

УКРАЇНА

**У ВІДГУКАХ ЗАРУБІЖНОЇ
ПРЕСИ**

НАЦІОНАЛЬНА БІБЛІОТЕКА УКРАЇНИ імені В. І. ВЕРНАДСЬКОГО
ФОНД ПРЕЗИДЕНТІВ УКРАЇНИ
ВІДДІЛ ФОРМУВАННЯ ІНФОРМАЦІЙНИХ РЕСУРСІВ

УКРАЇНА У ВІДГУКАХ ЗАРУБІЖНОЇ ПРЕСИ

Інформаційно-бібліографічний бюлетень

Головний редактор

Удовик В. М., директор Фонду Президентів України,
канд. істор. наук., старш. наук. співроб.

Відповідальна за випуск

Польовик С. М., заввідділу формування інформаційних ресурсів
Фонду Президентів України, канд. наук. із соц. ком.

Інформаційно-бібліографічні матеріали підготували

Федорчук А. Г., Матвійчук А. В., Павленко Д. В., Бондаренко Д. В.,
Хилько М. І., Мищак І. М., Макарова О. І., Моршна Н. О., Дайнека Я. А., Третяк Т. І.,
Ставерська Т. А., Петрова Т. О.

Аналітичні матеріали підготував

Федорчук А. Г., наук. співроб. відділу формування інформаційних ресурсів
Фонду Президентів України

Заснований у 2011 році
Виходить два рази на місяць

Адреса редакції:

НБУВ, пр-т Голосіївський, 3, Київ, 03039, Україна
Тел. (044) 525-54-70
E-mail: fpu@nbuv.org.ua

Передрук – тільки з дозволу редакції

*Думки, висловлені в матеріалах, належать виключно авторам
і не обов'язково відображають точку зору укладачів*

НАЦІОНАЛЬНА БІБЛІОТЕКА УКРАЇНИ імені В. І. ВЕРНАДСЬКОГО
ФОНД ПРЕЗИДЕНТІВ УКРАЇНИ
ВІДДІЛ ФОРМУВАННЯ ІНФОРМАЦІЙНИХ РЕСУРСІВ

УКРАЇНА У ВІДГУКАХ ЗАРУБІЖНОЇ ПРЕСИ
(інформаційно-бібліографічний бюлетень)

Випуск 21 (151)

(огляд матеріалів зарубіжних ЗМІ за 1-15 листопада 2021 р.)

Київ 2021

ЗМІСТ

ПЕРЕДМОВА.....	4
ЗАРУБІЖНА ПРЕСА ПРО ПОДІЇ В УКРАЇНІ ЗА 1–15 ЛИСТОПАДА 2021 РОКУ (АНАЛІТИЧНИЙ ОГЛЯД).....	5
АКТИВНІСТЬ ПРЕСИ У ВИСВІТЛЕННІ ПОДІЙ В УКРАЇНІ.....	5
РОЗБУДОВА УКРАЇНСЬКОЇ ДЕРЖАВИ ОЧИМА ЗАРУБІЖНИХ ЗМІ.....	13
ІМІДЖ УКРАЇНИ В МІЖНАРОДНІЙ СФЕРІ.....	16
ТОНАЛЬНІСТЬ ПУБЛІКАЦІЙ ПРО УКРАЇНУ.....	20
ІНФОРМАЦІЙНО-БІБЛІОГРАФІЧНІ МАТЕРІАЛИ.....	25
ВНУТРІШНЯ ПОЛІТИКА.....	25
БОРОТЬБА З КОРУПЦІЄЮ ТА ЗЛОЧИННІСТЮ.....	25
ДОНБАС.....	26
ЕКОНОМІКА.....	27
ЗАСОБИ МАСОВОЇ ІНФОРМАЦІЇ.....	28
КРИМ.....	29
КУЛЬТУРА, ОСВІТА, НАУКА.....	29
НАЦІОНАЛЬНА БЕЗПЕКА.....	30
НОВИНИ ЗІ СТАНУ СЕПАРАТИСТІВ.....	30
ОХОРОНА ЗДОРОВ'Я.....	30
ПРОБЛЕМИ ГАЗОПОСТАЧАННЯ.....	41
ПРОБЛЕМИ ЕКОЛОГІЇ.....	42
ПРОБЛЕМИ ЕНЕРГЕТИКИ.....	43
ПРОБЛЕМИ ЧАЕС.....	45
РЕФОРМИ.....	46
СОЦІАЛЬНА ПОЛІТИКА.....	46
СПОРТ.....	46
СУСПІЛЬСТВО.....	48
УПРАВЛІННЯ ТА КАДРИ.....	49
ФІНАНСОВА ПОЛІТИКА.....	50
МІЖНАРОДНА ПОЛІТИКА.....	51
ВІЙНА НА ДОНБАСІ.....	51
ЄВРОПЕЙСЬКИЙ СОЮЗ.....	51
КІБЕРТЕРОРИЗМ.....	52
МІЖНАРОДНА ВІЙСЬКОВА СПІВПРАЦЯ.....	53
МІЖНАРОДНЕ СПІВРОБІТНИЦТВО.....	54
МІЖНАРОДНІ КУЛЬТУРНІ ЗВ'ЯЗКИ.....	55
МІЖНАРОДНІ ФІНАНСОВІ ІНСТИТУТИ.....	56

НАТО.....	56
ООН.....	57
ПРИКОРДОННИЙ РЕЖИМ.....	58
ПРОБЛЕМИ ГАЗОГОНІВ.....	58
ТРУДОВА МІГРАЦІЯ.....	63
УКРАЇНСЬКО-АМЕРИКАНСЬКІ ВІДНОСИНИ.....	63
УКРАЇНСЬКО-БІЛОРУСЬКІ ВІДНОСИНИ.....	65
УКРАЇНСЬКО-ГРУЗИНСЬКІ ВІДНОСИНИ.....	69
УКРАЇНСЬКО-ЛИТОВСЬКІ ВІДНОСИНИ.....	70
УКРАЇНСЬКО-РОСІЙСЬКІ ВІДНОСИНИ.....	71
УКРАЇНСЬКО-ТУРЕЦЬКІ ВІДНОСИНИ.....	90
УКРАЇНСЬКО-УГОРСЬКІ ВІДНОСИНИ.....	91
УКРАЇНСЬКО-ЧЕСЬКІ ВІДНОСИНИ.....	92

ПЕРЕДМОВА

Засоби масової інформації сьогодні є одним з найважливіших і найвпливовіших інститутів суспільства, яким належить провідна роль у процесах формування і зміни громадської думки. Образ держави в очах світової спільноти також безпосередньо формується під впливом авторитетних ЗМІ і це треба враховувати, оскільки в сучасних умовах зовнішньополітичний імідж держави відіграє колосальну роль, впливаючи на конкурентоспроможність, політичну вагу на міжнародній арені, а також є запорукою успішного протистояння інформаційним атакам та маніпулюванню громадською думкою. Щодо іміджу України у світовому вимірі, то в свідомості спільноти він закріплюється в національних цінностях та історичних сенсах, в чому непересічну роль відіграють зарубіжні медіа.

Аналіз матеріалів іноземних медіа про події в Україні надає можливість скласти об'єктивну картину про те, як наша держава сприймається зарубіжними ЗМІ і відповідно, який імідж в світі у неї формується. Це не тільки питання престижу і конкуренції за симпатії потенційних туристів та інвесторів. Для України позитивний імідж є важливим елементом в інформаційній війні, яку веде проти нашої країни Росія.

У 21 випуску за 2021 рік інформаційно-бібліографічного бюлетеня «Україна у відгуках зарубіжної преси» представлені суспільно-політичні події Української держави у дзеркалі їх відображення зарубіжними медіа за період з 1 по 15 листопада 2021 року. Світова спільнота пильно стежить за тим, що відбувається в нашій країні про що свідчить 251 публікація, відібрана у інтернет-джерелах 22 країн світу.

В ході моніторингу зарубіжних ЗМІ були проаналізовані інформаційні повідомлення англійською, австрійською, болгарською, польською, російською, сербською, турецькою та угорською мовами.

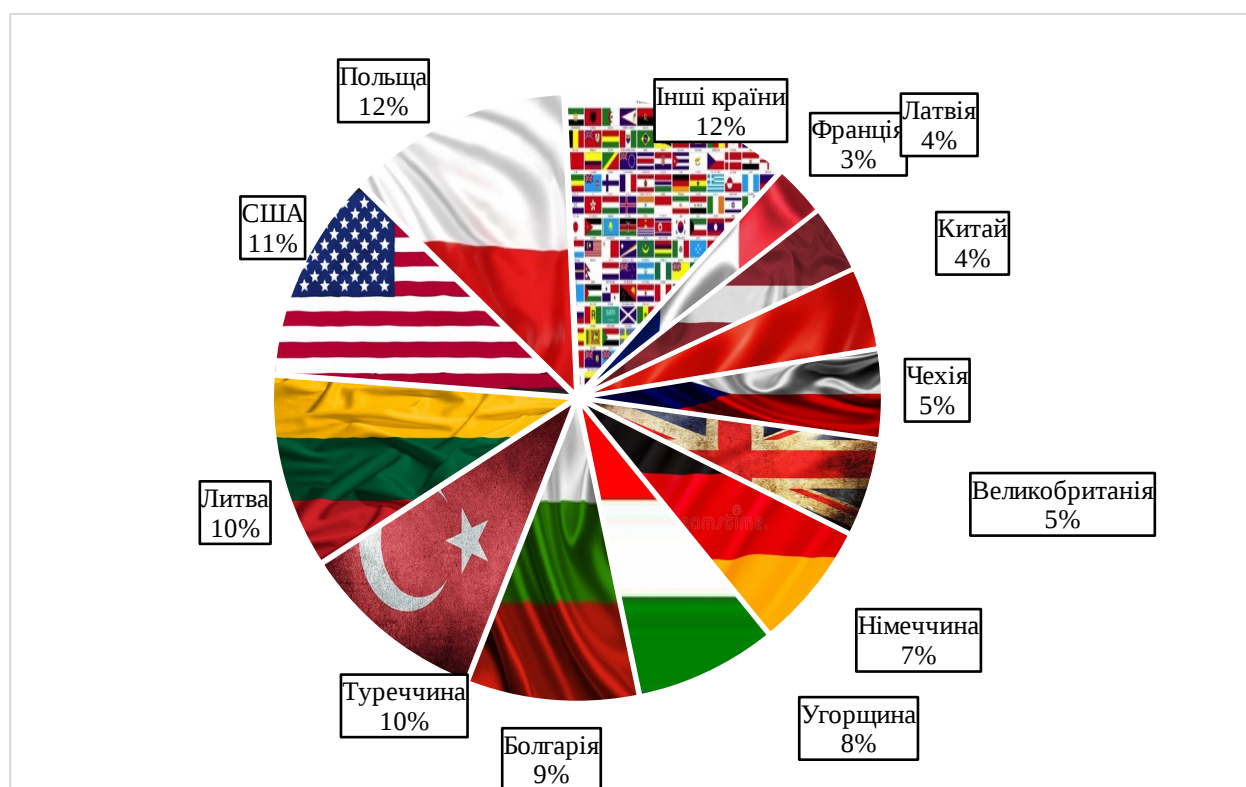
Серед жанрових різновидів матеріалів, які підлягали моніторингу за означений період, авторські статті, інтерв'ю, тематичні огляди, експертні оцінки, аналітичні коментарі тощо.

ЗАРУБІЖНА ПРЕСА ПРО ПОДІЇ В УКРАЇНІ ЗА 1–15 ЛИСТОПАДА 2021 РОКУ (АНАЛІТИЧНИЙ ОГЛЯД)

Федорчук А. Г., науковий співробітник відділу формування інформаційних
ресурсів Фонду Президентів України НБУВ

АКТИВНІСТЬ ПРЕСИ У ВИСВІТЛЕННІ ПОДІЙ В УКРАЇНІ

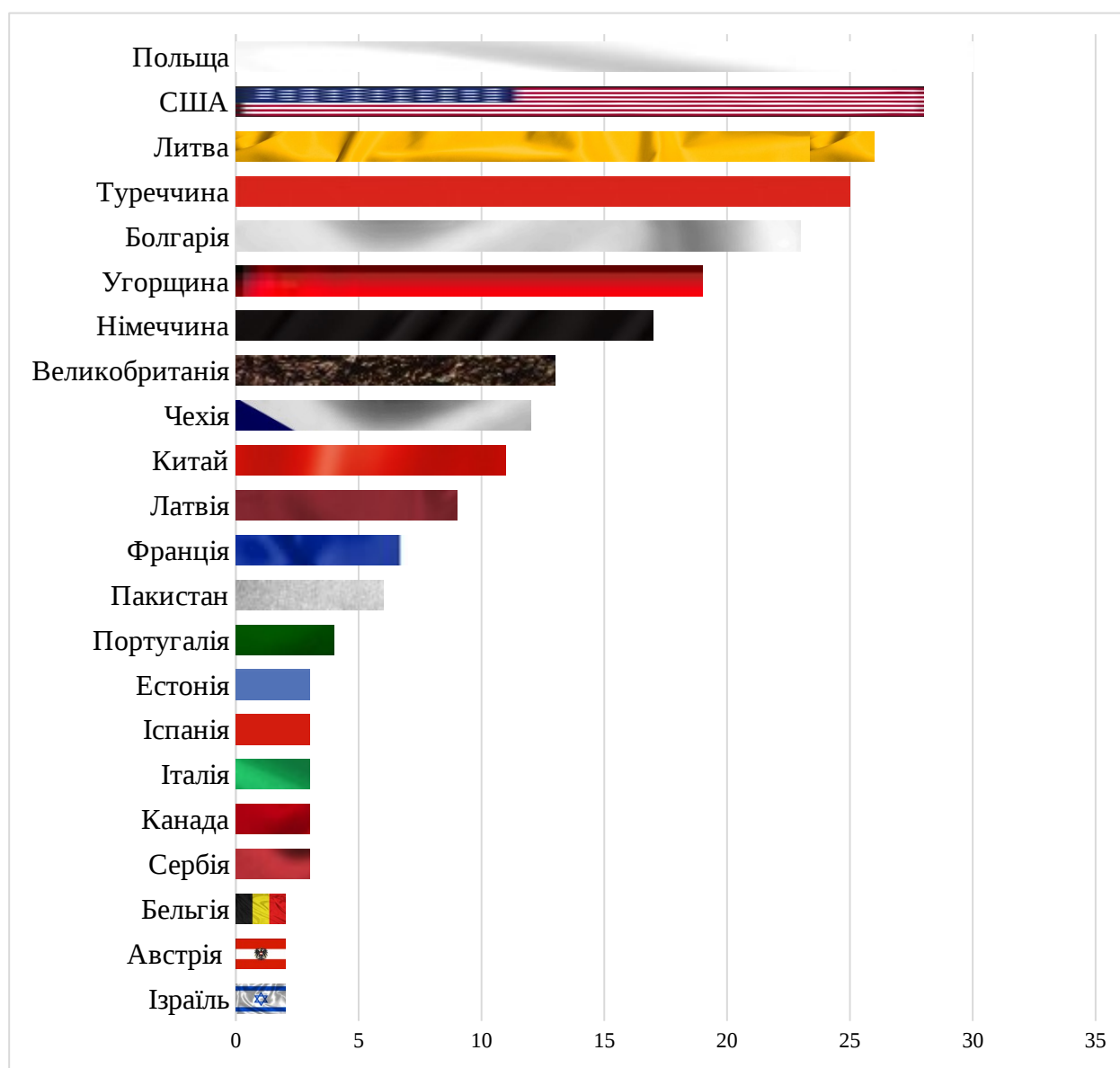
Найбільшу активність у представленні внутрішнього та зовнішнього становища України за період дослідження з 1 по 15 листопада 2021 року проявляли оглядачі преси Польщі (12 % від загальної кількості відібраних публікацій), США (11 %), Литви, Туреччини (по 10 %) та Болгарії (9 %) (див. діаграми 1, 2).

Діаграма 1. Активність країн у висвітленні України (доля публікацій ЗМІ країни за період 1-15 листопада 2021 року)

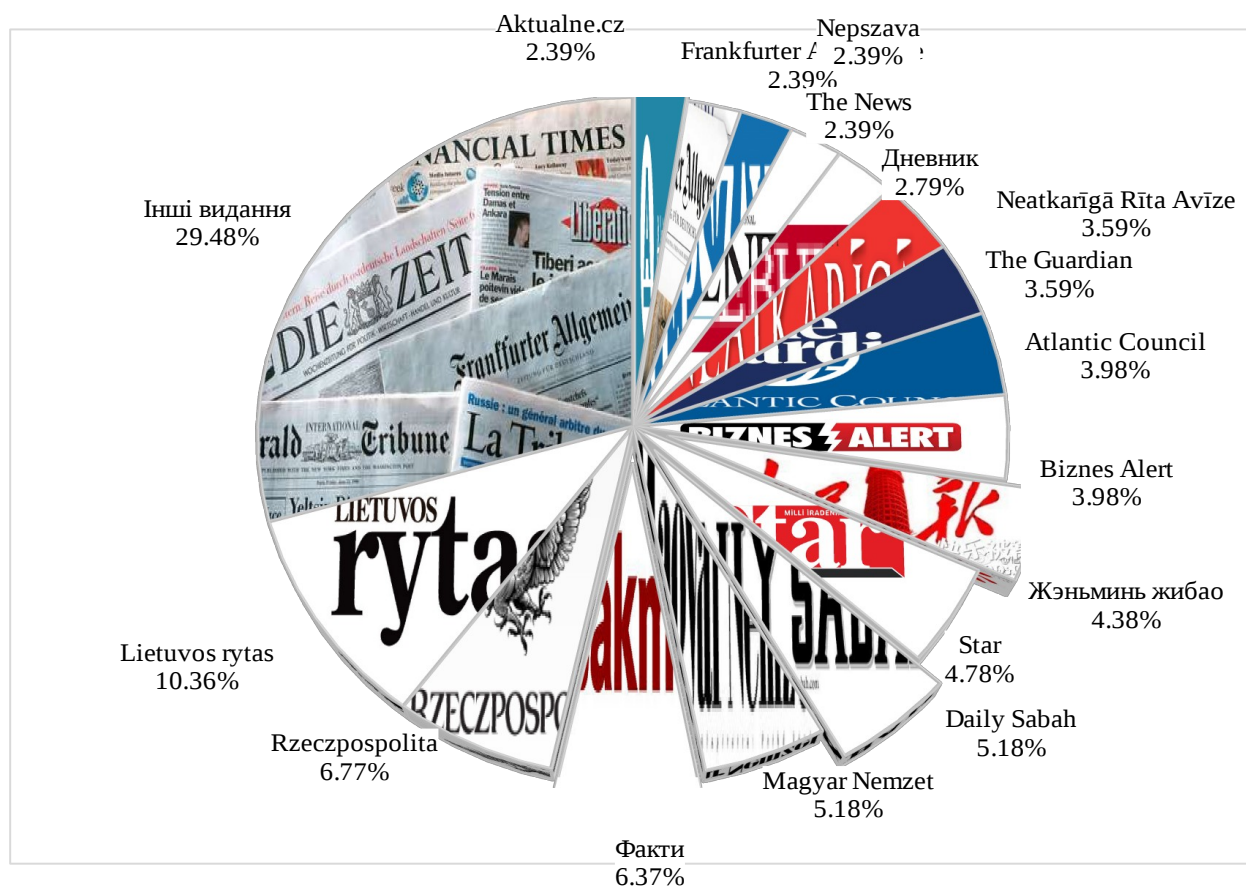
Серед видань Польщі найбільшу активність в аналізі подій та життя в Україні показала загальнонаціональна польська щоденна газета ліберально-консервативного спрямування «Rzeczpospolita» (6,77 % від загальної кількості публікацій), у висвітленні економічного стану та аналізі конкретних проблем України активність продемонстрував і польський портал ділових новин «Biznes Alert» (3,98 %). Польські видання левову частку своїх публікацій про Україну приділили проблемам

газопостачання та енергетики. Проте журналісти «Rzeczpospolita» цікавились також питаннями охорони здоров'я, національною безпекою України, станом конфлікту України з Росією тощо. «Rzeczpospolita» констатує, що українська енергетика переживає важкі часи: з 23 блоків на державних електростанціях в експлуатації лише три. Причина в тому, що Росія блокує поставки вугілля в Україну. В інтересах Польщі, ЄС та НАТО заморозити проєкт «Північний потік-2» до завершення енергетичної кризи, прикордонної кризи в Польщі та деескалації на кордоні України російських військ.

Діаграма 2. Активність країн у висвітленні України (ранжування за кількістю публікацій в ЗМІ країни за період 1-15 листопада 2021 року)

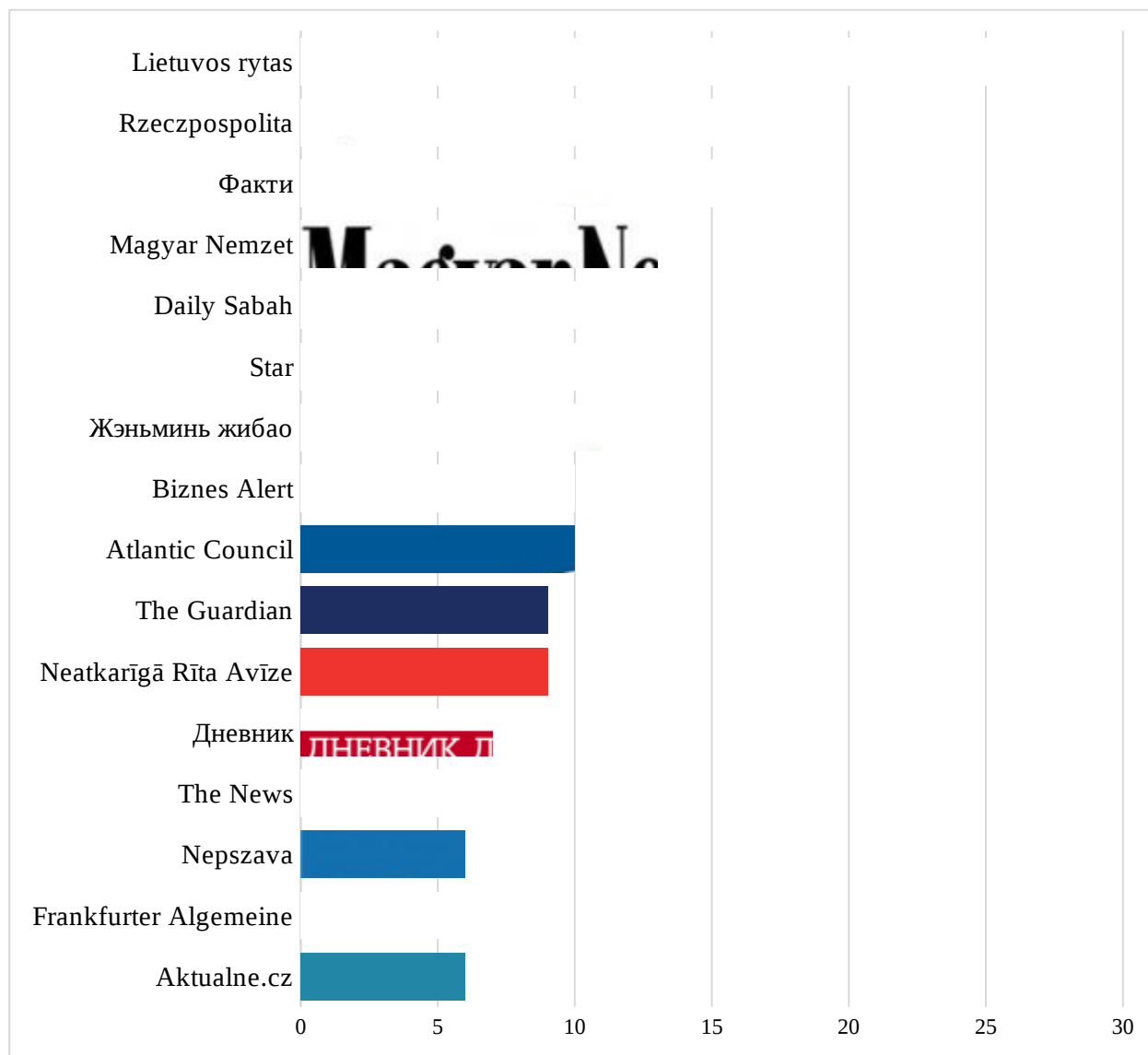
Газопровід «Північний потік-2» може дозволити Росії зберегти постачання до Європи, незважаючи на можливий військовий конфлікт з Україною, а це може дестабілізувати економічну та політичну ситуацію в Україні, яка все ще залежить від транспортування російського газу, вважає автор статті польського видання «Biznes Alert». Американці повідомили ЄС про те, що Росія найближчим часом може напасти на Україну та збирає війська біля кордонів України. Цю інформацію також підтвердило «Reuters» з посиланням на два дипломатичні джерела в Європейському Союзі, наголошували польські видання.

Діаграма 3. Активність видань світу у висвітленні України (доля публікацій за період 1-15 листопада 2021 року)

Україна постійно перебуває у фокусі американського аналітичного центру «Atlantic Council» (3,98 % всіх відібраних публікацій), матеріали якого вирізняються якісною аналітикою всіх суспільно-політичних процесів, що відбуваються в нашій державі. Зокрема, за період 1-15 листопада 2021 року видання аналізує економічні проблеми, перспективи інтеграції України в НАТО, триваючу кампанію Росії по підризу української державності та поверненню країни до своєї сфери впливу тощо. З

наближенням зимового сезону Україна стикається з енергетичною кризою на багатьох фронтах, що може призвести до внутрішньополітичної нестабільності та поглибити залежність країни від Росії В. Путіна, вважають журналісти «Atlantic Council». Старший науковий співробітник Стокгольмського форуму вільного світу А. Ослунд зазначає, що В. Путін прагне обмежити постачання електроенергії в Україну і стає все більш очевидним, що країна повинна підключитися до європейської електричної мережі, щоб зменшити свою вразливість до тактики шантажу Кремля.

Діаграма 4. Активність видань світу у висвітленні України (ранжування за кількістю публікацій за період 1-15 листопада 2021 року (перші 10 видань))

Керівник Офісу Президента України А. Єрмак в своїй статті для «Atlantic Council» пише, що зусилля щодо проведення широкомасштабних реформ будуть успішними в Україні лише в тому випадку, якщо вони супроводжуватимуться

всеосяжною деолігархізацією. Ось чому, на думку А. Єрмака, деолігархізація, як пріоритет Президента України В. Зеленського, є ключем до реформаторських амбіцій України і є життєво важливим для майбутньої національної безпеки. Проте в іншій публікації, аналізуючи антиолігархічний проєкт В. Зеленського, американський експерт Д. Кларк, вважає, що цей значущий крок до стримування влади українського класу олігархів може зробити самого В. Зеленського занадто «потужним» гравцем.

Крім того, оглядачі «Atlantic Council» аналізують: як Україна бореться зі зростаючою кількістю загиблих від Covid-19 та низьким рівнем вакцинації, як вплине зменшення транзитної потужності української ГТС на економіку України і чи виключить це можливість транспортування водню та інших поновлюваних газів з України до Європи, чи втратить Україна шанс приєднатися до загальноєвропейського руху за декарбонізацію, що надає значні економічні можливості. Також за період аналізу були активні такі відомі видання США як: «The New York Times», «The National Interest», «New York Post», «Foreign Policy» та «National Review».

Громадсько-політична щоденна загальнонаціональна газета Литви «Lietuvos rytas» посіла перше місце в рейтингу активності видань по кількості публікацій про Україну (10,36 % публікацій) (див. діаграми 3, 4). Найбільше литовських журналістів хвилює розвиток російської агресії проти України та весь спектр стосунків України з Росією та Білоруссю. Увага до цих питань зростала із загостренням міграційної кризи на кордоні Білорусі й Польщі. Журналісти газетних видань Балтії, зокрема Литви особливо активно коментували плани України вдвічі збільшити кількість прикордонників на білорусько-польському кордоні через загрозу в'їзду нелегальних мігрантів та провести навчання на білоруському кордоні на випадок спроби мігрантів прорватися через кордон в Україну.

Найбільш активними серед періодичних видань Туреччини за означений період огляду стали турецький провладний щоденник «Daily Sabah» (5,18 %) та консервативна турецька щоденна газета «Star» (4,78 %). Газети Туреччини особливо цікавили стосунки України з Росією та співробітництво України і Туреччини в економічній та військовій сферах. За період дослідження турецька компанія Baykar підписала ряд угод про спільне виробництво з Україною. Україна займає центральне

місце у розвитку платформи ТВ2 та створює спільне підприємство з Туреччиною з виробництва дронів. Зокрема, за повідомленнями турецьких журналістів, було підписано контракт на постачання турбореактивних двигунів AI-322F та інтеграцію турбореактивних двигунів AI-25TLT для нових ударних безпілотних літальних апаратів Туреччини MUIS. Генеральний директор Ваукар Х. Байрактар зазначив, що безпілотний літальний апарат Акіпсі вже оснащений двигуном AI-450 української компанії «Івченко Прогрес». Міністр оборони України заявив, що для своїх Збройних Сил в 2022 р. Україна закупить ще одну партію турецьких безпілотників Ваурактар.

Серед газет Болгарії особливо активне у висвітленні подій в Україні найбільше новинне інтернет-видання «Факти» (6,37 %), оглядачі якого пильно стежать за стосунками України з США, Європейським Союзом і Росією та ділова щоденна газета «Дневник» (2,79 %). За даний період дослідження болгарські журналісти найбільше уваги приділили проблемам російської агресії та новій хвилі пандемії COVID-19 в Україні.

Аналіз тематики публікацій про Україну в популярних світових медіа показав, що за означений період закордонними оглядачами більш активно і різнобічно оцінювалась діяльність та положення України на міжнародній арені (63 %). Питання внутрішнього життя нашої країни цікавило світові інтернет-видання значно менше (37 %) (див. діаграму 5).

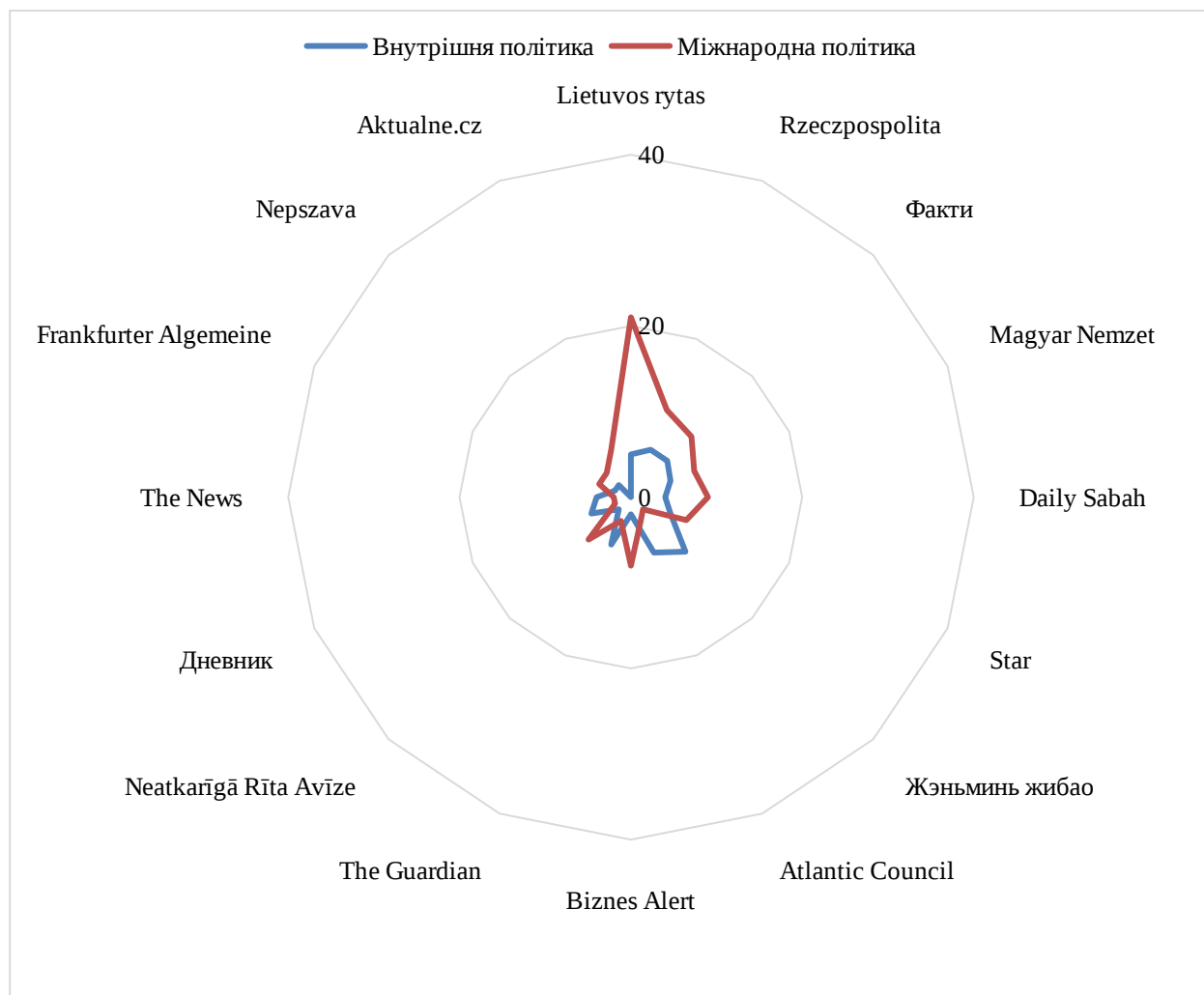
Діаграма 5. Співвідношення сфер огляду України світовими ЗМІ (доля публікацій за період 1-15 листопада 2021 року)

Увага з боку провідних ЗМІ до міжнародного становища України була зумовлена, перш за все, коментарями іноземних журналістів стосовно концентрації російських військ поблизу кордонів України та аналізі вірогідності відкритої збройної агресії Росії проти України. В цьому ракурсі розглядалися й інші питання міжнародної політики, зокрема криза на білорусько-польському кордоні, енергетична та газова кризи в Європі тощо.

Аналізуючи розподіл тематичних рубрик публікацій про Україну в найбільш інформативних іноземних газетах і журналах, можна зробити висновки, що внутрішньополітичними проблемами нашої країни найбільше опікувалися оглядачі китайської щоденної газети, органу ЦК Комуністичної партії Китаю «Жэньминь жибао» (15 % публікацій внутрішньополітичної тематики), видання американського аналітичного центру «Atlantic Council» (12 %) та польської щоденної газети «Rzeczpospolita» (10 %).

Зовнішньополітичний стан та міжнародна політика України найбільше привертав увагу загальнонаціональної газети Литви «Lietuvos rytas» (23 %), польської

щоденної газети «Rzeczpospolita» (12 %) та болгарського видання «Факти» (11 %) (див. діаграму 6).

Діаграма 6. Розподіл тематики публікацій про Україну в найбільш інформативних іноземних ресурсах (1-15 листопада 2021 року)

РОЗБУДОВА УКРАЇНСЬКОЇ ДЕРЖАВИ ОЧИМА ЗАРУБІЖНИХ ЗМІ

Зарубіжні онлайн-видання менш активно, порівняно з міжнародною політикою, відслідковували та аналізували події, що відбуваються всередині України (37 % від загальної кількості відібраних публікацій). Найбільше іноземні оглядачі опікувалися питаннями охорони здоров'я (42 % публікацій про внутрішньополітичні події в Україні), цікавились журналісти світових медіа також проблемами енергетики, окупованих районів Донбасу та спорту (по 7 %) (див. діаграму 7).

Діаграма 7. Питання внутрішньої політики у висвітленні України в іноземних ЗМІ (доля публікацій за період 1-15 листопада 2021 року)

Причиною пильної уваги зарубіжних журналістів до питань охорони здоров'я в Україні стали нові обмеження, що ввели в нашій країні у відповідь на різке зростання кількості випадків COVID-19. Україна переживає наступ чергової хвилі пандемії, пишуть журналісти незалежного чеського щоденника «DenikN». Станом на 1 листопада в Україні було зафіксовано 2,94 мільйони випадків зараження та 68 027 смертей. Повністю вакциновані на цей же час було лише 7,4 мільйона людей, або менше п'ятої частини від загальної кількості населення, констатує польська газета «Rzeczpospolita». Українці стали пред'являти довідку про щеплення або негативний тест на COVID-19 для відвідування ресторанів, кафе, спортзалів, розважальних

закладів та торгових центрів. Персонал, який працює в цих місцях, згідно вимог, повинен бути повністю вакцинований, додають журналісти польського видання.

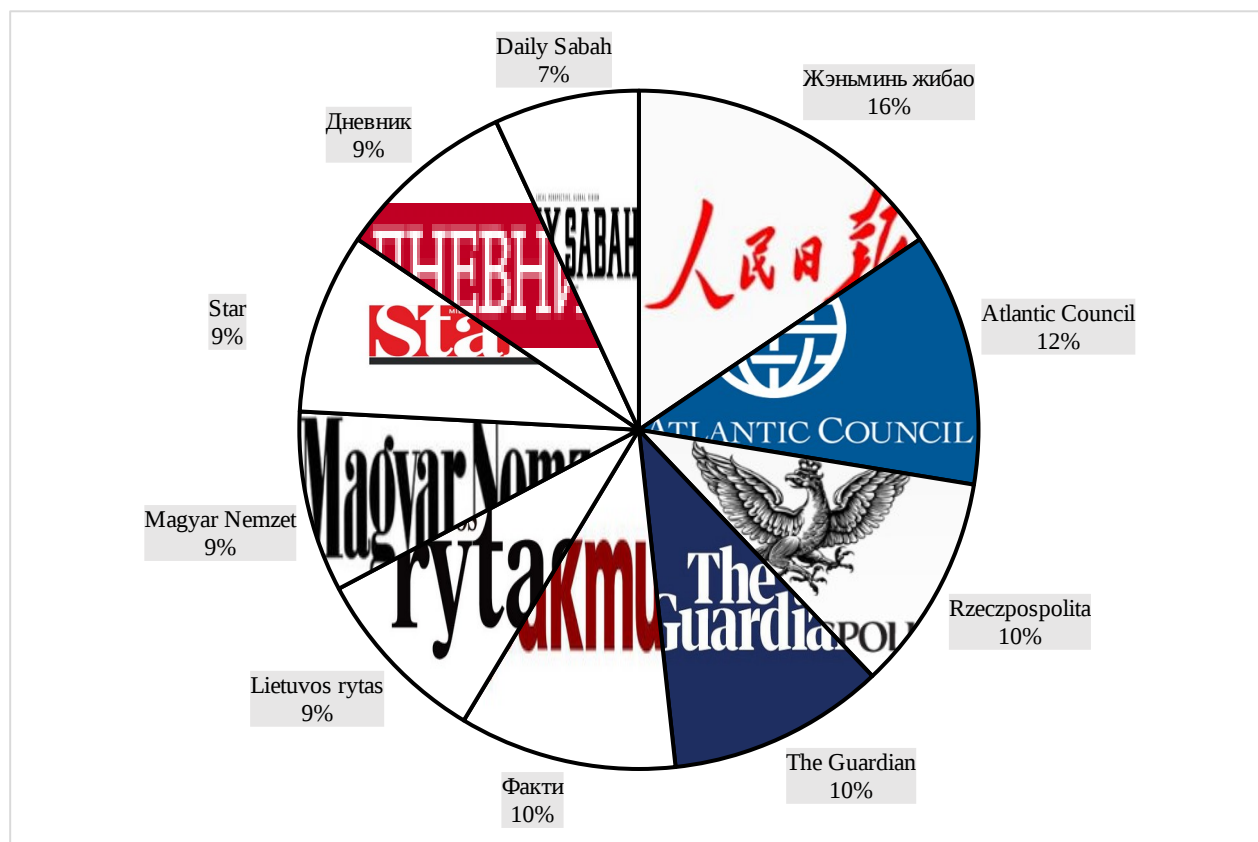
Більше тисячі протестувальників перекрили кілька вулиць у центрі Києва на знак протесту проти сертифікатів про щеплення від Covid-19 та обмежень, введених державою для нещеплених українців, щоб стримати поширення хвороби, – пишуть журналісти чеського щоденника «DenikN». Україна бореться з проблемою фальшивих сертифікатів про вакцинацію. Шахраї пропонують документи, що підтверджують прийняття західних препаратів проти COVID-19. Ціна за сертифікат варіюється від 50 до 250 дол., – пише польське видання «Rzeczpospolita». Українцям масово надходять пропозиції придбати підроблені Covid-сертифікати. Люди ризикують грошима, здоров'ям і свободою, купуючи підроблені сертифікати, обурюється журналіст польського видання «Do Rzeczy». Українська поліція вже відкрила понад 800 кримінальних справ, – додають журналісти «Rzeczpospolita».

Журналісти «Rzeczpospolita» пишуть також і про блокування Росією поставки вугілля в Україну. Через брак вугілля зупинено 60 % потужності державних ТЕЦ «Центренерго». Безпосередньо через нестачу вугілля не працюють 14 % енергоблоків. Ще 6 знаходяться на різних стадіях ремонту. Із 23 блоків державних ТЕЦ лише 3 блоки несуть навантаження, що становить 10 % їх загальної потужності.

Інформація про Донбас, в інтерпретації закордонних медіа, стосувалась, перш за все, коментарів та аналізу ситуації на лінії розмежування з тимчасово окупованими територіями, а також резонансного факту використання Україною ударного безпілотної Bayraktar TB2. Про це зокрема активно писала німецька надрегіональна газета «Frankfurter Allgemeine», турецькі газети «Star» та «Daily Sabah».

Увага світових медіа до спорту в Україні сконцентрувалась, на футбольній зірці країни Андрії Шевченко. Колишня зірка «Мілана» та тренер національної збірної України А. Шевченко став тренером італійського футбольного клубу «Дженоа» з міста Генуя, підписавши угоду до кінця червня 2024 р. Цю подію активно обговорювали на шпальтах французької газети «Le Figaro», болгарської газети «Факти», іспанського видання «АВС» та римська газети українською діаспори «Українська газета в Італії».

Внутрішньополітичними проблемами України найбільше опікувалися журналісти китайської щоденної газети «Жэньминь жибао» (15 % публікацій внутрішньополітичної тематики), видання американського аналітичного центру «Atlantic Council» (12 %) та польської щоденної газети «Rzeczpospolita» (10 %) (див. діаграму 8).

Діаграма 8. Внутрішня політика України в найбільш інформативних іноземних ресурсах (доля публікацій за період 1-15 листопада 2021 року)

ІМІДЖ УКРАЇНИ В МІЖНАРОДНІЙ СФЕРІ

Більшість зарубіжних публікацій, що розкривають питання діяльності України на міжнародній арені (63 % від усіх відібраних в ході моніторингу публікацій) за період аналізу були присвячені відносинам між Україною та її агресивним сусідом Росією (47 % публікацій про зовнішню політику України) та проблемам нашої країни, пов'язаним з подіями у Білорусі і добудовою росіянами газопроводу «Північний потік-2» (по 10 %). Всі інші теми набрали значно менші долі уваги іноземних журналістів (див. діаграму 9).

Діаграма 9. Питання зовнішньої політики у висвітленні України в іноземних ЗМІ (доля публікацій за період 1-15 листопада 2021 року)

Журналісти практично всіх світових видань пильно стежать за військовою діяльністю Росії біля кордону з Україною. Пересування обладнання та войовнича риторика Росії змусили експертів заявити, що Росія проводить дедалі агресивнішу лінію по відношенню до України. На думку болгарського журналіста газети «Факти» Анатоли Стайкова, початок експлуатації газопроводу «Північний потік-2» та припинення транзиту газу через Україну збільшує і без того високу ймовірність повномасштабної війни між Росією та Україною.

Неабиякий резонанс в світових медіа спричинили нові комерційні супутникові знімки, зроблені Maxar Technologies та опубліковані на сайті бельгійського видання «POLITICO», що показують скупчення бронетанкових підрозділів, танків і самохідної артилерії разом із сухопутними військами, які скупчуються біля російського міста Єльня поблизу кордону з Білоруссю. Тим часом новий аналіз журналу «Jane's Defense Weekly», показує, що техніка 4-ї танкової дивізії Росії була переміщена в райони Брянська та Курська поблизу північного кордону України. У цьому районі також були помічені підрозділи 1-ї гвардійської танкової армії. Окрім супутникових знімків, в соцмережах також з'явилися відео, на яких видно конвої з ракетами та танками на півдні та заході Росії. Адміністрація Д. Байдена активізувала свої зусилля для деескалації зростаючої напруженості між Москвою та Києвом. Директор ЦРУ У. Бернс приїхав до Москви, аби розібратися в намірах Росії щодо України та попередити про увагу США до ситуації на українському кордоні. США попередили союзників по ЄС про можливість нового вторгнення Росії в Україну в умовах прикордонної та енергетичної кризи.

Достатньо багато уваги світова преса приділила й іншим сторонам гібридної війни Росії проти України, зокрема інформаційної та енергетичної війни. З наближенням зимового сезону Україна стикається з енергетичною кризою на багатьох фронтах, що може призвести до внутрішньополітичної нестабільності та поглибити залежність країни від Росії В. Путіна, пишуть аналітики «Atlantic Council». Росія припинила експорт енергетичного вугілля, але ця новина була затьмарена повідомленнями українського національного оператора газових мереж про те, що «Газпром» скоротив транзит природного газу до трохи більше половини контрактної потужності на 2021 р.

Крім того, російський «Газпром» відмовився замовляти додаткові потужності трубопроводу для доставки газу до Європи наступного року через Україну. Це може свідчити про те, що Росія готується постачати газ через свій новий газопровід «Північний потік-2» або намагається чинити тиск на німецькі регулятори, щоб вони його схвалили. «Північний потік-2» сьогодні очікує сертифікації від Німеччини. Журналісти литовського видання «Lietuvos rytas», пишуть, що Росія впевнена, що

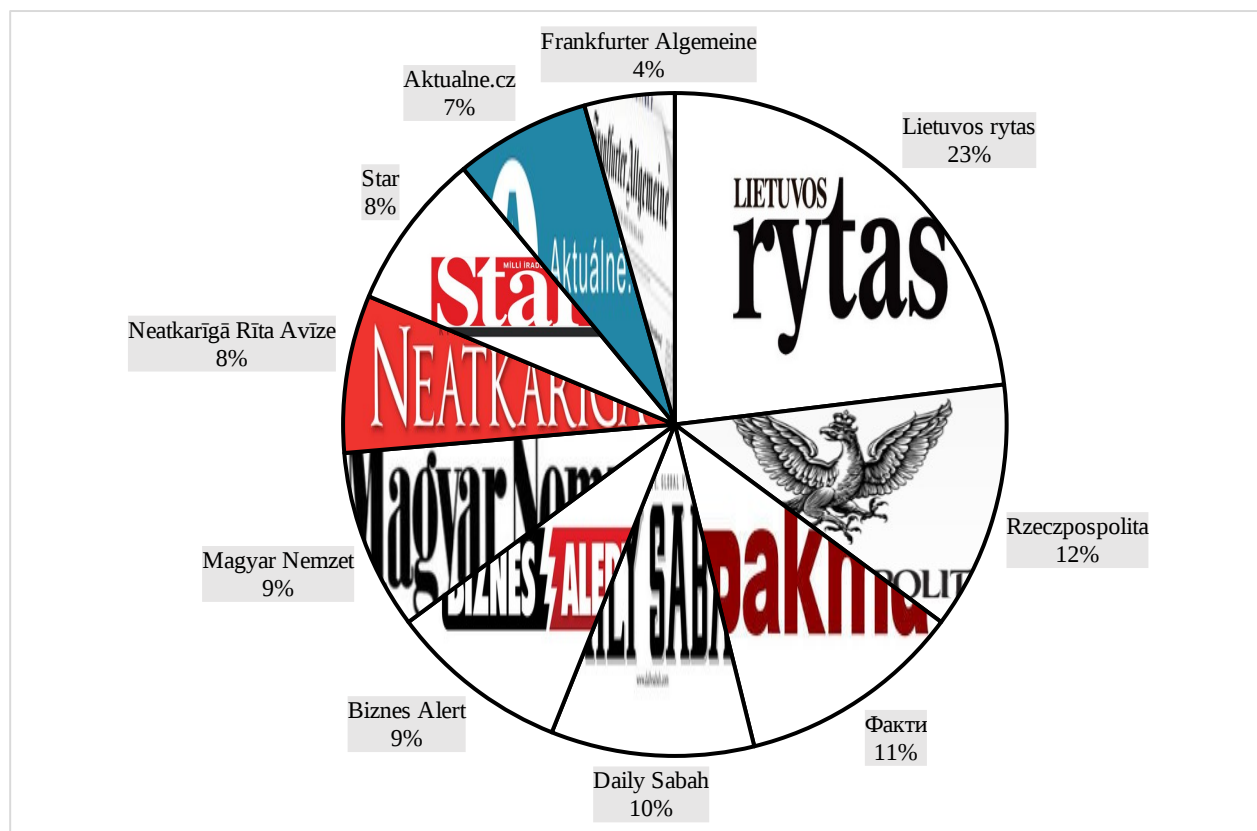
європейські країни не захочуть пов'язувати свою енергетичну та економічну безпеку з долею України як основного російського транзитера газу і піддадуться на шантаж.

Значну увагу світові медіа приділяли за період даного дослідження так званій міграційній кризі на кордоні Білорусі і Польщі. Україна в цьому контексті також згадувалась досить часто. У відповідь на погіршення ситуації на польсько-білоруському кордоні, куди прибуло кілька тисяч мігрантів, які намагаються силою прорвати кордон та потрапити до ЄС, Україна подвоїла кількість силовиків, які охороняють кордон з Білоруссю, щоб запобігти будь-яким спробам мігрантів нелегально потрапити в Україну, – пишуть журналісти німецького видання «Neues Deutschland», чеського «DenikN», найбільш авторитетного видання Сербії «Политика» та інші.

Самопроголошений президент Білорусі О. Лукашенко постійно намагався загострити ситуацію, як діями, так і гучними заявами. Наприклад, він через В. Путіна звернувся до Міністерства оборони Росії з проханням направити російські війська до західного кордону союзної держави Росії та Білорусі, а під час зустрічі з урядом, самозваний «президент» заявив, що хтось намагався перекинути зброю та боєприпаси з Донбасу до таборів мігрантів, щоб спровокувати конфлікти між прикордонниками Білорусі, країн Балтії, Польщі та України, – пише польська «Rzeczpospolita».

Також з випуску бюлетеня можна дізнатись: чому Україна надіслала дипломатичну ноту до Грузії, чому її не повідомили про переведення колишнього президента Грузії М. Саакашвілі, який голодує з жовтня, до тюремної лікарні та як це вплине на стосунки двох країн; чому проросійські сепаратисти на сході України використовують безпілотники, що оснащені двигунами з Чехії; чому ЄС запланувало виключити Україну із переліку держав, громадяни яких можуть здійснювати подорожі по безвізу; чому на кордоні України та Польщі було заарештовано українця, який був відомий у мережі під прізвищем «Работник»; який літак Міноборони Литви планує передати безоплатно у власність Збройним Силам України; на що планується потратит гроші від Експортно-кредитного агентства Великобританії в розмірі 1,25 млрд. дол.; які тренування Військово-Морські сили Збройних Сил України провели в

акваторії Чорного моря з кораблями трьох країн НАТО – США, Туреччини та Румунії та багато іншої важливої, цікавої та корисної інформації.

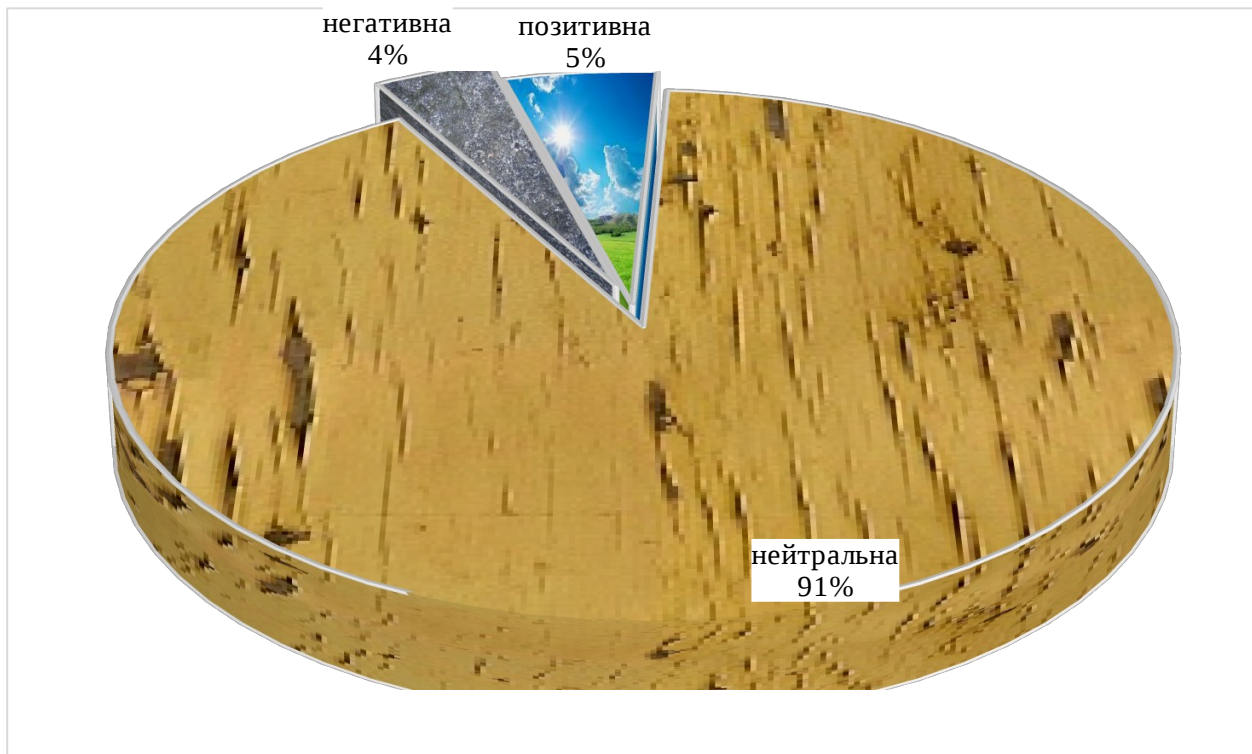

Діаграма 10. Міжнародна політика України в найбільш інформативних іноземних ресурсах (доля публікацій за період 1-15 листопада 2021 року)

Українська проблематика в міжнародному контексті найбільший резонанс викликала в інтернет-ЗМІ таких країн, як: Польща, Туреччина, Литва та Болгарія,. Зовнішньополітичний стан та міжнародна політика України найбільше привертала найбільшу увагу загальнонаціональної газети Литви «Lietuvos rytas» (23 %), польської щоденної газети «Rzeczpospolita» (12 %), болгарського видання «Факти» (11 %) та турецьких газет «Daily Sabah» (10 %) і «Star» (8 %) (див. діаграму 10).

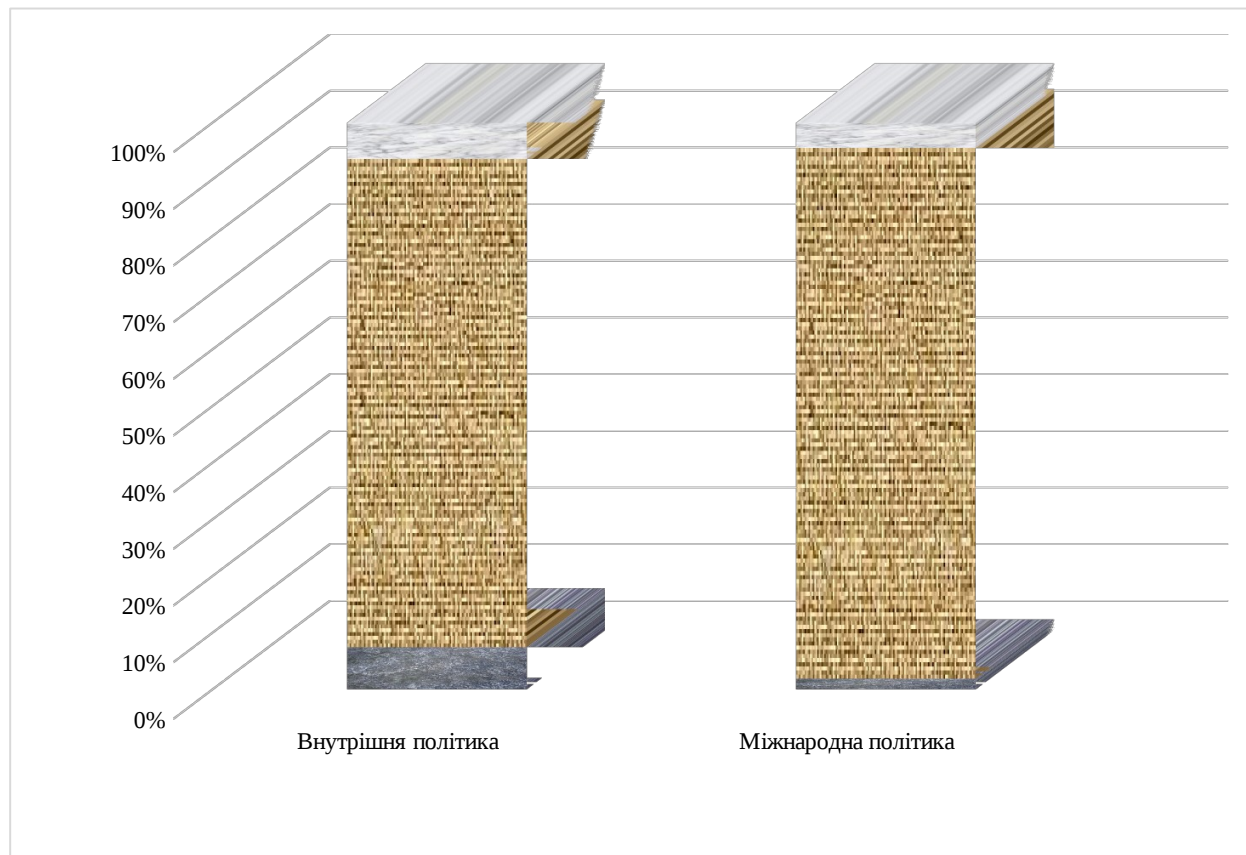
ТОНАЛЬНІСТЬ ПУБЛІКАЦІЙ ПРО УКРАЇНУ

Протягом досліджуваного періоду переважна більшість публікацій закордонних ЗМІ щодо загальноукраїнської проблематики мали нейтральне забарвлення (91 %). Незначну частку становили повідомлення з позитивним контекстом (5 %) і 4 % матеріалів мали негативну модальність (див. діаграму 11).

Діаграма 11. Співвідношення тональності матеріалів про Україну в світових ЗМІ (доля публікацій за період 1-15 листопада 2021 року)

Найчастіше зарубіжні інформаційні джерела використовували нейтральну тональність, оцінюючи діяльність України на міжнародній арені (94 %). При цьому позитивно міжнародну політику України оцінювали в 4 % публікацій і в 2 % негативно. Внутрішню політику іноземні журналісти оцінювали більш емоційно. 8 % публікацій про внутрішній стан та розвиток України мали негативну тональність, а 6 % позитивну. 86 % публікацій мали нейтральне забарвлення (див. діаграму 12).

Діаграма 12. Модальність публікацій про Україну в іноземних ЗМІ в ракурсі загальних рубрик (питома вага публікацій за період 1-15 листопада 2021 року)

Найбільша доля негативно забарвлених публікацій стосуються стану охорони здоров'я в Україні. Особливо іноземних журналістів здивувала і обурила практика підробки так званих ковідних сертифікатів. Журналісти польського видання «Do Rzeczy» пишуть, що українцям масово надходять пропозиції придбати підроблені covid-сертифікати. Судячи з масштабів явища, попит на ці послуги шалений, пише українська редакція BBC. Люди ризикують грошима, здоров'ям і свободою, купуючи підроблені сертифікати, зазначається на сайті в матеріалі, присвяченому українському «чорному ковід-ринку». У міру посилення обмежень попит на вакцинацію зростає.

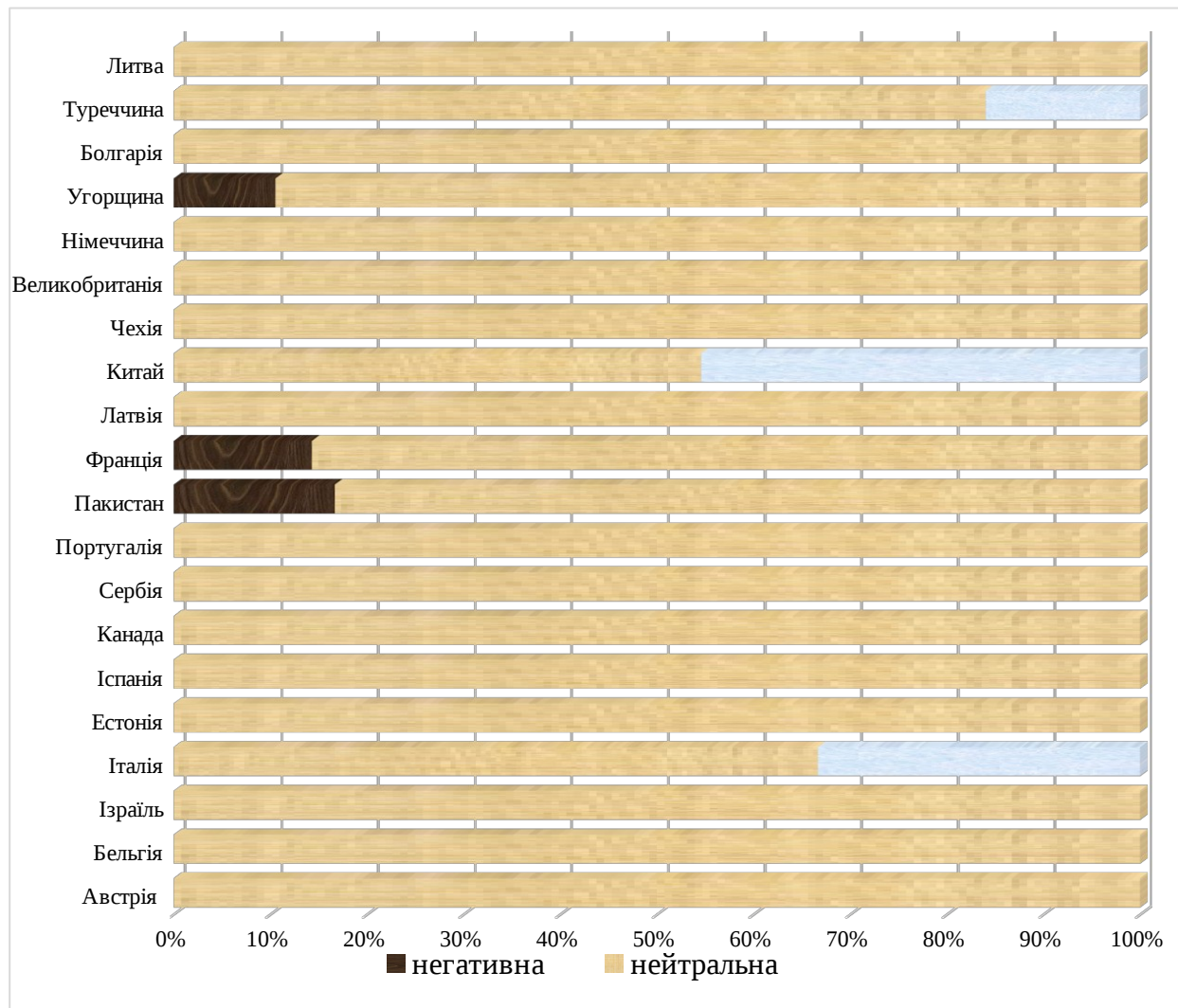
Журналісти польської газети «Rzeczpospolita» піднімають і інші внутрішні проблеми України, наприклад, згадують, що українські пенсії найнижчі в Європі, але і там одним пенсіонерам платять краще, а іншим гірше. Є професії, де пенсії у 23 рази вищі. Домінує одна професія – судді у відставці, дивуються польські журналісти.

Журналісти виданнях Угорщини «Magyar Nemzet» негативно сприйняли факт недопуску в Україну голови Партії угорської спільноти Словаччини К. Форро.

Політик за свої антиукраїнські заяви перебуває у чорному списку української прикордонної системи.

Більшість позитивно забарвлених публікацій про Україну стосувались успіхам військової співпраці нашої країни з закордонними союзниками та військовими промисловими компаніями. Так, турецька щоденна газета «Daily Sabah» повідомляє, що українське конструкторське бюро «Івченко-прогрес», яке входить до «Укроборонпрому» та турецький виробник ударних безпілотників Baykar на виставці продукції оборонної промисловості SANA EXPO в Стамбулі підписали контракт на постачання двигунів турбореактивних двигунів AI-322F та інтеграцію турбореактивних двигунів AI-25TLT для нових ударних безпілотних літальних апаратів MUIS. Генеральний директор Baykar Х. Байрактар зазначив, що безпілотний літальний апарат Акіпсі його компанії вже оснащений двигуном AI-450 компанії «Івченко Прогрес». Крім того, уряд України затвердив британську кредитну програму для підтримки Військово-Морських Сил Збройних Сил України. За ці кошти Україна буде купувати нові та вживані судна у Великобританії, пишуть журналісти польської газети «Rzeczpospolita». Цього року було укладено контракт з підрядником програми Babcock International. Фінансування від Експортно-кредитного агентства Великобританії в розмірі 1,25 млрд. дол. За позичені гроші планується, зокрема побудувати вісім ракетних кораблів для українського флоту. Крім того, планується будівництво нових та модернізація існуючих військово-морських баз на узбережжях Азовського та Чорного морів.

Публікації негативної тональності за період огляду, розмістили ЗМІ Угорщини (Magyar Nemzet), Франції (Le Monde), Польщі (Rzeczpospolita, Do Rzeczy), США (Atlantic Council, The New York Times) та Пакистану (The News). Найбільша доля позитивної інформації про події в Україні зафіксована на шпальтах видань Китаю (45 % публікацій (Жэньминь жибао)), Туреччини (Daily Sabah, Star), Італії (Українська газета в Італії), США (Atlantic Council, New York Post) та Польщі (Rzeczpospolita) (див. діаграму 13).

Діаграма 13. Розподіл тональності публікацій про Україну в іноземних ЗМІ в ресурсах окремих країн (питома вага публікацій за період 1-15 листопада 2021 р.)

Загалом зарубіжні ЗМІ з 1 по 15 листопада 2021 року, аналіз змісту публікацій яких представлено у даному огляді, представили багатосторонні погляди про Україну, що складаються в достатньо цілісний образ. У матеріалах світових медіа Україна постає державою, яка потерпає від агресії сусідньої Росії, має безліч проблем, але прагне до тіснішою співпраці з країнами Європейського Союзу та проводить болісні і не завжди послідовні реформи в економіці та інших сферах.

Публікації зарубіжних оглядачів щодо міжнародної та внутрішньої політики України, військової співпраці з Заходом, експертні оцінки щодо перспектив розвитку економіки, проблем в енергетиці та інших сферах, аналіз українсько-російського протистояння і навіть матеріали про підробку сертифікатів вакцинації від коронавірусу, формують різні точки зору про нашу країну.

Проте в коментарях світових журналістів, репортажах та аналізі фактів, розмірковуваннях оглядачів провідних медіа про життя та перспективи України переважає на сьогоднішній день нейтральна тональність. Що, до речі, свідчить про вже достатньо сформований імідж нашої країни і реальну зацікавленість подіями та станом речей в Україні збоку, як журналістської спільноти, так і суспільства різних країн світу.

ІНФОРМАЦІЙНО-БІБЛІОГРАФІЧНІ МАТЕРІАЛИ

ВНУТРІШНЯ ПОЛІТИКА

БОРОТЬБА З КОРУПЦІЄЮ ТА ЗЛОЧИННІСТЮ

Zelenszkij aláírta az ukrán oligarchellenes törvényt [В. Зеленський підписав український антиолігархічний закон] // Nepszava. – Budapest, 2021. – 05.11. – Режим доступу : <https://nepszava.hu/3137161-felelosseget-vallalt-a-szexualis-visszaelesek-miatt-a-francia-katolikus-egyhaz>.

Президент України В. Зеленський підписав антиолігархічний закон, який обмежить надмірний вплив підприємців, які мають значну економічну та політичну вагу. Підписання закону було відкладене через те, що Д. Разумков вніс поправку, яка вимагає реєстрації олігархів незалежним від Президента України органом. Однак у остаточній версії, як і раніше, зазначено, що відповідальність за рейтинг буде покладено на РНБО, яка підпорядковується В. Зеленському.

Зеленски подписа «закона за олигарсите», за да ги държи далеч от политиката [В. Зеленський підписав «закон про олігархів», щоб не пустити їх у політику] // Дневник. – Sofia, 2021. – 05.11. – Режим доступу : https://www.dnevnik.bg/sviat/2021/11/05/4275851_zelenski_podpisa_zakona_za_oligarsite_za_da_gi_durji/.

Президент України В. Зеленський підписав закон, який обмежує доступ олігархів до політики відповідно до правлячої більшості та зобов'язує їх реєструватися. Наразі закон буде діяти 10 років. Він зобов'язує олігархів реєструватися і забороняє їм жертвувати кошти політичним партіям, купувати або бути бенефіціарами великих приватизаційних угод. Держслужбовці повинні подавати декларації про свої контакти з олігархами.

Clark, David. Ukraine's anti-oligarch law could make President Zelenskyy too powerful [Український антиолігархічний закон може зробити Президента України В. Зеленського занадто потужним] / D. Clark // Atlantic Council. – Washington, 2021. – 06.11. – Режим доступу : <https://www.atlanticcouncil.org/blogs/ukrainealert/ukraines-anti-oligarch-law-could-make-president-zelenskyy-too-powerful/>.

Аналізуючи антиолігархічний проєкт В. Зеленського, американський експерт Д. Кларк, вважає, що цей значущий крок до стримування влади українського класу олігархів може зробити самого В. Зеленського занадто «потужним». Експерт стверджує, що критерії визначення того, хто кваліфікується як олігарх, або суб'єктивні або відкриті для маніпуляцій. Ще одним серйозним недоліком законопроєкту автор статті називає те, що він не вирішує проблему місцевих олігархічних мереж. На переконання автора, США та ЄС повинні стежити за реалізацією законопроєкту та домагатися змін, що відображають передову міжнародну практику.

Ukrainā politiski un ekonomiski ierobežos oligarhus [В Україні олігархи будуть політично та економічно обмежені] // Neatkarīgā Rīta Avīze. – Rīga, 2021. – 06.11. – Режим доступу : <https://nra.lv/pasaule/362853-ukraina-politiski-un-ekonomiski-ierobezos-oligarhus.htm>.

Президент України В. Зеленський підписав закон про обмеження політичного та економічного впливу олігархів. РНБО, призначена безпосередньо президентом, визначатиме, хто заслуговує на внесення до реєстру олігархів. Багато хто стурбований тим, що РНБО може зловживати своїми повноваженнями.

ДОНБАС

Hermann, Rainer. Drohnenmacht Türkei [Потужність дронів Туреччини] / R. Hermann // Frankfurter Allgemeine. – Frankfurt am Main, 2021. – 01.11. – Режим доступу : <https://www.faz.net/aktuell/politik/ausland/waffenexport-der-tuerkei-kampfdrohne-hat-internationalen-erfolg-17593842.html>.

Протягом кількох років Туреччина розробляла високоефективний бойовий безпілотник Bayraktar TB2, який багато країн хочуть придбати. Україна, Азербайджан, Туркменістан, а також Катар і Марокко цю систему зброї вже купили. Наразі Збройні Сили України вперше застосувал бойовий безпілотник Bayraktar для дій проти російських і проросійських бойовиків на сході України.

Donbas'ta Rusya yanlısı ayrılıkçıların saldırısında bir Ukrayna askeri hayatını kaybetti [Український військовий загинув під час обстрілу проросійських сепаратистів на Донбасі] // Star. – Istanbul, 2021. – 02.11. – Режим доступу : <https://www.star.com.tr/dunya/donbasta-rusya-yanlisi-ayrilikcilarin-saldirisinda-bir-ukrayna-askeri-hayatini-kaybetti-haber-1664322/>.

Український військовий загинув у результаті обстрілу позицій ЗСУ проросійськими сепаратистами на Донбасі. У заяві ЗСУ повідомляється, що сепаратисти 11 разів порушили режим припинення вогню 01.11. З 2014 р. у зіткненнях між сепаратистами та українськими військовими загинули понад 13 тис. людей.

Genelkurmay Başkanı Şaphta: Bayraktar TB2'lerin sayısını artıracamız [Начальник Генштабу С. Шаптала: Ми збільшимо кількість Bayraktar TB2] // Star. – Istanbul, 2021. – 05.11. – Режим доступу : <https://www.star.com.tr/dunya/genelkurmay-baskani-shaptala-bayraktar-tb2lerin-sayisini-artiracagiz-haber-1665265/>.

Начальник Генерального штабу Збройних Сил України С. Шаптала заявив, що планується збільшення кількості безпілотних літальних апаратів Bayraktar. Міністр закордонних справ України Д. Кулеба заявив, що Україна виконала всі передбачені Мінськими домовленостями процедури щодо використання на Донбасі Bayraktar TB2 SİHA.

Ukraine : un soldat tué par des séparatistes prorusses [Україна: проросійські сепаратисти вбили солдата] // Le Figaro. – Paris, 2021. – 07.11. – Режим доступу :

<https://www.lefigaro.fr/flash-actu/ukraine-un-soldat-tue-par-des-separatistes-prorusses-20211107>.

В результаті обстрілу проросійських сепаратистів на сході України 7 листопада загинув український військовий, ще двоє отримали поранення. У Києві заявили, що в цей день сепаратисти здійснили вісім обстрілів з гранатометів і мінометів по дислокаціях українських військових.

Rytų Ukrainoje per susirėmimus su separatistais žuvo ukrainiečių karys [У зіткненнях з сепаратистами на сході України загинув український військовий] // Lietuvos rytas. – Vilnius, 2021. – 08.11. – Режим доступу : <https://www.lrytas.lt/pasaulis/ivykiai/2021/11/08/news/rytu-ukrainoje-per-susiremimus-su-separatistais-zuvo-ukrainieciu-karys-21324617>.

Збройні Сили України повідомляють, що за добу 08.11.2021 р. проросійські бойовики на сході України здійснили вісім обстрілів урядових сил із застосуванням гармат і гранат. ЗСУ повідомляють, що один український військовий загинув, ще двоє отримали поранення. Україна та її союзники на Заході звинувачують Росію у відправці військ і зброї для підтримки сепаратистів.

Dickinson, Peter. Time to rediscover eastern Ukraine's surprisingly cosmopolitan past [Час знову відкрити для себе космополітичне минуле Східної України] / P. Dickinson // Atlantic Council. – Washington, 2021. – 11.11. – Режим доступу : <https://www.atlanticcouncil.org/blogs/ukrainealert/time-to-rediscover-eastern-ukraines-surprisingly-cosmopolitan-past/>.

Американський експерт П. Дікінсон, аналізуючи історичне минуле Східної України, вважає його «космополітичним». На його думку, обидві регіональні столиці, які зараз перебувають під російською окупацією, насправді були засновані британцями. Валлійський бізнесмен Д. Хьюз заснував Донецьк у 1869 р., а англійцю Ч. Гаскойну приписують заснування Луганська наприкінці XVIII ст. Попри твердження Росії про типову російську ідентичність регіону, вважає автор, Східна Україна має різке мультикультурне минуле і колись розглядалася Європою як країна з багатими міжнародними можливостями. П. Дікінсон підкреслює, що зараз найкращий час, щоб «оживити цей образ».

ЕКОНОМІКА

Countries Pledge to Cut Heavily Polluting Coal, With Caveats [Країни зобов'язуються зменшувати кількість вугілля із застереженнями] // The Independent. – London, 2021. – 04.11. – Режим доступу : <https://www.independent.co.uk/news/ukraine-poland-kwasi-kwarteng-scotland-glasgow-b1951343.html>.

У боротьбі за стримування зміни клімату кілька великих країн, які використовують вугілля, оголосили про кроки, щоб відмовитись від викопного палива, яке сильно забруднює довкілля. Обіцянки щодо нових або більш ранніх термінів припинення використання вугілля надійшли від понад 20 країн, включаючи Україну. Україна, третій за величиною споживач вугілля в Європі, переносить термін відмови від вугілля з 2050 р. на 2035 р. Згідно з даними Міністерства енергетики,

видобуток вугілля в Україні вже значно скоротився за останні кілька років: з 40,9 млн тонн у 2016 р. до 28,8 млн тонн у 2020 р.

В. Зеленский анонсировал масштабную модернизацию железных дорог Украины [В. Зеленський анонсував масштабну модернізацію залізниць України] // Жэньминь жибао. – Пекін, 2021. – 11.11. – Режим доступу : <http://russian.people.com.cn/n3/2021/1111/c31519-9918095.html>.

Виступаючи на форумі «Велике будівництво: нова залізниця», Президент України В. Зеленський заявив, що в країні сфера залізничних перевезень багато років страждала від неефективного управління та корупції й підкреслив, що українська влада має намір зробити все можливе, щоб змінити ситуацію, яка склалася, і провести масштабну модернізацію залізниць.

ЗАСОБИ МАСОВОЇ ІНФОРМАЦІЇ

Ukrainoje nebebus leidžiamas seniausias laikraštis anglų kalba [Найстаріша англomовна газета в Україні більше не виходитиме] // Lietuvos rytas. – Vilniaus, 2021. – 09.11. – Режим доступу : <https://www.lrytas.lt/pasaulis/ivykiai/2021/11/09/news/ukrainoje-nebebus-leidziamas-seniausias-laikrastis-anglu-kalba-21338092>.

Український будівельний магнат А. Ківан, який придбав газету Kyiv Post три роки тому, заявив, що видавничий бізнес газети буде негайно припинено. Повідомлялося, що власник планує розширити тижневик і створити україномовне видання під брендом Kyiv Post, а також призначити нового, особисто обраного головного редактора. Команда журналістів розцінила це як спробу втручання у редакційну політику. Усі працівники повідомлені про звільнення. Близько півсотні людей втратили роботу. Стверджується, що звільнення працівників редакції є спробою позбутися «незручних, справедливих і чесних журналістів».

Ukraine's oldest English-language newspaper fires all employees [Найстаріша англomовна газета України закривається, працівників звільняють] // The News. – Islamabad, 2021. – 09.11. – Режим доступу : <https://www.thenews.com.pk/latest/907131-ukraines-oldest-english-language-newspaper-fires-all>.

Найстаріша в Україні англomовна газета Kyiv Post звільнила всіх своїх співробітників і призупинила роботу. Призупинення роботи Kyiv Post та звільнення працівників газети у самій редакції назвали «актом помсти» і спробою власника позбутися незручних і чесних журналістів. Про це йдеться у заяві редакції Kyiv Post. Власник видання А. Ківан повідомив, що до кінця року видання планують перезапустити чотирма мовами – українською, російською, англійською та арабською.

Vincent, Faustine. En Ukraine, arrêt brutal du «Kyiv Post»; journal indépendant anglophone de référence [В Україні раптово закрили провідну незалежну англomовну газету «Kyiv Post»] / F. Vincent // Le Monde. – Paris, 2021. – 10.11. – Режим доступу : https://www.lemonde.fr/international/article/2021/11/10/en-ukraine-arret-brutal-du-kyiv-post-journal-independant-anglophone-de-reference_6101607_3210.html.

Відому своєю незалежністю, ліберальністю та прозахідною редакційною лінією газету Kyiv Post раптово закрили 8 листопада, після двадцяти шести років існування через конфлікт між власником та журналістами. Власник тижневика протягом останніх трьох років, бізнесмен А. Ківан оголосив про закриття видання, сказавши, що воно тимчасове, але не вказавши причин. Приблизно півсотні журналістів Kyiv Post дізналися про своє звільнення того ж ранку. Приголомшені, вони в спільній декларації засудили бажання А. Ківана «підірвати» їхню редакційну незалежність.

Ukraine criticised after closure of English-language paper [Україну розкритикували після закриття англomовного видання] // The News. – Islamabad, 2021. – 10.11. – Режим доступу : <https://www.thenews.com.pk/print/907474-ukraine-criticised-after-closure-of-english-language-paper>.

Кілька західних посольств в Україні розкритикували закриття найстарішої англomовної газети Kyiv Post, репортери якої звинуватили її власника-олігарха в обмеженні редакційної свободи. Kyiv Post закрилася після 26 років існування, а її журналісти оприлюднили спільну заяву, в якій зазначили, що їх повідомили про «негайне звільнення».

**

Dunda, György. Ukrajnában elhallgattatják a kritikus médiát? [Опозиційні ЗМІ закривають в Україні?] / G. Dunda // Magyar Nemzet. – Budapest, 2021. – 11.11. – Режим доступу : <https://magyarnemzet.hu/kulfold/2021/11/ukrajnaban-elhallgattatjak-a-kritikus-mediát>.

Поки лідера української опозиції В. Медведчука примусово позбавили медіа-впливу, колишній глава держави П. Порошенко добровільно позбувся 2-х своїх телевізійних каналів. Через майже 27 років єдине в Україні англomовне видання Kyiv Post також закрилось. Експерти стверджують, що оточення Президента України В. Зеленського «систематично викоринює опозиційні до нього ЗМІ, щоб послабити політичних опонентів».

КРИМ

Стайков, Анатоли. Украина изрази протест срещу визитата на Путин в Крим [Україна протестує проти візиту Путіна до Криму] / А. Стайков // Факти. – Sofia, 2021. – 05.11. – Режим доступу : <https://fakti.bg/world/626726-ukraina-izrazi-protest-sreshtu-vizitata-na-putin-v-krim>.

МЗС України висловило категоричний протест проти візиту президента Росії В. Путіна на окупований український півострів. У заяві наголошується, що візит до Криму, який не був узгоджений з українською владою, є грубим порушенням міжнародного права та зобов'язань. Наприкінці вересня український уряд затвердив стратегію окупації Криму. В. Путін неодноразово відвідував Севастополь і Крим після анексії півострова. Україна зі свого боку протестує під час кожного його візиту.

КУЛЬТУРА, ОСВІТА, НАУКА

Herfort, Frank. The Stunning Grandeur of Soviet-Era Metros [Приголомшлива велич радянських метрополітенів] / F. Herfort // The New York Times. – New York, 2021.

– 01.11. – Режим доступу : <https://www.nytimes.com/2021/11/01/travel/soviet-era-metros.html?searchResultPosition=4>.

Коли в усьому світі діють обмеження на поїздки, «The New York Times» запустив нову серію «Світ через об'єктив». Фотожурналіст Ф. Герфорт у період з 2014 по 2020 рр. сфотографував усі існуючі пострадянські метрополітени, в кінцевому підсумку відвідавши 19 міст. В останньому випуску, серед іншого, Ф. Герфорт розміщує зображення українських станцій метро таких, як «Метробудівників» та «Київської» у Харкові.

Bradshaw, Peter. Volcano review – spoon-glueing Ukrainian adventure takes a surreal turn [Огляд «Вулкана» – українська пригода набуває сюрреалістичного повороту] / P. Bradshaw // The Guardian. – London, 2021. – 09.11. – Режим доступу : <https://www.theguardian.com/film/2021/nov/09/natural-light-review-reprisals-and-revenge-in-chilling-examination-of-the-toll-of-war>.

Світова прем'єра українсько-німецько-монакського фільму «Вулкан», режисерський дебют Р. Бондарчука, відбулась на Міжнародному кінофестивалі у Карлових Варах, де фільм брав участь в конкурсній програмі «На схід від Заходу». Р. Бондарчук одержав Державну премію імені Шевченка за режисуру фільму.

НАЦІОНАЛЬНА БЕЗПЕКА

Bartkiewicz, Artur. Ukraina ma nowego ministra obrony [В Україні новий міністр оборони] / A. Bartkiewicz // Rzeczpospolita. – Warsaw, 2021. – 04.11. – Режим доступу : <https://www.rp.pl/polityka/art19075161-ukraina-ma-nowego-ministra-obrony>.

Український парламент затвердив кандидатуру О. Резнікова на посаду нового міністра оборони України. 55-річний О. Резніков – колишній юрист, нинішній віцепрем'єр-міністр українського уряду. Він замінить А. Тарана, який пішов у відставку минулого тижня після того, як наслідки його реформ піддалися критиці як з боку опозиції, так і з боку влади. Зміна на посаді міністра оборони відбувається в той час, коли біля кордонів України перебуває близько 90 тис. військових. США визнають, що переміщення російських військ поблизу України є «значними», але не «надто агресивними».

НОВИНИ ЗІ СТАНУ СЕПАРАТИСТІВ

Донецьк оптужує Україну за заузимає села у сивої зони [ДНР звинувачує Україну в окупації сіл у «сірій зоні»] // Политика. – Belgrad, 2021. – 09.11. – Режим доступу : <https://www.politika.rs/scc/clanak/491721/Donjeck-optuzuje-Ukrajinu-za-zauzimanje-sela-u-sivoj-zoni>.

Представниця самопроголошеної ДНР у контактній групі та міністр закордонних справ, так званої, ДНР Н. Ніконорова заявила, що українські військові зайняли село Старомар'ївка на лінії зіткнення на Донбасі, підняли український прапор та викопали окопи. Н. Ніконорова стверджує, що село було демілітаризоване і не перебуває під контролем ні українських військ, ні, так званої, ДНР.

ОХОРОНА ЗДОРОВ'Я

2 years of COVID-19 pandemic kills 5 million worldwide [Пандемія COVID-19 за 2 роки забрала життя 5 мільйонів людей у всьому світі] // Daily Sabah. – Istanbul, 2021. –

01.11. – Режим доступу : <https://www.dailysabah.com/world/europe/2-years-of-covid-19-pandemic-kills-5-million-worldwide>.

Число загиблих від COVID-19 у світі перевищило 5 мільйонів людей. В даний час COVID-19 є третьою причиною смерті у світі після хвороб серця та інсульту. Тепер вірус «вирує» в Росії, Україні та інших частинах Східної Європи, особливо там, де чутки, дезінформація та недовіра до уряду ускладнюють вакцинацію. В Україні лише 17 % дорослого населення повністю вакциноване.

Ukrajnában Kárpátalján a legalacsonyabb az oltakozási kedv [В Україні найнижчий рівень вакцинації на Закарпатті] // Magyar Nemzet. – Budapest, 2021. – 01.11. – Режим доступу : <https://magyarnemzet.hu/kulfold/2021/11/ukrajnaban-karpataljan-a-legalacsonyabb-az-oltakozasi-kedv>.

Міністр охорони здоров'я В. Ляшко на пресконференції, повідомив, що в країні найбільше щеплених проти коронавірусу в столиці Києві, найменше – на Закарпатті та Волинській обл. Глава міністерства пояснив, що в Києві хоча б одну дозу вакцини вже прийняли понад 50 % дорослого населення. За цим показником Полтавська обл. у східній частині країни на другому місці з 40,1 %, на третьому – Київська обл. з 39,9 %.

COVID-19's global death toll tops 5 million in under 2 years [За останні 2 роки кількість померлих від COVID-19 у світі перевищила 5 мільйонів] // New York Post. – New York, 2021. – 01.11. – Режим доступу : <https://nypost.com/2021/11/01/covid-19s-global-death-toll-tops-5-million-in-under-2-years/>.

Кількість померлих від COVID-19 у світі перевищила 5 мільйонів. За 22 місяці від початку спалаху гарячі точки змінилися. Зараз вірус вражає Росію, Україну та інші частини Східної Європи, особливо там, де чутки, дезінформація та недовіра до уряду гальмують зусилля щодо вакцинації. В Україні лише 17 % дорослого населення повністю вакциноване.

Malinowski, Przemysław. Kijów wprowadza nowe obostrzenia. Ograniczenia przy braku szczepień [Київ вводить нові обмеження при відсутності щеплень] / P. Malinowski // Rzeczpospolita. – Warsaw, 2021. – 01.11. – Режим доступу : <https://www.rp.pl/spoleczenstwo/art19066021-kijow-wprowadza-nowe-obostrzenia-ograniczenia-przy-braku-szczepien>.

У Києві ввели нові обмеження у відповідь на різке зростання кількості випадків COVID-19. Станом на 1 листопада в Україні зафіксовано 2,94 мільйони випадків зараження та 68 027 смертей. На сьогодні повністю вакциновані лише 7,4 мільйона людей, або менше п'ятої частини від загальної кількості населення, що становить близько 41 мільйона. Кияни мають пред'явити довідку про щеплення або негативний тест на COVID-19 для відвідування ресторанів, кафе, спортзалів, розважальних закладів та торговельних центрів. Персонал, який працює в цих закладах повинен бути вакцинований.

Belam, Martin. Global Covid-19 death toll passes 5m [Кількість загиблих від Covid-19 у світі перевищила 5 мільйонів] / M. Belam // The Guardian. – London, 2021. – 01.11. – Режим доступу : <https://www.theguardian.com/world/2021/nov/01/global-covid-19-death-toll-passes-5m>.

За останній місяць у США, Великобританії, Росії, Туреччині та Україні зафіксовано найбільше загиблих від коронавірусу. В Україні за весь час пандемії за даними МОЗ померли 68 727 людей.

Johnson, Carla. COVID-19's global death toll tops 5 million in under 2 years [За останні 2 роки кількість померлих від COVID-19 у світі перевищила 5 мільйонів] / C. Johnson // The Times of Israel. – Jerusalem, 2021. – 01.11. – Режим доступу : <https://www.timesofisrael.com/covid-19s-global-death-toll-tops-5-million-in-under-2-years/>.

Коронавірус займає 3-є місце серед причин смерті в усьому світі після серцевих захворювань та інсульту. Зараз вірус вражає Росію, Україну та інші країни Східної Європи, особливо там, де чутки, дезінформація та недовіра до уряду гальмують зусилля щодо вакцинації. В Україні лише 17 % дорослого населення повністю вакциновані.

Za falešné osvědčení o očkování má na Ukrajině hrozit pokuta či vězení [В Україні за фальшиву довідку про щеплення загрожує штраф або позбавлення волі] // DenikN. – Praga, 2021. – 02.11. – Режим доступу : <https://denikn.cz/minuta/739752/>.

В Україні, де проживає приблизно 41 мільйон людей, з початку пандемії заразилися майже 3 мільйони людей. Лише 7,5 мільйони людей повністю вакциновані. Опитування, проведене минулого місяця, показало, що більше двох п'ятих українців, 43 % респондентів, не хочуть вакцинуватися. Українцям загрожує штраф у розмірі до 60 тис. крон або ув'язнення за підроблене свідоцтво про вакцинацію. Відповідний законопроект схвалили українські депутати у першому читанні. Таким чином, Україна намагається впоратися з рекордно високим рівнем нових коронавірусних інфекцій та смертей, пов'язаних із COVID-19.

V Kyjevě se demonstrovalo proti očkování proti covidu-19 [У Києві протестують проти обов'язкової вакцинації проти COVID-19] // DenikN. – Praga, 2021. – 03.11. – Режим доступу : <https://denikn.cz/minuta/740538/>.

Україна переживає наступ чергової хвилі пандемії. Більше тисячі протестувальників перекрили кілька вулиць у центрі Києва на знак протесту проти обов'язкової наявності сертифікатів про щеплення від Covid-19 та обмежень, введених державою для нещеплених українців, щоб стримати поширення хвороби. Влада пов'язує такий розвиток подій переважно з поширеною недовірою до вакцинації. Українці можуть вибирати між вакцинами Pfizer-BioNTech, Moderna, AstraZeneca та Sinovac, але лише 17,1 % з приблизно 41 мільйона населення в країні повністю вакциновані.

Ukraińskie media: Ukraińska szczepionka przeciwko COVID-19 testowana na myszach w Polsce [Українські ЗМІ: У Польщі випробували українську вакцину від COVID-19 на мишах] // Do Rzeczy. – Warsaw, 2021. – 03.11. – Режим доступу : <https://dorzeczy.pl/zdrowie/220867/ukrainska-szczepionka-przeciwko-covid-19-testowana-w-polsce.html>.

Українську вакцину проти COVID-19 випробовують на мишах у Польщі. Вакцина розроблена львівськими вченими НАН України в рамках гранту. Зараз у Гданську препарат на основі дріжджів перевіряють на імуногенність на мишах. За словами керівника Львівського інституту біології клітини А. Сибірського, результати мають бути готові за кілька тижнів. Потім у лабораторії в Кракові мають провести випробування на генетично модифікованих мишах, чутливих до коронавірусу. Тваринам введуть коронавірус, а потім дадуть препарат. Дослідження проводять у Польщі, тому що в Україні немає відповідних лабораторій.

Szozyn, Ruslan. Certyfikat covidowy za 300 dolarów [Ковідний сертифікат за 300 доларів] / R. Szozyn // Rzeczpospolita. – Warsaw, 2021. – 03.11. – Режим доступу : <https://www.rp.pl/spoleczenstwo/art19072841-certyfikat-covidowy-za-300-dolarow>.

Україна бореться з проблемою фальшивих сертифікатів про вакцинацію. Шахраї пропонують документи, що підтверджують прийняття західних препаратів проти COVID-19. Місцеві ЗМІ повідомляють, що українська поліція вже відкрила понад 800 кримінальних справ. Ціна за сертифікат варіюється від 50 до 250 дол. залежно від вакцини та якості підробленого документа. Наприкінці жовтня було затримано 21-о річного жителя Запоріжжя, який не лише виготовляв підроблені довідки, а й запрограмував відповідну систему – точну копію державної служби «Дія». Власники цього додатка мали не тільки підроблені QR-коди вакцинації, але й могли отримати водійські права.

Kazimierzuk, Agnieszka. Dwa ogniska polio w zachodniej Ukrainie [Два спалахи поліомієліту в Західній Україні] / A. Kazimierzuk // Rzeczpospolita. – Warsaw, 2021. – 03.11. – Режим доступу : <https://www.rp.pl/ochrona-zdrowia/art19073781-dwa-ogniska-polio-w-zachodniej-ukrainie>.

На Закарпатті підтверджено випадки захворювання на поліомієліт у п'яти дітей. У цьому регіоні лише половина дітей вакцинована проти хвороби. Головний епідеміолог області В. Тимчик повідомила, що поліомієліт також відомий, як хвороба Гейне-Медіна, діагностували у двох районах. На Закарпатті доля щеплених проти хвороби Гейне-Медіна дітей становить лише 49 %, а заперечення батьків викликані переважно релігійними мотивами. У зв'язку з підтвердженням поліомієліту влада області хоче повторити акцію, яку проводили у 2018 р., коли на Закарпатті спалахнула епідемія кору. На той час частка вакцинованих дітей становила 50 %, а сьогодні – 94 %.

Петров, Ангел. Източна Европа стана световен епицентър на COVID-19, но това ускори и ваксинирането [Східна Європа стала глобальним епіцентром COVID-19, але вона також прискорила вакцинацію] / А. Петров // Дневник. – Sofia, 2021. – 03.11. –

Режим доступу :
https://www.dnevnik.bg/sviat/2021/11/03/4273347_iztochna_evropa_stana_svetoven_epicentur_na_covid-19/.

Минулого тижня кількість випадків зараження вірусом у Східній Європі перевищила 20 мільйонів. Цифри показують, що від Угорщини (62 % вакцинованих) до України (19 %) у ряді країн спостерігається безпрецедентне зростання заражень з листопада минулого року. Росія, Україна та Румунія увійшли до п'ятірки лідерів за смертністю за останній тиждень у світі. В Україні 30 жовтня померли 765 людей, понад 27 тис. інфікованих.

Димитрова, Йовка. Коронавірусът по света: Гърция ще изисква повече тестове [Коронавірус у всьому світі: Греції буде потрібно більше тестів] / Й. Димитрова // Дневник. – Sofia, 2021. – 03.11. – Режим доступу :
https://www.dnevnik.bg/sviat/2021/11/03/4274032_koronavirusut_po_sveta_gurciia_shte_iziskva_poveche/.

В Україні використання та створення підроблених сертифікатів про щеплення проти COVID-19 підлягає кримінальному переслідуванню та карається штрафом або позбавленням волі відповідно до нового законодавства, ухваленого в першому читанні. Поліція проводить сотні розслідувань таких випадків.

В течение двух недель ситуация с COVID-19 в Украине стабилизируется [Протягом двох тижнів ситуація з COVID-19 в Україні стабілізується] // Жэньминь жибао. – Пекін, 2021. – 03.11. – Режим доступу :
<http://russian.people.com.cn/n3/2021/1103/c31519-9915099.html>.

Прем'єр-міністр України Д. Шмигаль заявив, що протягом найближчих двох тижнів ситуація із захворюваністю COVID-19 в країні має стабілізуватися. Цьому сприятимуть високі темпи вакцинації та суворі карантинні обмеження, запроваджені у 15 із 24 регіонів країни. Наразі в країні повністю імунізовано близько 18 % населення.

Клен, Євген. Україна знову опинилася в тенетах жорсткого карантину / Є. Клен // Міст. – Торонто, 2021. – 03.11. – Режим доступу :
<https://meest-online.com/ukraine/society/ukrajina-znovu-opynylyasya-v-tenetah-zhorstko-ho-karantynu/>.

Станом на 3 листопада кількість людей, які занедужали на коронавірус в Україні, склало 2 979 086 (+23 393) випадків, 2 466 674 (+11 937) одужали, 69 447 (+720) померли, прищепили 18 279 337 (+310 439) доз. Відтак Україна посіла друге місце у світі після Росії за кількістю добової смертності від коронавірусної інфекції.

Стайков, Анатоли. Глоба или затвор за фалшиви COVID сертификати [Штраф або позбавлення волі за підроблені сертифікати COVID] / А. Стайков // Факти. – Sofia, 2021. – 03.11. – Режим доступу :
<https://fakti.bg/zdrave/626223-globa-ili-zatvor-za-falshivi-covid-sertifikati>.

Вакцинація в Україні стала обов'язковою для деяких держслужбовців, а також у «червоних» зонах, у тому числі в Києві. У ресторани, спортивні зали та в громадський транспорт допускаються лише вакциновані або власники документа на негативний ПЛР-тест. На 03.11 в Україні зареєстровано 2,96 мільйони випадків зараження та 68 727 смертей від вірусу. Лише 7,5 мільйонів людей, були повністю вакциновані.

Ustinova, Oleksandra. Ukraine MPs fight back against fake Covid vaccination certificates [Українські народні депутати протистоять підробленим сертифікатам про щеплення від Covid] / O. Ustinova // Atlantic Council. – Washington, 2021. – 04.11. – Режим доступу : <https://www.atlanticcouncil.org/blogs/ukrainealert/ukraine-mps-fight-back-against-fake-covid-vaccination-certificates/>.

Оскільки Україна бореться зі зростаючою кількістю загиблих від Covid-19 та низьким рівнем вакцинації, народні депутати країни мають на меті прийняти більш жорсткі правила, спрямовані на процвітаючий український чорний ринок підроблених сертифікатів про щеплення. Україна має один із найнижчих рівнів вакцинації в Європі. На думку народного депутата О. Устинова, зусилля з вакцинації країни наштовхнулися на опір проти вакцинації, який активно підживлюється дезінформацією, яка виходить із Росії. Цей зв'язок з Росією змусив багатьох припустити, що дезінформація проти вакцинації тепер є частиною гібридної війни Росії проти України.

COVID-19 pandemic reasserts itself with rising cases around world [Пандемія COVID-19 знову підтверджується зростанням випадків захворювання у всьому світі] // Daily Sabah. – Istanbul, 2021. – 04.11. – Режим доступу : <https://www.dailysabah.com/world/europe/covid-19-pandemic-reasserts-itself-with-rising-cases-around-world>.

В Україні зареєстровано рекордно високий рівень нових випадків зараження та смерті від коронавірусу, а уряд запровадив суворі обмеження для стримування нових випадків зараження. Декілька тисяч людей заблокували рух транспорту в центрі столиці України Києві на знак протесту проти обмежень та обов'язкової вакцинації.

Ukraine, Hongrie, Allemagne, Pays-Bas... l'Europe de nouveau l'épicentre de l'épidémie de Covid-19 [Україна, Угорщина, Німеччина, Нідерланди... Європа знову в епіцентрі епідемії Covid-19] // L'Obs. – Paris, 2021. – 04.11. – Режим доступу : <https://www.nouvelobs.com/coronavirus-de-wuhan/20211104.OBS50659/ukraine-hongrie-allemande-pays-bas-l-europe-de-nouveau-l-epicentre-de-l-epidemie-de-covid-19.html>.

В Україні спалаху епідемії коронавірусу сприяє низький рівень вакцинації на тлі недовіри до влади. Станом на 04.11 лише 20 % населення отримали дві дози щеплення. За словами директора однієї з київських лікарень, вакциновані лише 3-4 % пацієнтів лікарні тоді, як смертність у реанімації збільшилася з 30 % навесні до 48 % у жовтні 2021 р.

Campbell, Lucy. Coronavirus live: UK first to approve pill to treat Covid; Germany sets new daily case records [Коронавірус у прямому ефірі: Великобританія першою схвалила пігулки для лікування Covid; Німеччина встановлює нові щоденні випадки] / L. Campbell // The Guardian. – London, 2021. – 04.11. – Режим доступу : <https://www.theguardian.com/world/live/2021/nov/04/coronavirus-news-live-who-approves-indian-made-covaxin-vaccine-covid-cases-in-england-double-in-over-65s-in-a-month?page=with:block-618389f38f08d02528cbc842>.

Україна встановила новий щоденний рекорд за кількістю випадків захворювань на коронавірус – понад 3 мільйони офіційних випадків. Загальна кількість випадків COVID-19 в Україні перевищила 3 мільйони, понад 70 тис. людей померли. На 03.11 зафіксували рекордний щоденний максимум – 27 377 нових випадків зараження коронавірусом, що перевищило попередній максимум у 26 870 – 29 жовтня.

US gives final approval of Pfizer's Covid vaccine for children aged 5-11; Ukrainians hold anti-vaccination rally [США дають остаточне схвалення вакцини Pfizer від Covid для дітей у віці 5-11 років; Українці провели акцію проти щеплень] // The News. – Islamabad, 2021. – 04.11. – Режим доступу : <https://www.thenews.com.pk/print/category/world>.

Понад тисяча людей вийшли на мітинг у центрі Києва на знак протесту проти вакцинації коронавірусу та нових обмежень, які були введені для стримування сплеску інфекцій. Україна повідомила про рекордну кількість щоденних випадків коронавірусу та смертей. В Україні лише 20 % населення повністю вакциноване від коронавірусу.

Gál, Mária. Európa a járvány epicentruma [Європа – епіцентр епідемії] / M. Gál // Nepszava. – Budapest, 2021. – 05.11. – Режим доступу : https://nepszava.hu/3137153_europa-a-jarvany-epicentruma.

Директор ВООЗ Х. К्लюге стурбований поширенням епідемії коронавірусу в Європі, зокрема він зазначив, що найгірша ситуація в Росії, на другому місці – Україна, де за один тиждень від коронавірусної інфекції померло 3819 людей. Рівень вакцинації в країні дуже низький: трохи більше ніж 15 %.

Europe faces real threat of Covid-19 resurgence, says WHO [Європа стикається з реальною загрозою відродження Covid-19, вважає ВООЗ] // The News. – Islamabad, 2021. – 05.11. – Режим доступу : <https://www.thenews.com.pk/print/906037-europe-faces-real-threat-of-covid-19-resurgence-says-who>.

Всесвітня організація охорони здоров'я попередила, що зростання кількості випадків Covid-19 в Європі викликає «серйозне занепокоєння» і до початку наступного року в регіоні можуть померти ще півмільйона людей. Згідно з даними, за останні сім днів лідирує Росія з 8162 смертями, за нею йдуть Україна з 3819 смертями і Румунія з 3100 смертями.

Україна стала одним из мировых лидеров по смертности от COVID-19 [Україна стала одним із світових лідерів зі смертності від COVID-19] // Жэньминь жибао.. – Пекин, 2021. – 05.11. – Режим доступа : <http://russian.people.com.cn/n3/2021/1105/c31519-9915872.html>.

Станом на 2 листопада 2021 р. Україна була третьою країною у світі за добовим показником померлих від коронавірусу нового типу /COVID-19/ після Росії та США. У той же час країна була лише п'ятою за кількістю нових випадків зараження – 19455 або 5,06 % від світового показника. Загалом з початку пандемії коронавірусом заразилися 2,98 мільйонів українців, у 69 447 випадках хвороба мала летальний кінець.

Ukraine meldete 793 Corona-Tote in 24 Stunden [В Україні за 24 години померли 793 людини] // Die Presse. – Vienna, 2021. – 06.11. – Режим доступа : <https://www.diepresse.com/6057111/ukraine-meldete-793-corona-tote-in-24-stunden?from=rss>.

Міністерство охорони здоров'я України фіксує більше смертей від коронавірусу протягом 24 год. станом на 06.11, ніж будь-коли раніше. За одну добу від вірусу померли 793 людини. Крім того, МОЗ повідомило про 25 063 нових випадки зараження. Загалом в Україні наразі зафіксовано 3,06 мільйонів підтверджених випадків та 71 635 смертей від коронавірусу. Київ запровадив масові обмеження, зокрема заборонено відвідувати ресторани, бари, фітнес-студії та готелі без негативного результату ПЛР-тесту або підтвердження вакцинації.

Marsh, Sarah. Coronavirus live: England speeds up booster jab rollout, Ukraine reports record daily death toll [Коронавірус у прямому ефірі: Англія пришвидшує розгортання прискорювача, Україна повідомляє про рекордну кількість загиблих за день] / S. Marsh // The Guardian. – London, 2021. – 06.11. – Режим доступа : <https://www.theguardian.com/world/live/2021/nov/06/coronavirus-live-news-england-speeds-up-booster-jab-rollout-ukraine-reports-record-daily-death-toll>.

За даними Міністерства охорони здоров'я України на 05.11 зафіксовано щоденний антирекорд – 793 смертельні випадки від коронавірусу. Україна бореться зі скептицизмом щодо вакцинації Covid. Більше тисячі людей перекрили кілька вулиць у центрі української столиці, протестуючи проти обов'язкових сертифікатів на вакцини та введених державою обмежень для боротьби з вірусом.

Global COVID-19 cases hit 250 million mark as Europe struggles most [Глобальні випадки COVID-19 досягли позначки 250 мільйонів, оскільки в деяких країнах Східної Європи відбулися рекордні спалахи] // Daily Sabah. – Istanbul, 2021. – 08.11. – Режим доступа : <https://www.dailysabah.com/world/europe/global-covid-19-cases-hit-250-million-mark-as-europe-struggles-most>.

Останніми тижнями в Україні зафіксовані рекордні спалахи коронавірусної інфекції. Хоча в Україні доступні чотири різні вакцини проти коронавірусу, лише 17,9 % із 41 мільйона людей країни були повністю вакциновані, що є другим найнижчим показником у Європі після Вірменії. Прагнучи зупинити поширення

інфекції, українська влада вимагає від вчителів, державних службовців та інших робітників пройти повну вакцинацію.

Ukrajnában elkezdtek felmondani a beoltatlan alkalmazottaknak [В Україні почали звільняти нещеплених працівників] // Magyar Nemzet. – Budapest, 2021. – 08.11. – Режим доступу : <https://magyarnemzet.hu/kulfold/2021/11/ukrajnaban-elkezdtek-felmondani-a-beoltatlan-alkalmazottaknak>.

Міністр охорони здоров'я В. Ляшко на пресконференції повідомив, що в Україні почали відсторонювати працівників, які змушені приймати вакцину від коронавірусу, у тому числі державних службовців та вчителів. Глава міністерства нагадав, що набув чинності наказ, у якому перераховані професії, галузі та організації, працівники яких зобов'язані приймати вакцину. Працівники перерахованих закладів, які ще не отримали першу дозу вакцинації до 8 листопада 2021 р., будуть відсторонені від роботи без збереження заробітної плати до моменту вакцинації. Проте працівники, яким вакцинація протипоказана і які мають медичну довідку, не можуть бути відсторонені. За словами міністра, 36,7 % населення України отримали першу та 25,6 % другу дозу вакцини. Вакцинація залишається найвищою в столиці, Києві: 57 % населення отримали першу дозу вакцини, а 45,7 % мають дві дози вакцини.

Ar Covid-19 inficējušos cilvēku skaits pasaulē pārsniedzis 250 miljonus [Кількість людей, інфікованих Covid-19 у всьому світі становить понад 250 мільйонів] // Neatkarīgā Rīta Avīze. – Rīga, 2021. – 08.11. – Режим доступу : <https://nra.lv/pasaule/362911-covid-19-inficjuso-skaits-pasaule-parsniedzis-250-miljonus.htm>.

В Росії, Україні та Греції кількість нових випадків Covid-19 вже досягла або досягне нових рекордів з початку пандемії. Східноєвропейські країни мають одні з найнижчих показників вакцинації в регіоні. Більше половини нових випадків Covid-19, зареєстрованих у всьому світі, припали на європейські країни. Експерти в галузі охорони здоров'я стверджують, що багато країн залишили позаду найтрагічніший час пандемії завдяки вакцинам та імунітету від хвороби.

Ambrose, Tom. Covid live: 'Plan B' measures in England still possible, government advisor says; sharp rise in German infections [Covid Live: заходи «плану Б» в Англії все ще можливі, каже урядовий радник; різке зростання інфекцій в Німеччині] / T. Ambrose // The Guardian. – London, 2021. – 08.11. – Режим доступу : <https://www.theguardian.com/world/live/2021/nov/07/covid-live-news-booster-coronavirus-pandemic-latest-updates?page=with:block-618866cc8f08d02528cc0465#block-618866cc8f08d02528cc0465>.

Міністерство охорони здоров'я (станом на 06.11) повідомило про 793 смертельні випадки від Covid-19 і 25 063 нових випадків зараження. Хоча в Україні доступні чотири різні вакцини від коронавірусу, лише 17,9 % з 41 мільйона людей в країні отримали повну вакцинацію. Старт вакцинації від COVID-19 в Україні відбувся 24 лютого 2021 р. Від початку кампанії проведено усього 19 344 335 щеплень.

Случаите на COVID-19 по света надвишиха 250 млн. основно заради Европа [Кількість випадків COVID-19 у світі перевищила 250 мільйонів, в основному через Європу] // Дневник. – Sofia, 2021. – 08.11. – Режим доступу : https://www.dnevnik.bg/sviat/2021/11/08/4276640_sluchaite_na_covid-19_po_sveta_nadvishiha_250_mln/.

Кількість випадків COVID-19 зростає, зокрема в 55 із 240 країн – від Росії та України до Греції – кількість інфікованих знаходиться на рівні або близькому до рекордного рівня зареєстрованих випадків з початку пандемії.

Жители Украины получают бустерную дозу вакцины от COVID-19 после иммунизации свыше половины населения страны [Жителі України отримують бустерну дозу вакцини від COVID-19 після імунізації половини населення країни] // Жэньминь жибао. – Пекин, 2021. – 08.11. – Режим доступу : <http://russian.people.com.cn/n3/2021/1108/c31519-9916444.html>.

Міністр охорони здоров'я України В. Ляшко заявив, що жителі України зможуть отримати бустерну дозу вакцини від коронавірусу після того, як у країні буде щеплено половину населення. В. Ляшко зазначив, що зараз зазначеному критерію відповідає лише місто Київ, де як мінімум однією дозою імунізовано 55 % мешканців. Також відносно високі показники вакцинації спостерігаються у Полтавській, Київській та Дніпропетровській областях, де щеплено понад 40 % населення. Загалом в Україні хоча б однією дозою імунізовано приблизно 26 % населення.

Задължително ваксиниране – коя държава, защо и за кого [Обов'язкова вакцинація – в якій країні, чому і для кого] // Дневник. – Sofia, 2021. – 09.11. – Режим доступу : https://www.dnevnik.bg/sviat/2021/11/09/4277627_zaduljitelno_vaksinirane_koia_durjava_zashto_i_za/.

Різка збільшення кількості людей, інфікованих через Дельта-варіант вірусу, та затримка вакцинації змусили уряди зробити вакцини проти COVID-19 обов'язковими для медичних працівників та інших груп високого ризику. Україна в жовтні запровадила обов'язкову вакцинацію для державних службовців та вчителів. Також невакцинованим людям забороняють відвідувати ресторани, спортивні та інші масові заходи.

«Popyt na te uslugi jest szalony». Powazny problem na Ukrainie [«Попит на ці послуги шалений». Серйозна проблема в Україні] // Do Rzeczy. – Warsaw, 2021. – 10.11. – Режим доступу : <https://dorzeczy.pl/obserwator-mediow/224500/ukraina-szalony-popyt-na-podrobione-certyfikaty-covidowe.html>.

Українцям масово надходять пропозиції придбати підроблені Covid-сертифікати. Люди ризикують грошима, здоров'ям і свободою, купуючи підроблені сертифікати. Більшість регіонів країни знаходяться в «червоній» епідемічній зоні, де деякими послугами можуть користуватися лише люди з «зеленим» Covid-

сертифікатом (довідка про вакцинацію, негативний результат тесту або довідка про одужання). Наприклад, заходячи в ресторан, клієнт показує сертифікат співробітнику (який також повинен бути вакцинований). У міру посилення обмежень попит на вакцинацію зростає. Паралельно зростає чорний ринок сертифікатів, а онлайн- та офлайн-продажі процвітають.

Bartholomew, Jem. Covid live: Russia says workplace shutdown helped turn tide on cases; UK reports 262 deaths and 33,117 cases [Covid у прямому ефірі: Росія каже, що закриття робочих місць допомогло переломити ситуацію; У Великобританії повідомили про 262 смерті та 33 117 випадків] / J. Bartholomew // The Guardian. – London, 2021. – 10.11. – Режим доступу : <https://www.theguardian.com/world/live/2021/nov/09/covid-news-live-chinese-city-offers-cash-rewards-to-trace-covid-outbreak-thousands-protest-new-zealands-vaccine-mandates?page=with:block-618a2f9e8f085eecf5c0f2d6>.

За минулу добу (станом на 09.11) в Україні зафіксовано рекордні 833 смертельні випадки від коронавірусу. Попередній максимум із 793 смертей був 06.11. За даними МОЗ України на 09.11 було зареєстровано 18 988 нових випадків зараження. Понад 8 мільйонів українців отримали дві дози вакцини проти COVID-19 та завершили повний курс щеплення.

В Украине отстранили от работы невакцинированных чиновников и сотрудников учебных заведений [В Україні відсторонили від роботи невакцинованих чиновників та співробітників навчальних закладів] // Жэньминь жибао. – Пекін, 2021. – 10.11. – Режим доступу : <http://russian.people.com.cn/n3/2021/1110/c31519-9917629.html>.

Міністр охорони здоров'я В. Ляшко повідомив, що в Україні набув чинності наказ Міністерства охорони здоров'я, згідно з яким держчиновники та співробітники освітніх установ, які не зробили хоча б одне щеплення від коронавірусу, мають бути усунені від роботи до моменту вакцинації. Посилення протиепідемічних заходів здійснюється на тлі погіршення ситуації із захворюваністю COVID-19. Всього з початку пандемії на коронавірус перехворіли 3,09 мільйонів осіб, 73390 з них померли.

В Украине установлен новый антирекорд по суточной смертности от COVID-19 [В Україні встановлено новий антирекорд із добової смертності від COVID-19] // Жэньминь жибао. – Пекін, 2021. – 11.11. – Режим доступу : <http://russian.people.com.cn/n3/2021/1111/c31519-9918084.html>.

3 жовтня 2021 р. на тлі погіршення епідемічної ситуації в Україні спостерігаються найвищі показники смертності. Україна посилила протиепідемічні заходи щодо стримування темпів поширення COVID-19. З 9 грудня буде розширено перелік професій, для яких буде обов'язкова вакцинація. За словами міністра охорони здоров'я України В. Ляшка, до списку включать співробітників установ, які надають соцпослуги, реабілітаційних центрів та підприємств, які мають стратегічне значення для економіки та безпеки держави.

В Украине сделали свыше 20 млн прививок от COVID-19 [В Україні зробили понад 20 млн щеплень від COVID-19] // Жэньминь жибао. – Пекін, 2021. – 13.11. – Режим доступу : <http://russian.people.com.cn/n3/2021/1113/c31519-9919155.html>.

За даними Міністерства охорони здоров'я України, близько 11,8 мільйонів осіб отримали першу дозу і понад 8,2 мільйони закінчили вакцинацію другою дозою. Завдяки цьому зараз принаймні одним щепленням від COVID-19 імунізовано понад 36 % дорослого населення. Головний санітарний лікар України І. Кузін заявив, що інфраструктурні можливості країни розраховані на 350-400 тис. щеплень на добу та мають резерв для збільшення у разі потреби.

Akár nyolcszázézer hamis Covid-igazolás is lehet Ukrajnában [В Україні може бути до 800 тис. підроблених Covid-сертифікатів] // Magyar Nemzet. – Budapest, 2021. – 14.11. – Режим доступу : <https://magyarnemzet.hu/kulfold/2021/11/akar-nyolcszazezer-hamis-covid-igazolas-is-lehet-ukrajnaban>.

За словами директора Українського інституту майбутнього В. Денисенка, в Україні може бути до 800 тис. підроблених Covid-сертифікатів, а за кілька місяців їх кількість може перевищити 1 мільйон. Опитування, проведене на замовлення Українського інституту майбутнього, показало, що майже 10 % тих, хто нібито щеплений, придбали відповідний сертифікат. 46 % покупців Covid-сертифікатів заявили, що зробили це, тому що не довіряють вакцинам від коронавірусу. При цьому експерт зазначив, що сприятливим є те, що частка населення України, готового до вакцинації, зростає.

ПРОБЛЕМИ ГАЗОПОСТАЧАННЯ

Rusija padidino dujų tranzitą per Ukrainą, tačiau jis išlieka mažesnis rezervuotų pajėgumų [Росія збільшила транзит газу через Україну, але він залишається нижчим зарезервованої потужності] // Lietuvos rytas. – Vilniaus, 2021. – 08.11. – Режим доступу : <https://www.lrytas.lt/verslas/rinkos-pulsas/2021/11/08/news/rusija-padidino-duju-tranzita-per-ukraina-taciau-jis-islieka-mazesnis-rezervuotu-pajegumu-21328240>.

«Газпром» заявляв про плани почати «масове закачування» в газосховища в Європі з 8 листопада, після заповнення сховищ в Росії. Генеральний директор ТОВ «Оператор ГТС України» С. Макогон зазначив, що за останні кілька днів був збільшений транзит газу через Україну до 88-90 млн куб. на добу, але це все ще потужність нижча зарезервованої (109 млн куб.).

Стайков, Анатоли. «Газпром» увеличава транзита през Украина [«Газпром» збільшує транзит через Україну] / А. Стайков // Факти. – Sofia, 2021. – 10.11. – Режим доступу : <https://fakti.bg/world/628072-gazprom-uvelichava-tranzita-prez-ukraina>.

Російський «Газпром» збільшив транзит газу через Україну для довгострокового резервування – 109,3 млн куб. Станом на 9 листопада резервування становило 100,2 млн. куб., а 8 листопада фактично пройшло 88,6 млн. куб. З початку листопада «Газпром» нарощував експорт газу до Європи, але поки що не обрав маршрут на українському та польському напрямках.

Ukrayna'dan Gazprom açıklaması! «Göndermeye hazır» [Буде революція від імені турецької оборонної промисловості! Ми представимо світу новий і більш потужний продукт!] // Star. – Istanbul, 2021. – 11.11. – Режим доступу : <https://www.star.com.tr/dunya/ukraynadan-gazprom-aciklamasi-gondermeye-hazir-haber-1666813/>.

Генеральний директор ТОВ «Оператор ГТС України» С. Макогон заявив, що обсяг природного газу, який «Газпром» відправив до Європи через Україну, перетворився на суму лише контрактного зобов'язання, тому про збільшення природного газу не може бути й мови. С. Макогон підкреслив, що Україна готова відправити до 250 млн. куб., що в 2,5 рази більше, ніж зараз.

Стайков, Анатоли. Альтернативен источник! Украина ще купува газ от Словакия, а не от Русия [Альтернативне джерело! Україна буде купувати газ у Словаччини, а не в Росії] / А. Стайков // Факти. – Sofia, 2021. – 13.11. – Режим доступу : <https://fakti.bg/world/628976-alternativen-iztochnik-ukraina-shte-kupuva-gaz-ot-slovakia-a-ne-ot-rusia>.

На кінець жовтня запаси природного газу в українських підземних сховищах становлять близько 18,5 млрд. куб., це приблизно третина запасів 2020 р. Міністр енергетики України М. Немчинов заявив, що в разі дефіциту газу впродовж опалювального сезону Україна може купувати блакитне паливо у Словаччини. Він також заявив, що ГК «Нафтогаз України» має достатні кошти та зарезервовані приміщення для покупок газу. Українська влада вважає, що імпорт палива безпосередньо з Росії загрожуватиме суверенітету країни.

ПРОБЛЕМИ ЕКОЛОГІЇ

Geraghty, Jim. Inside the Intel Community's Infuriating COVID-Origins Report [Всередині звіту спільноти Intel Infuriating про походження COVID] / J. Geraghty // National Review. – New York, 2021. – 01.11. – Режим доступу : <https://www.nationalreview.com/the-morning-jolt/inside-the-intel-communitys-infuriating-covid-origins-report/>.

Американські ЗМІ опублікували звіт, у якому стверджується, що вірус Covid-19, швидше за все, почався з нещасного випадку в лабораторії в Ухані. Теж саме можна сказати і про погані заходи безпеки на Чорнобильській АЕС, коли радіація розповсюдилась по всій Україні й інших територіях, спричинивши велику небезпеку.

Zelenskiy, Donbas ve Kırım'ın Avrupa'nın merkezinde iki ekolojik bomba olduğunu belirtti [В. Зеленський зазначив, що Донбас і Крим – дві екологічні бомби в центрі Європи] // Star. – Istanbul, 2021. – 01.11. – Режим доступу : <https://www.star.com.tr/dunya/zelenskiy-donbas-ve-kirimin-avrupanin-merkezinde-iki-ekolojik-bomba-oldugunu-belirtti-haber-1664199/>.

Президент України В. Зеленський виступив на 26-й конференції ООН зі зміни клімату (COP26) в Глазго, зазначивши, що Україна є однією з перших країн Європи, яка підписала Паризьку угоду. В. Зеленський заявив, що мета України – скоротити викиди парникових газів на 65 % до 2030 р. Президент України заявив, що Донбас і Крим – дві екологічні «бомби» в центрі Європи. В. Зеленський зазначив, що Крим,

який має унікальну флору, перетворився на російську військово-морську базу, а деякі райони Донбасу заміновані, додавши, що така ситуація є загрозою для всього світу.

Берчак, Ігор. На кліматичній конференції ООН Зеленський говорив про екологічні «бомби» / І. Берчак // Міст. – Торонто, 2021. – 08.11. – Режим доступу : <https://meest-online.com/world/europe/na-klimatychnij-konferentsiji-oon-zelenskyj-hovoryv-pro-ekolohichni-bomby/>.

У Глазго відбулася конференція Рамкової конвенції ООН із питань зміни клімату (COP26). У своєму виступі на конференції Президент України В. Зеленський заявив, що держава, яку він очолює, планує досягти кліматичної нейтральності не пізніше 2060 р. Також він попередив, що на території тимчасово окупованих Окремих районів Донецької та Луганської областей та Автономної Республіки Крим виникли екологічні «бомби», які загрожують усьому світу. Також він зазначив, що Україна однією з перших у Європі ратифікувала Паризьку кліматичну угоду. В. Зеленський наголосив, що Україна має намір скоротити викиди парникових газів на 65 % до 2030 р.

Мовою чисел // Міст. – Торонто, 2021. – 08.11. – Режим доступу : <https://meest-online.com/world/europe/na-klimatychnij-konferentsiji-oon-zelenskyj-hovoryv-pro-ekolohichni-bomby/>.

64 % українців вважають, що за останні кілька років екологічна ситуація у місцевості, де вони проживають, стала гіршою. Про це свідчать результати загальнонаціонального опитування, проведеного Фондом «Демократичні ініціативи» ім. Ілька Кучеріва спільно з Центром політичної соціології. Це опитування свідчить про те, що 26 % українців вважають проблеми екології однією з найактуальніших загроз для країни. Серед загроз для безпеки країни українці частіше згадують лише загрозу подальшого економічного занепаду – 31 %.

ПРОБЛЕМИ ЕНЕРГЕТИКИ

Jakóbiak, Wojciech. Rosjanie odcinają Ukrainę od węgla i gromadzą wojsko na granicy. Polska może pomóc [Росіяни відрізали Україну від вугілля і накопичили війська на кордоні. Польща може допомогти] / W. Jakóbiak // Biznes Alert. – Warsaw, 2021. – 02.11. – Режим доступу : <https://biznesalert.pl/rosjanie-odcinaja-ukraine-od-węgla-i-gromadza-wojsko-na-granicy-polska-moze-pomoc/>.

Народний депутат А. Герус розповів, що українці планували імпортувати 562 тис. тонн вугілля. Дефіцит вугілля може бути доповнений з Польщі та Казахстану. Гіршою альтернативою є імпорт із підконтрольних Росії районів сходу України в Донецькій та Луганській областях. З цієї причини українці також мають розраховувати на використання атомної енергії, яка забезпечує 52,1 % потреб країни в енергії. Проте вугілля використовується на ТЕС для вироблення тепла, що особливо важливо в опалювальний сезон.

Marszałkowski, Mariusz. Ukraina zakontraktowała węgiel z Polski na potrzeby swoich elektrociepłowni [Україна закупила вугілля з Польщі для потреб своїх ТЕЦ] / M.

Marszałkowski // Biznes Alert. – Warsaw, 2021. – 05.11. – Режим доступу : <https://biznesalert.pl/ukraina-zakontraktowala-wegiel-z-polski-dla-swoich-elektrocieplowni/>.

Україна має намір імпортувати 562 тис. тонн вугілля, з них понад 200 тис. тонн піде державній енергетичній компанії «Центренерго». Вартість тонни вугілля перевищує 300 дол., особливо це стосується вугілля, що імпортується морем. 1,5 мільйони тонн сировини має надходити з українських вугільних шахт, що забезпечить 85 % потреби. Українці вирішили імпортувати вугілля через недостатній рівень вугілля, що зберігається щонайменше на 7 ТЕЦ.

Åslund, Anders. Disarming Putin's energy weapon: Ukraine must connect to EU grid [Роззброєння енергетичної зброї Путіна: Україна повинна підключитися до мережі ЄС] / A. Åslund // Atlantic Council. – Washington, 2021. – 06.11. – Режим доступу : <https://www.atlanticcouncil.org/blogs/ukrainealert/disarming-putins-energy-weapon-ukraine-must-connect-to-eu-grid/>.

Старший науковий співробітник Стокгольмського форуму вільного світу А. Ослунд зазначає, що оскільки В. Путін прагне обмежити постачання електроенергії в Україну, стає все більш очевидним, що країна повинна підключитися до європейської електричної мережі, щоб зменшити свою вразливість до тактики шантажу Кремля. А. Ослунд наголошує, що крім зміцнення національної безпеки України, синхронізація її системи електропередачі з континентальною Європою дозволила б Україні вільно торгувати електроенергією з Європою. На думку експерта, європейська інтеграція призведе також до зміцнення незалежності та цілісності Національної комісії з регулювання енергетики та комунальних послуг України.

Baltarusija atnaujino elektros tiekimą Ukrainai [Білорусь відновлює постачання електроенергії в Україну] // Lietuvos rytas. – Vilnius, 2021. – 06.11. – Режим доступу : <https://www.lrytas.lt/verslas/rinkos-pulsas/2021/11/06/news/baltarusija-atnaujino-elektros-tiekima-ukrainai-21308844>.

Наприкінці травня 2021 р. український регулятор енергоринку заборонив імпорт електроенергії з Білорусі та Росії до жовтня. Наприкінці вересня регулятор енергоринку України повідомив, що заборону на імпорт електроенергії з Білорусі та Росії продовжено ще на місяць. 30 жовтня голова Комітету ВР України з питань енергетики А. Герус заявив, що країна продовжить дотримуватися заборони на імпорт електроенергії з Росії та Білорусі навіть після того, як термін заборони закінчиться 1 листопада. Однак Міністерство енергетики Білорусі повідомило, що постачання електроенергії в Україну з 2 листопада тимчасово відновлене в якості допомоги на випадок аварії в мережі. Українські експерти прогнозують, що почнеться регулярний імпорт електроенергії з Білорусі.

Mihm, Andreas. Die offene Stromrechnung der Ukraine [Відкритий рахунок за електроенергію України] / A. Mihm // Frankfurter Allgemeine. – Frankfurt am Main, 2021. – 12.11. – Режим доступу : <https://www.faz.net/aktuell/finanzen/energiewende-bestellte-und-unbezahlte-stromrechnung-der-ukraine-17626316.html>.

В Україні накопичилася заборгованість за електроенергію, яка за останніми підрахунками причетних юридичних фірм, становить 520 млн євро. Але тепер український державний оператор електромереж «Укренерго» випустив свою першу зелену облігацію. За словами автора, попит, можливо, був не лише через відсоткову ставку 6,875 % з п'ятирічним терміном. Довіра учасників ринку була підтримана і прихильністю Європейського банку реконструкції та розвитку (ЄБРР), який інвестує 75 млн дол. у облігації НЕК «Укренерго» на 825 млн дол. із прив'язкою до сталого розвитку. При цьому наголошується, що ці облігації і участь ЄБРР, як основного інвестора, забезпечила комфорт іншим інституційним інвесторам, ще більше розширивши участь на ринку.

Trusewicz, Iwona. Stanęły elektrownie Ukrainy bo brakuje węgla [Зупинка електростанцій України через брак вугілля] / I. Trusewicz // Rzeczpospolita. – Warsaw, 2021. – 14.11. – Режим доступу : <https://energia.rp.pl/wegiel/art19101151-stanely-elektrownie-ukrainy-bo-brakuje-wegla>.

Українська енергетика переживає важкі часи. З 23 блоків на державних електростанціях в експлуатації лише 3. Причина в тому, що Росія блокує поставки вугілля в Україну. Через брак вугілля зупинено 60 % потужності державних ТЕЦ «Центренерго». Безпосередньо через нестачу вугілля не працюють 14 % енергоблоків. Ще 6 знаходяться на різних стадіях ремонту. Із 23 блоків державних ТЕЦ лише 3 блоки несуть навантаження, що становить 10 % їх загальної потужності. Набагато краще виглядає ситуація з приватними станціями. Через брак вугілля там не виробляють електроенергію лише 4 енергоблоки, половина з яких знаходиться в підконтрольному російським сепаратистам Луганську. Єдиний шлях постачання вугілля на Луганську електростанцію проходить через територію Росії. Теплові електростанції дають менше половини необхідної Україні електроенергії; майже 55 % виробляють атомні електростанції.

ПРОБЛЕМИ ЧАЕС

László, Dávid. Újra kiadásra kínálnak egy lakást Csernobilban [Знову пропонують квартиру в Чорнобилі в оренду] / D. László // Magyar Nemzet. – Budapest, 2021. – 08.11. – Режим доступу : <https://magyarnemzet.hu/kulfold/2021/11/ujra-kiadasra-kinalnak-egy-lakast-csernobilban>.

Державний фонд нерухомості України, який керує продажем земельних ділянок державної власності, оголосив перший аукціон, на якому учасники зможуть брати участь у торгах на нерухомість у зоні відчуження Чорнобильської АЕС. Зокрема, в Прип'яті мінімальна стартова ціна оренди приміщення – 4200 грн. Обмежень у конкурсі немає, переможець може використовувати майно в будь-яких цілях, але менеджер сподівається отримати право від якогось підрядника. Враховуючи те, що Чорнобильська зона по суті порожня, аренда для туризму здається єдиною логічною інвестицією.

Україна намерена развивать Чернобыльский заповедник [Україна має намір розвивати Чорнобильський заповідник] // Жэньминь жибао. – Пекін, 2021. – 12.11. – Режим доступу : <http://russian.people.com.cn/n3/2021/1112/c31519-9918726.html>.

Кабінет Міністрів України ухвалив законопроект, спрямований на розвиток Чорнобильського радіаційно-екологічного біосферного заповідника, який є найбільшим заповідником країни. Зазначений документ зобов'яже спрямовувати 1 % від вартості будівництва Централізованого сховища ядерного палива поблизу Чорнобильської АЕС на розвиток Чорнобильського заповідника. Ці кошти дозволять створити там сучасну інфраструктуру, а також розкрити науково-дослідний та туристичний потенціал природоохоронної території.

РЕФОРМИ

Yermak, Andriy. De-oligarchization of Ukraine is President Zelensky's top priority [Деолігархізація України є головним пріоритетом Президента України В. Зеленського] / A. Yermak // Atlantic Council. – Washington, 2021. – 08.11. – Режим доступу : <https://www.atlanticcouncil.org/blogs/ukrainealert/de-oligarchization-of-ukraine-is-president-zelenskys-top-priority/>.

Керівник Офісу Президента України А. Єрмак в статті для «Atlantic Council» пише, що зусилля щодо проведення широкомасштабних реформ будуть успішними в Україні лише в тому випадку, якщо вони супроводжуватимуться всеосяжною деолігархізацією. Ось чому, на думку А. Єрмака, деолігархізація, як пріоритет Президента України В. Зеленського, є ключем до реформаторських амбіцій країни і життєво важливим для майбутньої національної безпеки.

СОЦІАЛЬНА ПОЛІТИКА

Trusewicz, Iwona. Ukraina: Emerytalne kominy i emerytalna nędza [Україна: пенсійні виплати та пенсійна бідність] / I. Trusewicz // Rzeczpospolita. – Warsaw, 2021. – 10.11. – Режим доступу : <https://www.rp.pl/finanse/art19092871-ukraina-emerytalne-kominy-i-emerytalna-nedza>.

Українські пенсії найнижчі в Європі, але і там одним пенсіонерам платять краще, іншим гірше. Після останнього підвищення середня пенсія в Україні становить еквівалент 596 злотих. Проте є професії, де пенсії у 23 рази вищі. Пенсійний фонд України (ПФУ) оприлюднив дані про пенсії за 2021 рік. З початку року допомога зросла в середньому на 400 грн. Однак виплати деяким пенсіонерам зросли на 23 тис. грн (3,5 тис. злотих). Домінує одна професія – судді у відставці. Якщо звичайні українські пенсіонери в середньому отримують лише 3915 грн (596 злотих), то пільги суддів у відставці цього року становили в середньому 91,2 тис. гривень (13,9 тис. злотих). Це стало можливим завдяки перерахунку заробітної плати суддів. Згідно з українським законодавством, суддя у відставці може отримувати до 80 % нинішньої зарплати на своїй посаді. Судді у відставці також не мають лімітів пенсій, які поширюються на інших українців у розмірі десяти мінімальних зарплат. Такі пільги не поширюються на більшість українських пенсіонерів. Вони можуть отримувати не 80 % заробітної плати, а лише 80 % середньої зарплати по країні за останні три роки, за умови, що зарплата людини на той момент не була нижчою. Ця система робить українські пенсії найнижчими в Європі.

СПОРТ

Bell, Nicholas. Ukraine's dangerous Winter Olympic obsession [Небезпечна одержимість України зимовими Олімпійськими іграми] / N. Bell // Atlantic Council. – Washington, 2021. – 02.11. – Режим доступу :

<https://www.atlanticcouncil.org/blogs/ukrainealert/ukraines-dangerous-winter-olympic-obsession/>.

Президент України В. Зеленський заявив про намір провести зимову Олімпіаду в країні, але проблема таких амбітних заяв полягає в тому, що в Україні повністю відсутня необхідна інфраструктура. Понад чотири роки швейцарський Європейський громадянський форум та фонд Б. Мансера підтримували роботу групи Free Svydovets Group, одного з найактивніших екологічних рухів в Україні. У докладному звіті, група описала численні негативні наслідки нового проєкту.

Genoa names former Milan legend Andriy Shevchenko as new manager [У Генуї новим тренером призначено колишню легенду «Мілана» Андрія Шевченка] // Daily Sabah. – Istanbul, 2021. – 07.11. – Режим доступу : <https://www.dailysabah.com/sports/football/genoa-names-former-milan-legend-andriy-shevchenko-as-new-manager>.

Колишня зірка «Мілана» та тренер національної збірної України А. Шевченко став тренером італійського футбольного клубу «Дженоа» з міста Генуя, підписавши угоду до кінця червня 2024 р. 45-и річний футболіст вивів збірну України у чвертьфінал Євро-2020, програвши Англії з рахунком 4:0 у Римі. А. Шевченко забив 175 голів у 324 матчах, зокрема у двох матчах з «Міланом».

Serie A : Shevchenko nouvel entraîneur du Genoa [Серія А: А. Шевченко новий тренер «Дженоа»] // Le Figaro. – Paris, 2021. – 07.11. – Режим доступу : <https://www.lefigaro.fr/sports/football/italie/serie-a-shevchenko-nouvel-entraîneur-du-genoa-20211107>.

Міланський ФК «Дженоа» призначив колишнього тренера збірної України А. Шевченка тренером клубу до 2024 р. Колишній форвард «Мілана», який виграв «Золотий м'яч» 2004 р., змінив Д. Баллардіні після його звільнення. 45-и річний А. Шевченко вперше цього року вивів Україну до чвертьфіналу Чемпіонату Європи. «Дженоа» стане його першим клубним досвідом.

Ковачев, Роман. Офіціално: Шевченко поема отбор от Серия А [Офіційно: А. Шевченко очолив команду Серії А] / Р. Ковачев // Факти. – Sofia, 2021. – 07.11. – Режим доступу : <https://fakti.bg/sport/627295-oficialno-shevchenko-poema-otbor-ot-seria-a>.

Колишній тренер збірної України А. Шевченко зайняв пост головного тренера італійського клубу «Дженоа». Він уклав договір з «грифонами» до 2024 р. На посаді тренера національної збірної України з футболу в період з 2016 по 2021 рр. А. Шевченко вивів команду у чвертьфінал Євро-2020.

Андрій Шевченко став тренером італійського футбольного клубу // Українська газета в Італії. – Рим, 2021. – 08.11. – Режим доступу : <https://www.gazetaukrainska.com/>.

Український спортсмен та екстренер національної збірної України з футболу А. Шевченко уклав угоду з власником міланського ФК «Дженоа» і тренуватиме

гравців клубу до 30 червня 2024 р. За даними італійських інсайдерів, контракт А. Шевченка передбачає зарплатню в 1,8 млн євро на рік, а також бонуси. Для А. Шевченка «Дженоа» стане другим досвідом роботи у якості тренера, перед цим він упродовж 5 років працював тренером національної збірної України.

Dos leyendas para reflotar al club más histórico de Italia [Дві легенди відродять найстаріший клуб Італії] // ABC. – Madrid, 2021. – 09.11. – Режим доступу : https://www.abc.es/deportes/futbol/abci-leyendas-para-reflotar-club-mas-historico-italia-202111090027_noticia.html.

Заснований в 1893 р., ФК «Дженоа» є найстарішим клубом в Італії та четвертим за кількістю нагород після «Ювентуса», «Інтера» та «Мілана». В цьому році клуб невдало почав сезон і щоб спробувати змінити становище команду віддали в руки двох легенд італійського футболу. Колишні гравці «Мілану» спробують відродити «Дженоа» – А. Шевченко та М. Тассотті, які після спільного накопичення досвіду на лавці тренерів збірної України тепер зустрічають свій перший клубний виклик.

СУСПІЛЬСТВО

Niland, Paul. Two years of Lifeline Ukraine [Два роки Lifeline Україна] / P. Niland // Atlantic Council. – Washington, 2021. – 02.11. – Режим доступу : <https://www.atlanticcouncil.org/blogs/ukrainealert/two-years-of-lifeline-ukraine/>.

Засновник національної, професійної лінії з питань профілактики самогубств та підтримки психічного здоров'я Lifeline Ukraine П. Ніленд в статті зазначає, що з моменту її запуску в жовтні 2019 р. на загальнонаціональну гарячу лінію щодо запобігання самогубствам люди зверталися за підтримкою понад 16 тис. разів. Той факт, що Україна не мала такої служби ще два роки тому є однією з причин, через яку на той час країна займала восьме місце у світі за кількістю самогубств. Зараз Україна більше не входить до першої десятки.

Стайков, Анатоли. В Украина обявиха провал на борбата срещу... руския език [В Україні оголосили про провал боротьби з ... російською мовою] / А. Стайков // Факти. – Sofia, 2021. – 04.11. – Режим доступу : <https://fakti.bg/world/626667-v-ukraina-obaviha-proval-na-borbata-sreshtu-ruskia-ezik>.

Уповноважений із захисту державної мови омбудсмен Т. Кремень заявив, що російської мови в Україні майже не залишилося, але суржик присутній скрізь – так званий «українсько-російський». За його словами, російськомовне населення країни – це «русифіковані українці». В Україні з 2019 р. діє Закон України «Про забезпечення функціонування української мови як державної», який передбачає використання української мови.

Godfrey, Kara. Inside the multi-colored town where houses look like LEGO buildings [Усередині різнокольорового міста, де будинки схожі на будівлі LEGO] / K. Godfrey // New York Post. – New York, 2021. – 08.11. – Режим доступу :

<https://nypost.com/2021/11/08/inside-the-multi-colored-town-where-houses-look-like-lego-buildings/>.

В столиці України Києві старий мікрорайон зробили різнокольоровим. Місто виглядає так, ніби воно збудоване з конструктора LEGO. ЖК Комфорт-Таун був створений, щоб прикрасити колишні сірі радянські будівлі 1950-1960-х рр. і на його виконання знадобилось 11 років. Будівлі пофарбовані в яскраво-жовті, зелені, помаранчеві та рожеві кольори, включаючи зовнішні стіни та дахи. Ідея полягала в тому, щоб залучити людей до бажання переїхати в цей район. ЖК «Комфорт Таун» – це перший яскравий, виразний проєкт під знаком Made in Ukraine, створений за проєктом компанії ARCHIMATIKA.

УПРАВЛІННЯ ТА КАДРИ

Ministro da Defesa ucraniano demite-se devido a tensões na região do Donbass [Міністр оборони України йде у відставку на тлі напруженості на Донбасі] // Correio da Manhã. – Lisboa, 2021. – 02.11. – Режим доступу : https://www.cmjornal.pt/mundo/detalhe/ministro-da-defesa-ucraniano-demite-se-devido-a-tensoes-na-regiao-do-donbass?ref=Pesquisa_Destaques.

Міністр оборони України А. Таран подав до Верховної Ради заяву про відставку на тлі збільшення напруженості на Донбасі, пов'язаним з порушеннями режиму припинення вогню. А. Таран, який займав цю посаду з 4 березня 2020 р., відмовився також від посади заступника прем'єр-міністра у справах реінтеграції тимчасово окупованих територій. Провладна партія «Слуга народу» погодилася на реконструкцію уряду, яка також призвела до відставки віцепрем'єр-міністра та міністра економіки О. Любченка.

Ukrainos parlamentas patvirtino naują gynybos ministrą [Верховна Рада затвердила нового міністра оборони] // Lietuvos rytas. – Vilniaus, 2021. – 04.11. – Режим доступу : <https://www.lrytas.lt/pasaulis/ivykiai/2021/11/04/news/ukrainos-parlamentas-patvirtino-nauja-gynybos-ministra-21293514>.

В Україні призначили нового міністра оборони. О. Резніков, юрист з невеликим військовим стажем, замінить А. Тарана, який подав у відставку за станом здоров'я. Кандидатуру міністра висунув Президент України В. Зеленський.

Bakan Oleksiy Reznikov: Türkiye ile iş birliğinde büyük potansiyel var [Міністр Олексій Резніков: У співпраці з Туреччиною є великий потенціал] // Star. – Istanbul, 2021. – 04.11. – Режим доступу : <https://www.star.com.tr/dunya/savas-diplomasini-onceleyip-turkiye-ile-is-birligine-isaret-ettiler-haber-1664961/>.

Верховна Рада України на засіданні 4 листопада призначила О. Резнікова міністром оборони України. До 3 листопада він був міністром з питань реінтеграції окупованих територій. Схвалення парламенту отримали новопризначена міністерка Міністерства економіки Ю. Свириденко, міністр Міністерства стратегічної промисловості П. Рябкін та міністерка Міністерства реінтеграції тимчасово окупованих територій І. Верещук.

Schütz, Birger. Für einen Tag [На добу] / B. Schütz // Neues Deutschland. – Berlin, 2021. – 05.11. – Режим доступу : <https://www.nd-aktuell.de/artikel/1158357.ukraine-fuer-einen-tag.html?sstr=ukraine>.

Ультранаціоналіст Д. Ярош, одна з найбільш суперечливих фігур в українській політиці, публічно повертається. Він заявляє, що був призначений радником Головнокомандувача Збройними Силами України В. Залужного. Офіційні органи не підтвердили призначення. За словами автора, повернення Д. Яроша може бути недовгим: за даними українських ЗМІ, він повинен був втратити посаду вже через день. 50-и річний ультранаціоналіст став відомий під час масових протестів 2013-2014 рр. у Києві як керівник «Пправого сектору».

Парламент Украины назначил нового главу Минобороны [Парламент України призначив нового голову Міноборони] // Жэньминь жибао. – Пекін, 2021. – 05.11. – Режим доступу : <http://russian.people.com.cn/n3/2021/1105/c31519-9916142.html>.

Верховна Рада призначила новим Міністром оборони України колишнього віцепрем'єра О. Резнікова, кандидатуру якого висунув Президент України В. Зеленський. О. Резніков пообіцяв активізувати співпрацю з країнами-членами НАТО і заявив, що його першим кроком на новій посаді стане повний аудит Міноборони. Через нове призначення О. Резнікову доведеться залишити посаду першого заступника глави української делегації у Тристоронній контактній групі з урегулювання збройного конфлікту на Донбасі.

ФІНАНСОВА ПОЛІТИКА

Segal, David. It has to be somewhere. Why not Ukraine? [Це має десь бути. Чому не Україна?] / D. Segal // The New York Times. – New York, 2021. – 14.11. – Режим доступу : <https://www.nytimes.com/2021/11/14/business/crypto-ukraine.html?searchResultPosition=4>.

Парламент України ухвалив закон про легалізацію та регулювання біткоїнів, що є першим кроком у кампанії з просування процвітаючої торгівлі криптовалютою в країні та ребрендингу країни. Українці є одними з найзатятіших користувачів криптовалюти у світі, посідаючи четверте місце у Глобальному індексі прийняття криптовалют, складеному компанією Chainalysis, що займається даними. Приблизно 8 млрд дол. нині щорічно надходить і залишає країну, а обсяг щоденних транзакцій із криптовалютою, що становить близько 150 млн дол., перевищує обсяг міжбанківських обмінів фіатної валюти.

МІЖНАРОДНА ПОЛІТИКА

ВІЙНА НА ДОНБАСІ

Богданова, Милена. САЩ предупредиха за ескалація на конфлікта в Донбас [У США попередили про ескалацію конфлікту на Донбасі] / М. Богданова // Факти. – Sofia, 2021. – 07.11. – Режим доступу : <https://fakti.bg/world/627272-sasht-preduprediha-za-eskalacia-na-konflikta-v-donbas>.

Німеччина та інші європейські союзники США отримали по своїх дипломатичних каналах попередження від США щодо можливості ескалації конфлікту на Донбасі найближчим часом. Союзникам дуже рекомендується використовувати питання сертифікації «Північного потоку-2», щоб не допустити російської агресії. В офісі федерального канцлера Німеччини незадоволені діями Росії в ситуації щодо України.

Valášek, Lukáš. Separatistické drony na Ukrajině mají motory z Česka. Dodala je česká firma tří Rusů [Безпілотники сепаратистів в Україні мають двигуни з Чехії. Поставила їх чеська компанія з трьох росіян] / L. Valášek // Aktualne.cz. – Praga, 2021. – 09.11. – Режим доступу : <https://zpravy.aktualne.cz/domaci/ruske-drony-na-ukrajine-mely-nemecky-motor-koupila-je-firma/r~ede5307a407611eca7d3ac1f6b220ee8/>.

З'ясувалося, що проросійські сепаратисти на сході України використовують безпілотники для точного бомбардування українських позицій, які оснащені двигунами з Чехії. Про це свідчить розслідування Conflict Armament Research (британська слідча організація, яка відстежує постачання озброєнь, боєприпасів та пов'язаної з ними військової техніки до постраждалих від конфлікту районів), який за підтримки ЄС досліджує фрагменти військового матеріалу з полів бою. Двигуни до сепаратистів надходили від карловарської компанії, якою керувала людина, близька до силовиків режиму президента Росії В. Путіна. Дрон номер 2166, яким користуються проросійські сепаратисти, має двигун, виготовлений чеською компанією.

ЄВРОПЕЙСЬКИЙ СОЮЗ

Сороневич, Маріанна. ЄС закриває двері перед українцями. Стоп подорожам по безвізу / М. Сороневич // Українська газета в Італії. – Рим, 2021. – 08.11. – Режим доступу : <https://www.gazetaukrainska.com/>.

ЄС запланувало виключити Україну із переліку держав, громадяни яких можуть здійснювати подорожі по безвізу. Це рішення було ухвалене з огляду на поточну складну епідемічну ситуацію в Україні, а також низький рівень з вакцинації населення.

Pobaltské země mají obavy, aby migrační krize nepřerostla ve vojenský konflikt [Країни Балтії стурбовані тим, що міграційна криза переросте у військовий конфлікт] // Aktualne.cz. – Praga, 2021. – 11.11. – Режим доступу : <https://zpravy.aktualne.cz/zahranici/pobaltske-zeme-maji-obavy-aby-migracni-krize-nepreerostla-ve/r~f147114642fd11ec8fa20cc47ab5f122/>.

Литва, Латвія та Естонія висловили стурбованість тим, що нинішня міграційна криза на кордонах Білорусі та ЄС може перерости у збройний конфлікт. У спільній заяві міністри оборони Балтії засудили «свідому ескалацію поточної гібридної атаки білоруського режиму, яка становить серйозну загрозу для європейської безпеки». Євросоюз звинувачує авторитарний режим О. Лукашенка у використанні мігрантів із кризових країн у відповідь на санкції, які блок наклав на Білорусь за репресії політичних опонентів та придушення прав людини. Україна заявила, що її прикордонна служба, поліція та жандармерія розпочали навчання на кордоні з Білоруссю, щоб захистити від можливих спроб його подолати.

Migrationsexperte: Polen muss Migranten aufnehmen – und in sicheren Nicht-EU-Staat bringen [Експерт з питань міграції: Польща має прийняти мігрантів і привезти їх до безпечної країни, яка не входить до ЄС] // Focus. – Berlin, 2021. – 13.11. – Режим доступу : https://www.focus.de/politik/ausland/lukaschenkos-schleusermodell-zerstoeren-migrationsexperte-polen-muss-migranten-aufnehmen-und-in-sicheren-nicht-eu-staat-bringen_id_24424798.html.

Тисячі людей застрягли на кордоні Польщі з Білоруссю і сподіваються потрапити в країну. Німецький експерт з питань міграції Д. Кнаус рекомендує відкрити польський кордон у білоруському конфлікті – «ЄС не повинен відштовхувати цих людей назад». Однак Д. Кнаус також пропонує, щоб людей, які прибули до Польщі після певного терміну, потім доставити до безпечної країни за межами ЄС відповідно до міжнародного права. Тим часом експерт із міграції рекомендує «пакт проти вимагання» серед демократичних країн. ЄС має протистояти тиску О. Лукашенка та В. Путіна та «зруйнувати модель контрабандистів Лукашенка». Д. Кнаус наголосив, ЄС залежить від співпраці з Україною і тому радить розпочати переговори.

Russian movements at Ukraine border ‘rather worrying’: EU [Рух Росії на кордоні з Україною «досить тривожний»: ЄС] // The News. – Islamabad, 2021. – 11/13.11. – Режим доступу : <https://www.thenews.com.pk/print/908249-russian-movements-at-ukraine-border-rather-worrying-eu>.

Європейський Союз заявив, що він стурбований російськими військовими діями поблизу кордону України. 27 країн спостерігає за ситуацією на кордоні, включаючи США та Великобританію, і «відкриті для того, щоб розглянути подальші кроки, якщо це необхідно». Прессекретар Кремля Д. Песков наполягає на тому, що Росія «нікому не становить загрози», і звинуватив країни НАТО у посиленні «провокаційних дій».

КІБЕРТЕРОРИЗМ

Biermann, Kai. Internationale Operation GoldDust gegen Cybererpresser [Міжнародна операція GoldDust проти кібер-шантажистів] / K. Biermann // Die Zeit. – Hamburg, 2021. – 08.11. – Режим доступу : <https://www.zeit.de/digital/internet/2021-11/europol-ransomwaregruppe-revil-festnahmen-fbi-loesegeld>.

Європол, американське ФБР і румунська поліція повідомили про 7 арештів у всьому світі кібервимагачів угруповання REvil або групи GandCrab, яка вважається

попередницею REvil. Французькі та німецькі слідчі також були залучені до операції під назвою GoldDust. На підставі міжнародного ордеру на арешт від США на кордоні України та Польщі було заарештовано українця, одного з партнерів REvil, який виступав у мережі під прізвиськом «Работник».

Benner, Katie. Justice Dept. Brings Charges Against Russian and Ukrainian in Ransomware Attacks [Міністерство юстиції висуває звинувачення проти росіянина та українця у атаках програм-вимагачів] / К. Benner // The New York Times. – New York, 2021. – 08.11. – Режим доступу : <https://www.nytimes.com/2021/11/08/us/politics/justice-dept-ransomware.html?searchResultPosition=2>.

Мін'юст США висунув підозру українцю Я. Васинському, якого в жовтні 2021 р. заарештували у Польщі. Я. Васинського звинувачують в атаці на розробника програмного забезпечення Kaseya, з якого зараження поширилося на 1500 компаній.

МІЖНАРОДНА ВІЙСЬКОВА СПІВПРАЦЯ

Lietuva ketina Ukrainai atiduoti mokomąjį lengvosios atakos lėktuvą [Литва має намір передати Україні легкий штурмовик] // Lietuvos rytas. – Vilnius, 2021. – 03.11. – Режим доступу : <https://www.lrytas.lt/lietuvosdiena/aktualijos/2021/11/03/news/lietuva-ketina-ukrainai-atiduoti-mokomaji-lengvosios-atakos-lektuva-21273288>.

Міноборони Литви планує передати безоплатно легкий навчальний літак L-39ZA у власність Збройним Силам України. Повідомляється, що литовські ВПС використовували літаки L-39 Albatros для підготовки пілотів, які виконують функції повітряної поліції. А також для забезпечення бойової підготовки та здійснення навчальних польотів у складних метеороумовах.

Grotnik, Tomasz. Brytyjski kredyt na okręty dla Ukrainy [Британський кредит на кораблі для України] / Т. Grotnik // Rzeczpospolita. – Warsaw, 2021. – 04.11. – Режим доступу : <https://radar.rp.pl/przemysl-obronny/art19076721-brytyjski-kredyt-na-okrety-dla-ukrainy>.

Уряд України затвердив британську кредитну програму для підтримки Військово-Морських Сил Збройних Сил України. За ці кошти Україна буде купувати нові та вживані судна у Великобританії. Цього року було укладено контракт з підрядником програми Babcock International. Фінансування від Експортно-кредитного агентства Великобританії в розмірі 1,25 млрд. дол. За позичені гроші планується, зокрема побудувати вісім ракетних кораблів для українського флоту. Швидке прибережне штурмове судно (FIAC) буде побудоване на основі модифікованої та модернізованої конструкції P50-U (Protector, 50 м). Крім того, планується будівництво нових та модернізація існуючих військово-морських баз на узбережжях Азовського та Чорного морів.

Reilly, Patrick. Hundreds of UK troops reportedly ready to deploy at Ukraine border [Повідомляється, що сотні британських військових готові до розгортання на кордоні з Україною] / Р. Reilly // New York Post. – New York, 2021. – 13.11. – Режим доступу :

<https://nypost.com/2021/11/13/hundreds-of-uk-troops-reportedly-ready-to-deploy-at-ukraine-border/>.

На тлі зростання напруженості та побоювання щодо можливого вторгнення Росії в Україну, сотні британських спецназівців готові миттєво прибути на український кордон. Спеціальна авіаційна служба та парашутний полк Великобританії готові увійти до регіону з медиками, інженерами та сотнею десантників. Начальник штабу оборони Великобританії генерал Н. Картер заявив, що відносини Росії і країн Заходу відчують небувалу напруженість, більш серйозну, ніж за часів холодної війни. На його думку, це може призвести до відкритого конфлікту через будь-яку «випадковість».

ВМС України провели спільне тренування з кораблями країн НАТО [ВМС України провели спільне тренування з кораблями країн НАТО] // Жэньминь жибао. – Пекін, 2021. – 15.11. – Режим доступу : <http://russian.people.com.cn/n3/2021/1115/c31519-9919481.html>.

Військово-Морські сили Збройних Сил України провели в акваторії Чорного моря тренування типу Passing Exercise з кораблями трьох країн НАТО – США, Туреччини та Румунії. У тренуванні взяв участь середній десантний корабель «Юрій Олефіренко» ВМС України. Головними цілями тренування в Міноборони назвали відпрацювання взаємодії у складі багатонаціональної тактичної групи відповідно до стандартів НАТО, підвищення рівня сумісності українського флоту з ВМС країн-членів альянсу та забезпечення безпеки у Чорному морі.

МІЖНАРОДНЕ СПІВРОБІТНИЦТВО

Oro uostuose startavo naujos skrydžių kryptys – vien iš Kauno 8 nauji maršrutai [В аеропортах стартували нові напрями польотів – лише з Каунаса 8 нових маршрутів] // Lietuvos rytas. – Vilniaus, 2021. – 04.11. – Режим доступу : <https://www.lrytas.lt/verslas/rinkos-pulsas/2021/11/04/news/oro-uostuose-startavo-naujos-skrydziu-kryptys-vien-is-kauno-8-nauji-marsrutai-21289430>.

У столичному аеропорту Литви стартували рейси до Харкова в Україні, до Тель-Авіва в Ізраїлі та Бірмінгема у Великобританії. Ці маршрути організовує Ryanair, який також запустив регулярний маршрут до аеропорту Ейндховена (Нідерланди). Пряме сполучення з Ліверпулем, Белфастом (Великобританія) та Львовом (Україна) планується відновити. Рейси в цих напрямках виконуватиме Wizz Air.

Germond, Basil. Global Britain and the Search for Collective Seapower [Глобальна Британія і пошук колективної морської сили] / B. Germond // The National Interest. – Washington, 2021. – 08.11. – Режим доступу : <https://nationalinterest.org/blog/buzz/global-britain-and-search-collective-seapower-195885>.

Старший викладач Ланкастерського університету у Великобританії, який є експертом з морської безпеки, Б. Джермонд дає оцінку британського флоту. Експерт згадує події червня 2021 р., коли транзит британського есмінця HMS Defender біля берегів Криму був чітким свідченням того, що Велика Британія залишає за собою

право мирного проходу відповідно до міжнародного права. Крім того, наголошує експерт, цей візит був поєднаний із заходами зміцнення довіри у вигляді оголошення угоди про військово-морську співпрацю з Україною.

МІЖНАРОДНІ КУЛЬТУРНІ ЗВ'ЯЗКИ

Palgi, Jan. „Tulilind» kui pingestatud nostalgiretk Nõukogude Liidu kaadervärki [«Жар-птиця» як напружена ностальгійна подорож до кадрів часів Радянського Союзу] / J. Palgi // Eesti Päevaleht. – Tallinn, 2021. – 02.11. – Режим доступу : <https://epl.delfi.ee/artikkel/95027761/tulilind-kui-pingestatud-nostalgiretk-noukogude-liidu-kaadervarki>.

В естонський прокат вийшов фільм «Жар-птиця» спільного виробництва Естонії та Великобританії. Виконавець однієї з головних ролей український актор О. Загородній та режисер фільму П. Ребане сказали, що насамперед ця картина про кохання, а не про політику. Події фільму «Жар-птиця» відбуваються у 1970-х рр. в Естонській РСР.

Україна через призму фотооб'єктива – у Мілані завершилася виставка Енцо Делль'Аква // Українська газета в Італії. – Рим, 2021. – 02.11. – Режим доступу : <https://www.gazetaukrainska.com/>.

На виставці італійського фотографа Е. Делль'Аква «Київ review» в Мілані було представлено майже дві сотні фотокадрів у трьох відеозалах. Ця експозиція мала на меті показати італійцям справжню Україну, її мешканців та настрої суспільства. Завдяки сприянню координаторки українсько-італійської громади в Мілані І. Луць, виставка «Київ review» пройшла також у Львові, Одесі, Харкові та Києві за підтримки муніципалітету міста Мілану, Генерального Консульства України в Мілані, Управління туризму, промоції КМДА та культурної асоціації Україна Плюс-Мілан.

Į Vilnių atvykstanti Sofi Oksanen – rašytoja, sugėbanti atgaivinti posovietinę praeitį [Софі Оксанен, яка приїхала до Вільнюса, – письменниця, яка здатна відродити пострадянське минуле] // Lietuvos rytas. – Vilniaus, 2021. – 04.11. – Режим доступу : <https://www.lrytas.lt/kultura/literatura/2021/11/04/news/i-vilniu-atvykstanti-sofi-oksanen-rasytoja-sugebanti-atgaivinti-posovietine-praeiti-21288668>.

Фінська письменниця С. Оксанен, одна з найвідоміших у всьому світі, відвідає літературний фестиваль «Листя Вільнюса» та зустрінеться зі своїми книжковими шанувальниками. Її творчість виділяється достовірністю. Останній роман письменниці «Собачий парк» розповідає про сучасну Україну, російську агресію, олігархів та неконтрольовану корупцію, але досліджує цю історичну політичну реальність через сурогатне материнство та міграцію.

Šajtar, Jaroslav. Přichází už zase mráz z Kremlu? Proč je současné Rusko takové a proč nemůže být jiné [Знову з Кремля мороз? Чому сучасна Росія така і чому вона не може бути іншою] / J. Šajtar // Reflex. – Praga, 2021. – 04.11. – Режим доступу : <https://www.reflex.cz/clanek/kultura/109803/prichazi-uz-zase-mraz-z-kremlu-proc-je-soucasne-rusko-takove-a-proc-nemuze-byt-jine.html>.

У празькому видавництві «Простор» щойно вийшла книга О. Митрофанова, журналіста і публіциста з російським прізвищем і корінням. Автор прожив у Радянському Союзі 22 роки, тому досить добре знайомий із ситуацією в Росії. У своїй книзі, за словами автора, з підзаголовком «Чому теперішня Росія така і чому не може бути інакшою» О. Митрофанов згадує ейфорію, викликану анексією Криму, яку значна частина російської громадськості побачила як засіб від історичної несправедливості, коли М. С. Хрущов подарував Україні цей півострів з нагоди 30-и річчя від дня народження її об'єднання з «матір'ю-Росією».

Prof. Mūzos Rubackytės globojamas III pianistų konkursas „Lisztofonija» skelbia rezultatus [Підбито підсумки III конкурсу піаністів «Lisztofonija», організованого проф. Музою Рубаците] // Lietuvos rytas. – Vilniaus, 2021. – 05.11. – Режим доступу : <https://www.lrytas.lt/kultura/meno-pulsas/2021/11/05/news/prof-muzos-rubackytes-globojamas-iii-pianistu-konkursas-lisztofonija-skelbia-rezultatus-21300724>.

III конкурс піаністів «Lisztofonija» відбувся у Литві. Десять молодих піаністів, які представляли декілька країн та університетів, змагалися у монографічному конкурсі, присвяченому творчості Ф. Ліста, спонсором якого виступила професор Литовської академії музики і театру М. Рубаците. У конкурсі також приймали участь піаністи з України.

МІЖНАРОДНІ ФІНАНСОВІ ІНСТИТУТИ

В 2021-2022 годах ЕБРР планирует инвестировать в Украину около 2 млрд евро [У 2021-2022 роках ЄБРР планує інвестувати в Україну близько 2 млрд євро] // Жэньминь жибао. – Пекін, 2021. – 13.11. – Режим доступу : <http://russian.people.com.cn/n3/2021/1113/c31519-9919145.html>.

Заступник голови ЄБРР в Україні М. Магалецький повідомив, що у 2021-2022 рр. Європейський банк реконструкції та розвитку планує інвестувати в Україну приблизно по 1 млрд євро щорічно. За його словами, зазначені кошти будуть розподілені між приватними підприємствами, державними компаніями та муніципалітетами.

НАТО

Russia's Putin wanted to join NATO in early 2000s [Путін хотів вступити до НАТО на початку 2000-х] // Daily Sabah. – Istanbul, 2021. – 04.11. – Режим доступу : <https://www.dailysabah.com/world/europe/russias-putin-wanted-to-join-nato-in-early-2000s-former-chief>.

Колишній генеральний секретар НАТО з 1999 по 2004 рр. Д. Робертсон сказав, що президент Росії В. Путін, очевидно, хотів приєднатися до військового альянсу 30 країн на ранніх етапах свого президентства в 2000-х роках. Але все змінилося після Помаранчевої революції в Україні. Анексія Криму в 2014 р. вважається частиною плану Росії щодо припинення подальшої вестернізації України та її півострова. Більше того, цей крок був викликаний побоюваннями, що НАТО розмістить свої військові бази біля Криму.

Ar šiais laikais dar reikia tankų? Ekspertai papasakojo apie NATO pajėgų modernizaciją [Вам ще потрібні танки в наші дні? Доповідь експертів про модернізацію сил НАТО] // Lietuvos rytas. – Vilniaus, 2021. – 07.11. – Режим доступу : <https://www.lrytas.lt/it/ismanyk/2021/11/07/news/ar-siais-laikais-dar-reikia-tanku-ekspertai-papasakojo-apie-nato-pajegu-modernizacija-21297812>.

Більшість попередніх військових навчань в Альянсі не були спрямовані на звичайні бойові дії. Найбільший акцент був зроблений на експедиційних і нетрадиційних боях. Це були реальності, оскільки Альянс в цілому боровся з тероризмом. Однак у 2014 р. агресія Росії проти України все змінила. НАТО успішно відновлює свої можливості для ведення звичайних війн. Полковник Г. Ажубаліс і командир 4-ї Сувалкійської стрілецької ескадрильї та військовий експерт Е. Папечкіс, які виступали в програмі нової патрульної бази, погодилися, що можливості Альянсу модернізуються швидше, ніж про це говорять публічно.

Vershbow, Alexander. How NATO Can Help Ukraine Deter Russian Aggression [Як НАТО може допомогти Україні стримувати російську агресію] / A. Vershbow // The National Interest. – Washington, 2021. – 07.11. – Режим доступу : <https://nationalinterest.org/blog/buzz/how-nato-can-help-ukraine-deter-russian-aggression-195848>.

В статті для видання американський дипломат О. Вершбоу пише, що пройшли роки після незаконної анексії Криму та початку війни на сході України і наразі Збройні Сили України утримують лінію на окупованому Донбасі, незважаючи на безперервні обстріли з боку Росії та снайперські атаки. На думку політика, найкраще рішення для України – це пришвидшення її членства в НАТО і надання їй додаткового захисту. Автор підкреслює, що Альянсу необхідно прийняти більш стратегічний підхід до забезпечення безпеки України, це може мати форму Української ініціативи стримування (UDI), яка буде продовженням програми розширених можливостей Альянсу (EOP).

ООН

Mihatsch, Christian. Ein Potpourri an neuen Klimazielen und Initiativen [Попури нових кліматичних цілей та ініціатив] / C. Mihatsch // Neues Deutschland. – Berlin, Rīga. – 11/5.11. – Режим доступу : <https://www.nd-aktuell.de/artikel/1158356.weltklimakonferenz-in-glasgow-ein-potpourri-an-neuen-klimazielen-und-initiativen.html?sstr=ukraine>.

У Глазго (Шотландія), 1 листопада 2021 р. розпочалася 26 кліматична конференція ООН – COP26. Два тижні 120 світових лідерів обговорюватимуть глобальне потепління та заходи боротьби з ним. Протягом першого тижня конференції в Глазго було виголошено дивовижну кількість заяв. Багато країн зобов'язалися поступово відмовитися від вугілля, зокрема Польща, В'єтнам, Індонезія та Україна. Проте, за словами автора, вже до конференції ООН було зрозуміло, що вугільна генерація більше не має майбутнього.

Novák, Martin. Konec uhlí kvůli klimatu se odkládá: Polsko má obavy, Rusko jde proti proudu [Закінчення видобутку вугілля відкладається через клімат: Польща стурбована, Росія йде проти течії] / M. Novák // Aktualne.cz. – Praha, 2021. – 12.11. –

Режим доступу : <https://zprawy.aktualne.cz/zahranici/konec-uhli-kvuli-klimatu-jeste-ne-polsko-se-boji-rusko-jde-p/r~efc2290a439311ec94d2ac1f6b220ee8/v~sl:96a63052322f6256a4c6793bd8a3a7cb/>.

На глобальній 26-й кліматичній конференції ООН у британському Глазго 40 країн пообіцяли прискорити перехід від вугілля до чистіших джерел енергії. Автор пропонує подивитися та порівняти як великі виробники та споживачі вугілля справляються з тиском, який потребує припинення видобутку. Пропонується розглянути позицію Польщі, Росії, України, Китаю, Австралії, США та Чехії. Останніми роками видобуток і споживання вугілля в Україні сповільнився. Галузь сильно постраждала від війни на Донбасі. Згідно з дослідженням Augora Energy Research, подальше зниження видобутку до 2030 р. призведе до втрати 36 тис. робочих місць в Україні.

ПРИКОРДОННИЙ РЕЖИМ

Nielegalni imigranci próbowali przedostać się do Polski przez Ukrainę [Нелегали намагалися потрапити до Польщі через Україну] // Do Rzeczy. – Warsaw, 2021. – 08.11. – Режим доступу : <https://dorzeczy.pl/kraj/223672/sg-zatrzymala-nielegalnych-imigrantow-na-granicy-z-ukraina.html>.

Прикордонна служба повідомила про затримання іммігрантів, які нелегально хотіли потрапити до Польщі через Україну. Як читаємо на офіційному сайті польської прикордонної служби, інцидент стався на т. зв. «зеленому кордоні», тобто місці, де його заборонено перетинати. Співробітники відділу прикордонної служби у Войтковій Підкарпатського воєводства затримали двох громадян Азербайджану, які пішки перетнули кордон України з Польщею. Раніше вони безуспішно намагалися потрапити на територію Польщі через залізничний прикордонний перехід. Як з'ясували охоронці, іноземці вважаються «небажаними» в країнах-членах Європейського Союзу. Тривають роботи щодо повернення нелегалів в Україну за угодою про реадмісію мігрантів.

ПРОБЛЕМИ ГАЗОГОНІВ

Wearden, Graeme. Four UK energy suppliers collapse; BP sees high winter gas prices – as it happened [Чотири британські постачальники енергії зазнали краху; BP прогнозує високі ціни на газ взимку – як це сталося] / G. Wearden // The Guardian. – London, 2021. – 02.11. – Режим доступу : <https://www.theguardian.com/business/live/2021/nov/02/bp-tight-gas-markets-profits-ftse-sterling-supply-chain-factories-business-live?page=with:block-618195568f08f41c7ee2f450>.

Російський «Газпром» відмовився замовляти додаткові потужності трубопроводу для доставки газу до Європи наступного року через Україну та Польщу. «Газпром» вирішив не бронювати додаткові потужності для транзиту газу на січень-вересень 2022 р. Це вказує на те, що компанія не має наміру постачати більше, ніж контрактні обсяги через ці маршрути. Це також може свідчити про те, що Росія готується постачати газ через свій новий газопровід «Північний потік-2» або намагається чинити тиск на німецькі регулятори, щоб вони його схвалили. «Північний потік-2», очікує сертифікації від Німеччини. США побоюються, що схвалення регуляторних органів лише посилить залежність Європи від Росії та негативно вплине на Україну, зробивши її трубопроводи зайвими.

Jakóbiak, Wojciech. Gaz tanieje pomimo presji Rosji i bez Nord Stream 2, który był tematem na COP26 [Газ дешевший, незважаючи на тиск з боку Росії і без «Північного потоку-2», про який йшлося на COP26] / W. Jakóbiak // Biznes Alert. – Warsaw, 2021. – 03.11. – Режим доступу : <https://biznesalert.pl/gaz-tanieje-pomimo-presji-rosji-i-bez-nord-stream-2-ktory-byl-tematem-na-cop26/>.

Президент України В. Зеленський зустрівся з прем'єр-міністром Канади Д. Трюдо, щоб обговорити, зокрема спірний проєкт газопроводу «Північний потік-2». Сторони обговорили загрозу, яку цей проєкт несе енергетичній безпеці Європи, енергетичну кризу та заходи боротьби з нею. В. Зеленський також поспілкувався з держсекретарем США Е. Блінкеном, який пообіцяв «знизити ризики», пов'язані з газопроводом «Північний потік-2». Американці, однак, відмовилися від нових санкцій проти цього газопроводу в надії домовитися з Німеччиною про умови його запуску. Берлін і Вашингто, домовилися, що обмеження будуть введені, якщо Росія знову використає газ як «зброю».

Marszałkowski, Mariusz. Ukraińcy ostrzegają, że start Nord Stream 2 zwiększa ryzyko ataku Rosji [Українці попереджають, що запуск «Північного потоку-2» підвищує ризик нападу з боку Росії] / M. Marszałkowski // Biznes Alert. – Warsaw, 2021. – 05.11. – Режим доступу : <https://biznesalert.pl/cnn-nord-stream-2-jest-bronia-na-rowni-z-bronia-militarna/>.

«Північний потік-2» – це російська «зброя», «не пофарбована в камуфляжні кольори». Так сприйняли проєкт українці, в т.ч. голова ГК «Нафтогаз Україна» Ю. Вітренко, який застерігає від зростання ризику російської агресії у разі запуску цього спірного газопроводу.

Energetinė krizė Europoje: bandymas pabėgti nuo V. Putino atsisuko prieš visą žemyną [Енергетична криза в Європі: спроба втекти від Путіна обернулася проти всього континенту] // Lietuvos rytas. – Vilniaus, 2021. – 05.11. – Режим доступу : <https://www.lrytas.lt/pasaulis/rytai-vakarai/2021/11/05/news/energetine-krize-europoje-bandydas-pabegti-nuo-v-putino-atsisuko-pries-visa-zemyna-21159400>.

«Газпром» чекає, що станеться з «Північним потоком-2», який наразі очікує рішення німецьких регуляторів щодо сертифікації. Президент Росії В. Путін натякнув, що якщо «Північний потік-2» не буде сертифікований, Європа ніколи не побачить жодного кубометра газу, що перевищує газовий контракт 2019 р. Важливим елементом європейської стратегії була тісніша інтеграція континенту як спосіб протистояти енергетичному насильству Росії. Тепер Росія використала ту саму єдність на свою користь. Росія підписала нову довгострокову газову угоду з Будапештом, продемонструвавши Україні свою нову силу. Росія впевнена, що європейські країни не захочуть пов'язувати свою енергетичну та економічну безпеку з долею України як основного російського транзитера газу.

Im Streit um Nord Stream 2 erhöhen die USA mal wieder den Druck auf Deutschland [У суперечці щодо «Північного потоку-2» США знову посилюють тиск на Німеччину] // Focus. – Berlin, 2021. – 06.11. – Режим доступу :

https://www.focus.de/finanzen/boerse/umstrittene-gaspipeline-im-nord-stream-streit-erhoehen-die-usa-mal-wieder-den-druck-auf-deutschland_id_24401800.html.

Останніми днями США попереджали Німеччину та інших союзників дипломатичними каналами про ризик ескалації конфлікту між Росією та Україною. США зробили подання до Європейської служби зовнішніх дій, а також до міністерств закордонних справ у Берліні, Парижі та Лондоні. США закликають Німеччину використовувати газопровід «Північний потік-2», який ще потребує ліцензії на експлуатацію, для тиску на Кремль. США очікує, що Берлін припинить або принаймні перегляне поточний процес сертифікації газопроводу у Федеральному мережевому агентстві.

US-Republikaner wollen Sanktionen gegen Nord Stream 2 erzwingen [Республіканці США хочуть застосувати санкції щодо «Північного потоку-2»] // Die Zeit. – Hamburg, 2021. – 08.11. – Режим доступу : <https://www.zeit.de/politik/ausland/2021-11/usa-republikaner-nord-stream-2-sanktionen-gesetzentwurf>.

Україна є одним із опонентів «Північного потоку-2», проти якого виступив і колишній президент США Д. Трамп. Його наступник Д. Байден також відкидає проект. Однак незважаючи на домовленість між президентом США Д. Байденем і канцлеркою Німеччини А. Меркель у суперечці щодо «Північного потоку-2», республіканці в Сенаті продовжують наполягати на введенні санкцій проти газопроводу російської енергетичної компанії «Газпром». Група сенаторів внесла на розгляд законопроект, який передбачає обов'язкові санкції.

Gazprom will Lieferungen hochfahren [«Газпром» хоче збільшити поставки] // Frankfurter Allgemeine. – Frankfurt am Main, 2021. – 08.11. – Режим доступу : <https://www.faz.net/aktuell/wirtschaft/mehr-wirtschaft/gaskrise-gazprom-will-lieferungen-hochfahren-17624203.html>.

Після кількох місяців енергетичної кризи споживачі газу в Європі можуть сподіватися на додаткове постачання енергії з Росії. Президент Росії В. Путін доручив «Газпрому» поповнити запаси у Німеччині та Австрії, де у сховищах майже не залишилося газу. Предмет суперечки полягає в тому, чи справді Росія робить все можливе для постачання додаткових обсягів. В. Путін дав зрозуміти, що для нього є межі. Наприклад, «Газпром» хоче обійтися без України, яка довгий час була найважливішою транзитною країною для постачання російського газу до Європи. Україна повідомила про збільшення транзиту до Європи порівняно з минулими днями. Відповідно, добовий видобуток зріс до 88 млн куб. газу, який раніше складав близько 60 млн куб.

Bielkova, Olga. Nord Stream 2: Germany must listen to Ukrainian security concerns [«Північний потік-2»: Німеччина повинна прислухатися до проблем безпеки України] / O. Bielkova // Atlantic Council. – Washington, 2021. – 09.11. – Режим доступу : <https://www.atlanticcouncil.org/blogs/ukrainealert/nord-stream-2-germany-must-listen-to-ukrainian-security-concerns/>.

Директорка з урядових та міжнародних зв'язків ТОВ «Оператор ГТС України» О. Белькова вважає, що якщо «Північний потік-2» буде введено в експлуатацію під контролем «Газпрому» і без ефективного доступу третіх сторін, то постачання газу до Європи через Україну повністю припиниться або, у кращому разі, значно скоротиться. Таким чином Україна втратить шанс приєднатися до загальноєвропейського руху за декарбонізацію та втратить значні економічні можливості.

Jakóbiak, Wojciech. Nord Stream 2 jest gotowy, ale może zostać zamrożony, by nie dawał Rosji «kurażu do agresji» [«Північний потік-2» готовий, але його можуть заморозити, щоб він не давав Росії «сили для агресії»] / W. Jakóbiak // *Biznes Alert*. – Warsaw, 2021. – 09.11. – Режим доступу : <https://biznesalert.pl/nord-stream-2-jest-gotowy-ale-moze-zostac-zamrozony-by-nie-dawal-rosji-kurazu-do-agresji/>.

Росіяни стверджують, що «Північний потік-2» допоможе знизити високі ціни на газ в Європі, а їхні критики стверджують, що «Газпром» свідомо обмежує постачання. Польський PGNiG долучився до процесу сертифікації та визнав, що «Північний потік-2» становить загрозу для безпеки постачання. За даними міністерства енергетики та клімату Німеччини, це не так. ТОВ «Оператор ГТС України» і НАК «Нафтогаз України» можуть приєднатися до PGNiG. Тема «Північного потоку-2» також була згадана у телефонній розмові президентів Польщі та України А. Дуди та В. Зеленського.

Republikaner wollen Nord-Stream-2-Sanktionen erzwingen [Республіканці хочуть застосувати санкції щодо «Північного потоку-2»] // *Frankfurter Allgemeine*. – Frankfurt am Main, 2021. – 09.11. – Режим доступу : <https://www.faz.net/aktuell/politik/ausland/us-kongress-republikaner-wollen-nord-stream-2-sanktionen-erzwingen-17625228.html>.

Росія завершила будівництво суперечливого газопроводу «Північний потік-2», але газ поки що не надходить по газогону з Росії до Німеччини в обхід України. У Конгресі США проти «Північного потоку-2» виступають як республіканці, так і демократи президента США Д. Байдена. Республіканці в Сенаті США хочуть змусити президента ввести санкції щодо «Північного потоку-2» навіть після завершення будівництва газопроводу. Для цього вони хочуть змінити законодавство США.

Jakóbiak, Wojciech. Jakóbiak: Kryzys graniczny to kolejny argument przeciwko Nord Stream 2. Oto, co Polska może jeszcze uczynić [Прикордонна криза – ще один аргумент проти «Північного потоку-2». Ось що Польща ще може зробити] / W. Jakóbiak // *Biznes Alert*. – Warsaw, 2021. – 10.11. – Режим доступу : <https://biznesalert.pl/jakobik-kryzys-graniczny-to-kolejny-argument-przeciwko-nord-stream-2-oto-co-polska-moze-jeszcze-uczynic/>.

В інтересах Польщі, ЄС та НАТО заморозити проєкт «Північний потік-2» до завершення енергетичної кризи, прикордонної кризи в Польщі та деескалації на кордоні України, яка боїться нової військової агресії з боку режиму В. Путіна. Газопровід «Північний потік-2» може дозволити Росії зберегти постачання до Європи. З цієї причини пропозиції ЗМІ про можливість нових санкцій США проти

«Північного потоку-2» або заморожування німцями його сертифікації викликають надії у критиків «Газпрому», але, на думку автора, не повинні призводити до передчасного тріумфалізму.

Russland schickt atomwaffenfähige Kampffjets nach Belarus [Росія відправила до Білорусі ядерні винищувачі] // Die Zeit. – Hamburg, 2021. – 11.11. – Режим доступу : <https://www.zeit.de/politik/ausland/2021-11/russland-belarus-militaeruebung-atomwaffenfaehige-kampffjets>.

Президент Білорусі О. Лукашенко пригрозив припинити постачання газу до ЄС. Через Білорусь проходить частина важливого російсько-європейського газопроводу Ямал-Європа, однак лише незначна частина газу транспортується з Росії до Європи по трубопроводу. Основні обсяги протікають через Україну та газопровід «Північний потік-1» у Балтійському морі.

Ambrose, Jillian. Why Belarus's pipeline threats could mean even higher gas prices [Чому загрози Білорусі щодо газопроводу можуть означати ще вищі ціни на газ] / J. Ambrose // The Guardian. – London, 2021. – 11.11. – Режим доступу : <https://www.theguardian.com/business/2021/nov/11/belarus-threats-yamal-europe-pipeline-gas-prices>.

Роль газопроводу Ямал-Європа в газопостачаннях Європи дає Білорусі потужний засіб у протистоянні з ЄС. У 2009 р. Росія скоротила обсяги поставок газу Україні після зриву переговорів про надання контракту, а Україна у відповідь відмовилася від російського газу, призначеного для європейських країн.

Novák, Martin. Zavřu kohouty, vyhrožuje Lukašenko Evropě. Cena plynu může v zimě vyletět vzhůru [Я закрию крани, Лукашенко загрожує Європі. Ціна на газ взимку може злетіти] / M. Novák // Aktualne.cz. – Praga, 2021. – 12.11. – Режим доступу : <https://zpravy.aktualne.cz/zahranici/co-se-stane-kdyz-lukasenko-zastavi-plynu-cena-stoupne-ale-ro/r~a39ba6ae43a311ec878fac1f6b220ee8/>.

Драматична ситуація на кордоні Білорусі, Польщі та Литви переростає в проблему щодо постачання енергоносіїв і цін у Європі. Президент Білорусі О. Лукашенко погрожує перекрити потік газу через Білорусь до Є С. Аналітик Т. Пфейлер вважає, що з огляду на те, як працює ринок, навіть дебати щодо закриття газопроводу через Білорусь призведуть до різкого зростання цін на газ. За словами аналітика, роль основних транзитерів російського газу, а саме України та Білорусі, зменшиться із запуском «Північного потоку-2».

Trusewicz, Iwona. Ukraina kupi gaz w Katarze i Unii [Україна купить газ у Катару та ЄС] / I. Trusewicz // Rzeczpospolita. – Warsaw, 2021. – 12.11. – Режим доступу : <https://energia.rp.pl/gaz/art19099141-ukraina-kupi-gaz-w-katarze-i-unii>.

Заступник міністра енергетики М. Немчинов повідомив, що Україна веде переговори про постачання скрапленого газу з Катару через польські термінали. Україна зацікавлена в поставках СПГ через два польські термінали в Гданську та

Свіноуйсьце. Заступник міністра пояснив, що потужність газогонів між Україною та Польщею не така велика, але зараз країни працюють над її збільшенням і отриманням СПГ з цих двох міст за прямим договором з Катаром. Інший напрям закупівлі газу – з ЄС.

ТРУДОВА МІГРАЦІЯ

IT dirbančių moterų dalis Lietuvoje – didžiausia Baltijos šalyse [Частка жінок, які працюють в ІТ у Литві, найбільша в країнах Балтії] // Lietuvos rytas. – Vilnius, 2021. – 11.11. – Режим доступу : <https://www.lrytas.lt/it/ismanyk/2021/11/11/news/it-dirbanciu-moteru-dalis-lietuvoje-didziausia-baltijos-salyse-21360349>.

У ЄС з 2,7 мільйонів жінки все ще складають лише 17 % ІТ-працівників. Таку інформацію надає естонська компанія RIA.com Marketplaces на основі останніх доступних даних за 2020 р. З країн найбільше виділяється Україна, де, за словами голови правління RIA.com Marketplaces А. Уманця, стрімко зростає кількість жінок у сфері інформаційних технологій. Кількість ІТ-спеціалістів в Україні за останні п'ять років зросла у п'ять разів. Нині в Україні їх понад 200 тис. ІТ-спеціалісти, чверть з яких – жінки.

УКРАЇНСЬКО-АМЕРИКАНСЬКІ ВІДНОСИНИ

Gábor, Horváth. Orosz csapatmozgás, amerikai tapogatódzás [Рух російських військових, американське припущення] / Н. Gábor // Nepszava. – Budapest, 2021. – 02.11. – Режим доступу : https://nepszava.hu/3136809_orsosz-csapatmozgas-amerikai-tapogatodzas.

США вважають Китай найбільшою стратегічною загрозою, але через велику кількість ядерних боєголовок, риторику, яка викликає холодну війну через неодноразове кіберпіратство і конфлікт в Україні, Росія залишається найбезпосереднішою загрозою в короткостроковій перспективі. Радник США з національної безпеки Д. Салліван сказав, що США продовжують підтримувати суверенітет та територіальну цілісність України.

Harsany, David. Adam Schiff Keeps Lying [Адам Шифф продовжує брехати] / D. Harsany // National Review. – New York, 2021. – 09.11. – Режим доступу : <https://www.nationalreview.com/corner/adam-schiff-keeps-lying/>.

Член Палати представників США від 28 виборчого округу Каліфорнії А. Шифф стверджує, що Конгрес розкрив злочинну змову під час президентської кампанії 2016 р. Провина експрезидента США Д. Трампа полягала в тому, що він запросив Росію допомогти отримати перемогу на виборах. За словами А. Шиффа, Д. Трамп також намагався змусити Україну допомогти йому на наступних виборах.

Crowley, Michael. Blinken Warns Russia Against Making a ‘Serious Mistake’ in Ukraine [Блінкен застерігає Росію від «серйозної помилки» відносно України] / М. Crowley // The New York Times. – New York, 2021. – 10.11. – Режим доступу : <https://www.nytimes.com/2021/11/10/us/politics/russia-blinken-ukraine.html?searchResultPosition=2>.

Під час зустрічі на п'ятому засіданні українсько-американської Комісії стратегічного партнерства з міністром закордонних справ України Д. Кулебою

держсекретар Е. Блінкен сказав, що наміри, які стоять за останнім військовим нарощуванням Росії, незрозумілі. Е. Блінкен підкреслив, що прихильність США до суверенітету України – її незалежності, її територіальної цілісності – непохитна.

JAV įspėja Rusiją nepadaryti dar vienos „rimtos klaidos» dėl Ukrainos [США застерігають Росію не робити чергової «серйозної помилки» щодо України] // Lietuvos rytas. – Vilniaus, 2021. – 11.11. – Режим доступу : <https://www.lrytas.lt/pasaulis/ivykiai/2021/11/11/news/jav-ispeja-rusija-nepadaryti-dar-vienos-rimtos-klaidos-del-ukrainos-21360235>.

Держсекретар США Е. Блінкен під час прийому українського міністра закордонних справ Д. Кулеби у Вашингтоні, заявив, що США «стурбовані повідомленнями про нарощування російських військ поблизу України». Міністр ЗСУ Д. Кулеба заявив, що країна прагне співпрацювати з США для зміцнення обороноздатності й «не має наміру ні на кого нападати».

ASV brīdina Krieviju nepieļaut vēl vienu smagu kļūdu Ukrainā [США застерігають Росію не робити чергової серйозної помилки в Україні] // Neatkarīgā Rīta Avīze. – Rīga, 2021. – 11.11. – Режим доступу : <https://nra.lv/pasaule/363315-asv-bridina-krieviju-nepielaut-vel-vienu-smagu-kludu-ukraina.htm>.

Приймаючи міністра закордонних справ України Д. Кулебу у Вашингтоні, держсекретар США Е. Блінкен визнав, що США стурбовані повідомленнями про надзвичайну військову активність Росії біля кордонів України. Він підкреслив, що США підтримують суверенітет, незалежність і територіальну неподільність України, додавши, що міжнародне співтовариство не буде введене в оману зусиллями Росії вдатися до попередньої тактики. Міністр закордонних справ України Д. Кулеба заявив, що Україна хоче співпрацювати з США для зміцнення своєї оборони.

US presses Russia over troop buildup along Ukraine border [США тиснуть на Росію через нарощування військ уздовж кордону з Україною] // The Independent. – London, 2021. – 11.11. – Режим доступу : <https://www.independent.co.uk/news/ukraine-washington-russia-antony-blinken-moscow-b1955236.html>.

Адміністрація Д. Байдена посилює тиск на Росію через нарощування військ уздовж її кордону з Україною. Держсекретар Е. Блінкен заявив своєму українському колезі Д. Кулебі у Вашингтоні, що відданість США безпеці та територіальній цілісності України є «залізною» і не зміниться. Він сказав, що будь-яка російська ескалація вздовж кордону буде сприйматися з «серйозною стурбованістю». Д. Кулеба подякував Е. Блінкену за підтримку, наголосивши, що ключ до стримування російської агресії полягає не тільки в тому, щоб Україна залишалася сильною, але й у тому, щоб її союзники твердо висловилися на підтримку країни.

Stachura, Jędrzej. Ukraina i USA podpisały kartę partnerstwa strategicznego. Jednym z celów jest przeciwdziałanie agresji rosyjskiej [Україна та США підписали Хартію про стратегічне партнерство. Однією з цілей є протидія російській агресії] / S. Stachura //

Biznes Alert. – Warsaw, 2021. – 12.11. – Режим доступу : <https://biznesalert.pl/ukraina-i-usa-podpisaly-karte-partnerstwa-strategicznego-jednym-z-celow-jest-przeciwdzialanie-agresji-rosyjskiej/>.

10 листопада 2021 р. державний секретар США Е. Блінкен та міністр закордонних справ України Д. Кулеба підписали Хартію про стратегічне партнерство. Документ стосується спільних дій щодо підтримки демократії, територіальної та енергетичної безпеки, а також протидії агресії з боку Росії.

Jaulmes, Adrien. *Ukraine: l'avertissement de l'Amérique à la Russie* [Україна: Америка попереджає Росію] / А. Jaulmes // *Le Figaro*. – Paris, 2021. – 12.11. – Режим доступу : <https://www.lefigaro.fr/international/ukraine-l-avertissement-de-l-amerique-a-la-russie-20211112>.

Стурбовані російськими маневрами на українському кордоні, США підтвердили свою підтримку України та попередили Росію. Держсекретар США Е. Блінкен під час пресконференції у Вашингтоні з міністром закордонних справ України Д. Кулебою заявив, що США чітко не знає намірів Росії, але вони знають її «бойовий план».

УКРАЇНСЬКО-БІЛОРУСЬКІ ВІДНОСИНИ

Toomas Alatalu: *käib suur positsioonisõda Lääne ja Venemaa vahel, mille vahemaa küünib Balti merest Balkanini* [Тоомас Алаталу: Між Заходом та Росією йде велика позиційна війна, відстань від Балтійського моря до Балкан] // *Eesti Päevaleht*. – Tallinn, 2021. – 06.11. – Режим доступу : <https://epl.delfi.ee/artikkel/95065405/toomas-alatalu-kaib-suur-positsioonisoda-laane-ja-venemaa-vahel-mille-vahemaa-kuunib-balti-merest-balkanini>.

Викладач Інституту політології Талліннського університету Т. Алаталу нагадує про вмілу відсутність президента Білорусі О. Лукашенка в процесі анексії Криму, що уможливило Мінські переговори та Мінські домовленості щодо Східної України. Однак, за словами Т. Алатау, тепер О. Лукашенко повідомив В. Путіну про своє бажання відвідати окупований Крим, що може поставити Мінський процес під питання. Можливо, на думку автора, ця зміна думки якимось пов'язана зі зміною вектору розвитку в протилежному таборі, тобто в Молдові.

Ukraina kvůli migrantům zvýší počet strážců na běloruské hranici [Україна збільшить кількість прикордонників на білоруському кордоні через мігрантів] // *DenikN*. – Praga, 2021. – 10.11. – Режим доступу : <https://denikn.cz/minuta/745548/>.

Україна подвоїть кількість силовиків, які охороняють кордон з Білоруссю, щоб запобігти будь-яким спробам мігрантів нелегально потрапити в країну, про це повідомляється із посиланням на міністра внутрішніх справ Д. Монастирського. Таке рішення було прийняте у відповідь на погіршення ситуації на польсько-білоруському кордоні, куди прибуло кілька тисяч мігрантів, які намагалися потрапити до ЄС.

Russische Bomber über Belarus, Schüsse an der Grenze [Російські бомбардувальники над Білоруссю, постріли на кордоні] // *Die Presse*. – Vienna, 2021. –

10.11. – Режим доступу : <https://www.diepresse.com/6058927/russische-bomber-uber-belarus-schusse-an-der-grenze?from=rss>.

Заступник міністра внутрішніх справ Є. Єнін повідомив, що Україна почала заходи щодо захисту кордонів з Білоруссю. Таке рішення зумовлене побоюванням, що мігранти з Білорусі можуть спробувати уникнути північно-західного куточка України в районі прип'ятських боліт і вторгнутися на південний схід Польщі.

Ukraina prie sienos su Baltarusija telkia maždaug 8,5 tūkst. karių [Україна мобілізує близько 8,5 тис. солдат на кордон з Білоруссю] // Lietuvos rytas. – Vilniaus, 2021. – 10.11. – Режим доступу : <https://www.lrytas.lt/pasaulis/ivykiai/2021/11/10/news/ukraina-prie-sienos-su-baltarusija-telkia-mazdaug-8-5-tukst-kariu-21358859>.

Міністр внутрішніх справ України Д. Монастирський повідомив, що Україна планує вдвічі збільшити кількість прикордонників на білорусько-польському кордоні через загрозу в'їзду нелегальних мігрантів. Заступник міністра внутрішніх справ України Є. Єнін заявив, що всі п'ять структур МВС будуть безпосередньо залучені до забезпечення безпеки кордонів України та протидії можливій міграційній кризі.

Ukrajnában is készülnek a Belarusból érkező migránsokra [Україна готується до хвилі міграції з території Білорусі] // Magyar Nemzet. – Budapest, 2021. – 10.11. – Режим доступу : <https://magyarnemzet.hu/kulfold/2021/11/ukrajnaban-is-keszulnek-a-belarusbol-erkezo-migransokra>.

Перший заступник міністра внутрішніх справ Є. Єнін повідомив, що Україна зміцнює кордон з Білоруссю, готуючись до можливого напливу мігрантів. За його словами, вони почали посилювати кордон новими силами та засобами, щоб у разі потреби приборкати «наплив нелегальних мігрантів». Крім того, прикордонники посилюють охорону кордону спецтехнікою, безпілотниками та ін.

Wichmann, Moritz. Abwehr und Wille zur Hilfe [Захист і бажання допомоги] / M. Wichmann // Neues Deutschland. – Berlin, 2021. – 10.11. – Режим доступу : <https://www.nd-aktuell.de/artikel/1158488.belarus-abwehr-und-wille-zur-hilfe.html?sstr=ukraine>.

З огляду на гостру ситуацію на східному кордоні з Білоруссю через наплив мігрантів та біженців, які хочуть перетнути кордон, щоб потрапити до ЄС, Польща відправила 12 тис. силовиків на свій східний кордон і закрила прикордонний пункт, і тепер розглядає повне закриття кордону. На півдні Білорусі Україна посилює свої кордони на болотистому, лісистому північному кордоні довжиною близько 1000 кілометрів, щоб запобігти будь-яким спробам мігрантів нелегально потрапити в країну.

Україна појачава граничну контролу према Белорусији [Україна посилює контроль на кордоні з Білоруссю] // Политика. – Belgrad, 2021. – 10.11. – Режим доступу : <https://www.politika.rs/scc/clanak/491860/Ukrajina-pojacava-granicnu-kontrolu-prema-Belorusiji>.

Міністр внутрішніх справ Д. Монастирський заявив, що Україна подвоїть кількість прикордонників на кордоні з Білоруссю, щоб запобігти будь-яким спробам мігрантів нелегально потрапити в країну. Україна має кордон з Білоруссю, який простягається на 1084 км, і Д. Монастирський підтвердив, що були визначені ділянки найбільш можливі для масового скупчення мігрантів біля державного кордону і також буде посилено державний кордон силами Національної гвардії та Національної поліції.

Kijevas protestuoja dėl Baltarusijos užsienio reikalų ministro pareiškimo apie Krymą [Київ протестує проти заяви міністра закордонних справ Білорусі щодо Криму] // Lietuvos rytas. – Vilniaus, 2021. – 11.11. – Режим доступу : <https://www.lrytas.lt/pasaulis/ivykiai/2021/11/11/news/kijevas-protestuoja-del-baltarusijos-uzsienio-reikalu-ministro-pareiškimo-apie-kryma-21368395>.

Міністр закордонних справ Білорусі В. Макей заявив, що «позиція Білорусі щодо Криму» залишається незмінною. Він додав, що змінене ставлення Білорусі до визнання де-юре тимчасово окупованого Криму російською територією матиме незворотні наслідки для відносин між Україною та Білоруссю.

Ukraina prie Baltarusijos sienos surengs pratybas dėl galimo migrantų bandymo prasiveržti [Україна проведе навчання біля білоруського кордону щодо можливої спроби прориву мігрантів] // Lietuvos rytas. – Vilniaus, 2021. – 11.11. – Режим доступу : <https://www.lrytas.lt/pasaulis/ivykiai/2021/11/11/news/ukraina-prie-baltarusijos-sienos-surengs-pratybas-del-galimo-migrantu-bandymo-prasiverzti-21363089>.

Україна проведе навчання на білоруському кордоні на випадок спроби мігрантів прорватися через кордон. У ході навчань також дізнаються, як протистояти іншим гібридним загрозам. Навчання відбудуться за участі міністра внутрішніх справ Д. Монастирського, голови Держприкордонслужби С. Дейнеки, голови Нацполіції І. Клименка та заступника голови Нацгвардії Ю. Лебідіса.

A. Lukašenka paprašė Rusijos karinės pagalbos: «Drauge privalome kontroliuoti šią situaciją» [Лукашенко закликає Росію до військової допомоги: «Разом ми маємо контролювати ситуацію»] // Lietuvos rytas. – Vilniaus, 2021. – 11.11. – Режим доступу : <https://www.lrytas.lt/pasaulis/ivykiai/2021/11/11/news/a-lukasenka-paprased-rusijos-karine-pagalbos-drauge-privalome-kontroliuoti-sia-situacija--21366108>.

Президент Білорусі О. Лукашенко прокоментував використання російської стратегічної авіації для охорони кордонів між Білоруссю та ЄС. Він заявив, що Росія і Білорусь повинні спільно контролювати ситуацію на кордоні з Прибалтикою, Польщею та Україною. О. Лукашенко також повідомив, що мігранти на кордоні отримують зброю з охопленого конфліктом сходу України.

Ukraina pie Baltkrievijas robežas izvietojusi 8500 drošības struktūru darbiniekus [Україна розмістила на білоруському кордоні 8,5 тисячі силовиків] // Neatkarīgā Rīta

Avīze. – Rīga, 2021. – 11.11. – Режим доступу : <https://nra.lv/pasaule/363401-ukraina-pie-baltkrievijas-robezas-izvieto-8500-drosibas-strukturu-darbiniekus.htm>.

Україна розмістить додаткові сили безпеки вздовж кордону з Білоруссю – 8,5 тис. військових, оскільки триває мігрантська криза в Білорусі, спричинена гібридною операцією білоруського диктатора О. Лукашенка проти ЄС. Українські військові на білоруському кордоні візьмуть участь у маневрах «з метою протидії потенційній кризі з мігрантами».

Katonai konfrontációtól tartanak Belarusz szomszédai [Сусіди Білорусі побоюються військового протистояння] // Nepszava. – Budapest, 2021. – 11.11. – Режим доступу : http://www.nepszava.hu/3137733_katonai-konfrontaciotol-tartanak-belarusz-szomszedai.

Країни, що межують з Білоруссю, побоюються, що криза, пов'язана зі зростаючим числом біженців з Білорусі, може перерости у військову конфронтацію. Проблеми не обмежуються країнами ЄС – Україна також посилила охорону свого кордону, направивши 8500 солдатів, прикордонників, поліції та 15 вертольотів на спільний кордон із Білоруссю.

Kazimierczuk, Agnieszka. Łukaszenko: Broń z Donbasu przerwucana do obozów migrantów [Лукашенко: Зброю з Донбасу передали в табори мігрантів] / A. Kazimierczuk // Rzeczpospolita. – Warsaw, 2021. – 11.11. – Режим доступу : <https://www.rp.pl/polityka/art19095561-lukaszenko-bron-z-donbasu-przerwucana-do-obozow-migrantow>.

Президент Білорусі О. Лукашенко через В. Путіна звернувся до Міністерства оборони Росії з проханням направити російські війська до західного кордону союзної держави Росії та Білорусі. Під час зустрічі з урядом, білоруський президент заявив, що на кордоні з Польщею спостерігається «небезпечна тенденція»: намагалися перекинути зброю та боеприпаси з Донбасу до таборів мігрантів, щоб спровокувати конфлікти між прикордонниками Білорусі, країн Балтії, Польщі та України. О. Лукашенко наголосив, що Москва і Мінськ повинні спільно контролювати ситуацію, щоб не відбулося переміщення зброї.

Kazimierczuk, Agnieszka. Ukraina szykuje się do ochrony granicy z Białorusią [Україна готується до захисту кордону з Білоруссю] / A. Kazimierczuk // Rzeczpospolita. – Warsaw, 2021. – 12.11. – Режим доступу : <https://www.rp.pl/polityka/art19095811-ukraina-szykuje-sie-do-ochrony-granicy-z-bialorusia>.

Українська влада відправила на кордон з Білоруссю понад 8,5 тис. солдатів і поліцейських. Також на українсько-білоруському кордоні буде розміщена авіація МВС України, у тому числі 15 вертольотів. Європейський Союз звинувачує Білорусь у тому, що вона заохочує мігрантів приїжджати на свою територію, а потім направляє їх на територію Польщі та інших сусідніх країн ЄС у відповідь на санкції проти країни. Хоча Україна не є членом ЄС, вона стурбована тим, що стане ще одним шляхом для мігрантів, щоб дістатися до ЄС. Міністр внутрішніх справ України Д.

Монастирський повідомив, що для охорони кордону з Білоруссю відправлено 3 тис. прикордонників, 3500 військовослужбовців Нацгвардії та 2 тис. поліцейських.

Britain sends ‘small team’ of troops to Poland as Turkey bars migrant flights [Британія посилає «невелику команду» військ до Польщі, оскільки Туреччина забороняє рейси мігрантів] // *The Independent*. – London, 2021. – 13.11. – Режим доступу : <https://www.independent.co.uk/news/world/europe/belarus-migrants-flights-troops-britain-b1956704.html>.

ЄС заявив, що розглядає можливість введення нових санкцій проти президента Білорусі О. Лукашенка та його режиму вже наступного тижня. Білий дім також з тривогою відреагував на зростання напруженості на кордоні. Україна заявила, що направить понад 8500 військових і поліцейських до кордону з південною Білоруссю. Події на польсько-білоруському кордоні розгортаються на тлі постійних побоювань, що триваючий військовий конфлікт між Україною і Росією може загостритися.

Mason, Rowena. UK must be ready for war with Russia, says armed forces chief [Великобританія має бути готовою до війни з Росією, заявив начальник штабу оборони] / R. Mason // *The Guardian*. – London, 2021. – 14.11. – Режим доступу : <https://www.theguardian.com/uk-news/2021/nov/14/uk-must-be-ready-for-war-with-russia-says-armed-forces-chief>.

Начальник штабу оборони Великобританії Н. Картер, який покидає свою посаду, заявив, що військові повинні бути готові до війни з Росією, але він не вірить, що В. Путін дійсно хоче «гарячої війни» із Заходом. Однак він попередив, що НАТО має бути готовим до такого розвитку сценарію. На думку Н. Картера, ситуація на кордоні Білорусі та України є «класичним відволіканням» російського уряду.

УКРАЇНСЬКО-ГРУЗИНСЬКІ ВІДНОСИНИ

Rally for Georgia’s jailed ex-leader Saakashvili [Мітинг на підтримку ув’язненого екслідера Грузії М. Саакашвілі] // *The News*. – Islamabad, 2021. – 07.11. – Режим доступу : <https://www.thenews.com.pk/print/906736-rally-for-georgia-s-jailed-ex-leader-saakashvili>.

Найбільша опозиційна партія Грузії «Єдиний національний рух» провела протестну акцію біля будівлі руставської в’язниці, де перебуває експрезидент країни М. Саакашвілі. Головна вимога мітингу – перевести до приватної клініки політика, який 37-й день продовжує голодування у в’язниці. М. Саакашвілі, який є громадянином України, заарештували 1 жовтня після повернення з України.

Hastaneye nakledilen Saakaşvili iki ülke arasında krize neden oldu! [М. Саакашвілі, якого перевели в лікарню, спричинив кризу між двома країнами!] // *Star*. – Istanbul, 2021. – 08.11. – Режим доступу : <https://www.star.com.tr/dunya/hastaneye-nakledilen-saakasvili-iki-ulke-arasinda-krize-neden-oldu-nota-verdiler-haber-1666013/>.

Україна надіслала ноту до Грузії, оскільки її не повідомили про переведення колишнього президента Грузії М. Саакашвілі, який голодує з жовтня, до тюремної лікарні. У повідомленні зазначається, що посольство України в Тбілісі продовжить

моніторинг ситуації щодо М. Саакашвілі, який має українське громадянство, обіймає посаду голови Виконавчого комітету національної реформи України з 2020 р.

Protesters gather in Georgia for jailed ex-president Saakashvili [У Грузії зібралися протестувальники проти ув'язнення експрезидента М. Саакашвілі] // *The Independent*. – London, 2021. – 08.11. – Режим доступу : <https://www.independent.co.uk/tv/news/protester-georgia-prison-president-saakashvili-v4ca22129>.

Тисячі грузинів вийшли на мітинг в знак підтримки ув'язненого громадянина України, лідера опозиції та експрезидента М. Саакашвілі, оскільки побоювання за його здоров'я зростають через кілька тижнів голодування. Президента Грузії у 2004-2013 рр. М. Саакашвілі заарештували 1 жовтня після повернення з України. Він відмовлявся від їжі протягом 37 днів на знак протесту проти свого ув'язнення.

Стайков, Анатоли. Саакашвили: Грузинските власти се опитват да ме убият! [М. Саакашвілі: Грузинська влада намагається мене вбити!] / А. Стайков // *Факти*. – Sofia, 2021. – 09.11. – Режим доступу : <https://fakti.bg/world/627708-saakashvili-gruzinskite-vlasti-se-opitvat-da-me-ubiat>.

Колишній президент Грузії та лідер опозиції М. Саакашвілі заявив, що боїться за своє життя після того, як за ним наглядали тюремні охоронці. Його перевели до тюремної лікарні після повідомлення, що політик перебуває у важкому стані через 40-а денне голодування. Україна протестує проти переведення М. Саакашвілі до тюремної лікарні, заявляючи, що цей крок «створює додаткові ризики». Україна закликає Грузію негайно перевести М. Саакашвілі до цивільного медичного закладу.

Ukrayna Devlet Başkani Zelenskiy, Gürcistan Başbakanı Garibaşvili ile görüştü [Президент України В. Зеленський поговорив з прем'єр-міністром Грузії І. Гарібашвілі] // *Star*. – Istanbul, 2021. – 12.11. – Режим доступу : <https://www.star.com.tr/dunya/ukrayna-devlet-baskani-zelenskiy-gurcistan-basbakani-garibasvili-ile-gorustu-haber-1666985/>.

Президент України В. Зеленський по телефону обговорив з прем'єр-міністром Грузії І. Гарібашвілі ситуацію з експрезидентом Грузії М. Саакашвілі, який перебуває під вартою з 1 жовтня. Згідно з заявою Президента України, права громадянина України М. Саакашвілі мають бути гарантовані. В. Зеленський заявив, що неприпустимо застосовувати до М. Саакашвілі непропорційно примусові заходи. Заявивши про неприпустимість втручання громадян України у внутрішні справи Грузії, І. Гарібашвілі зазначив, що М. Саакашвілі в'їхав до Грузії незаконно, але він перебуває під цілодобовим наглядом і повідомив, що проведене необхідне обстеження ув'язненого експрезидента.

УКРАЇНСЬКО-ЛИТОВСЬКІ ВІДНОСИНИ

P. Gražulis turi naują idėją Lietuvai, susijusią su užsienio politika [П. Гражуліс має нову ідею для Литви, пов'язану із зовнішньою політикою] // *Lietuvos rytas*. – Vilnius, 2021. – 10.11. – Режим доступу : <https://www.lrytas.lt/lietuvosdiena/aktualijos/2021/11/10/news/p-grazulis-turi-nauja-ideja-lietuvai-susijusia-su-uzsienio-politika-21355141>.

Литовський депутат П. Гражуліс пропонує Сейму прийняти проєкт постанови «Про інтеграцію Литовської Республіки до блоку Вишеградського пакту». За словами політика, результатом прийняття проєкту стане приєднання Литви до Вишеградського пакту, що відкриє можливість приєднання до інших культурно та політично близьких європейських країн спільної історичної долі, перш за все України і Білорусі.

УКРАЇНСЬКО-РОСІЙСЬКІ ВІДНОСИНИ

Novák, Martin. Ukrajina je v očích Putina ženou, která utekla z harému, říká ruský filmař Manskij [В очах Путіна Україна – це жінка, яка втекла з гарему, каже російський режисер Манський] / M. Novák // Aktualne.cz. – Praga, 2021. – 01.11. – Режим доступу : <https://zpravy.aktualne.cz/zahranici/vitalij-manskij-rusko/r~868e94003b0a11ec8fa20cc47ab5f122/>.

Російський режисер документальних фільмів українського походження В. Манський, який з політичних причин живе в еміграції в Ризі, на Міжнародному фестивалі документального кіно представив свій новий фільм «Горбачов». В картині В. Манський описує конфлікт між Росією та Україною. За його словами, незалежність України від Росії для російського президента В. Путіна неприйнятна, він вважає Україну регіоном Росії, схожим, наприклад, на Воронежську область.

Mackinnon, Amy. U.S. Eyes Russian Military Movement Near Ukraine [США стежать за російським військовим рухом біля України] / A. Mackinnon // Foreign Policy. – Washington, 2021. – 01.11. – Режим доступу : <https://foreignpolicy.com/2021/11/01/us-russia-military-movement-ukraine/>.

Офіційні особи США уважно стежать за військовою діяльністю Росії біля кордону з Україною. Пересування обладнання та войовнича риторика Росії змусили деяких експертів повірити в те, що Росія проводить дедалі агресивнішу лінію по відношенню до України. Експерт з російських збройних сил з аналітичного центру СНА М. Кофман зауважив, що, схоже на те, що російським військовим було наказано підготуватися до більш масштабних надзвичайних ситуацій на кордоні з Україною.

Стайков, Анатоли. Україна заплаши: Това ще доведе до война с Русия! [Україна пригрозила: Це призведе до війни з Росією!] / А. Стайков // Факти. – Sofia, 2021. – 01.11. – Режим доступу : <https://fakti.bg/world/625765-ukraina-zaplashi-tova-shite-dovede-dovoyna-s-rusia>.

Глава української державної нафтогазової компанії «Нафтогаз України» Ю. Вітренко заявив, що початок експлуатації газопроводу «Північний потік-2» та припинення транзиту газу через Україну збільшує ймовірність повномасштабної війни між Росією та Україною з усіма її наслідками. Україна стурбована відсутністю рішучості в Європі підтримувати прозахідний курс України. Ю. Вітренко вважає, що Росія може використовувати «Північний потік-2» як геополітичну зброю.

Dickinson, Peter. Putin's Ukraine War: Russian MP recalls efforts to push civil war myth [Путінська війна в Україні: російський депутат згадує про спроби розвіяти міф

про громадянську війну] / P. Dickinson // Atlantic Council. – Washington, 2021. – 02.11. – Режим доступу : <https://www.atlanticcouncil.org/blogs/ukrainealert/putins-ukraine-war-russian-mp-recalls-efforts-to-push-civil-war-myth/>.

Експерт Atlantic Council П. Дікінсон вважає, що відверті коментарі російського депутата О. Бородая про відповідальність Росії за війну в Україні підкреслюють нинішнє відчуття безкарності в Москві та викривають абсурдність постійних заперечень Росії. На думку експерта, депутат не намагається приховати той факт, що це війна з Росією і охоче розповідає про спроби обдурити міжнародну аудиторію, змусивши повірити у міф про внутрішній український конфлікт. На думку автора статті, це має змусити «будь-якого етичного репортера замислитись, перш ніж некритично повторити останню брехню Кремля в ім'я журналістського балансу».

No buildup of Russian military on border: Ukraine [Жодного нарощування російської армії на кордоні: Україна] // Daily Sabah. – Istanbul, 2021. – 02.11. – Режим доступу : <https://www.dailysabah.com/world/europe/no-buildup-of-russian-military-on-border-ukraine>.

Україна спростувала твердження про нарощування російської військової могутності поблизу її східного кордону. У заяві Міністерства оборони України йдеться, що опубліковані відеоролики можуть бути «елементом спеціальних інформаційних та психологічних заходів», і показано заплановане пересування військ після російських військових навчань. Президент України В. Зеленський заявив, що обговорював конфлікт із президентом США Д. Байденом у кулуарах конференції COP26 у Глазго.

Pentagon prüft Bericht über russische Truppenbewegung nahe der Ukraine [Пентагон розглядає звіт про переміщення російських військ поблизу України] // Die Zeit. – Hamburg, 2021. – 02.11. – Режим доступу : <https://www.zeit.de/politik/ausland/2021-11/ukraine-russland-grenze-truppenbewegung-pentagon-berichte-usa>.

Згідно із заявою речника Пентагону Д. Кірбі, США уважно стежить за розвитком подій на українсько-російському кордоні. Міністерство оборони США розслідує повідомлення про переміщення російських військ поблизу українсько-російського кордону.

Putin rasselt mit dem Säbel: Satellitenbilder zeigen Truppenbewegung Richtung Ukraine [Путін брязкає шаблю: на супутникових знімках видно, як війська рухаються в бік України] // Focus. – Berlin, 2021. – 02.11. – Режим доступу : https://www.focus.de/politik/ausland/nach-ukrainischer-drohnenattacke-im-donbass-satellitenbilder-zeigen-truppenbewegung-richtung-ukraine_id_24385433.html.

Активний рух російських військ поблизу кордонів України з'явився після того, як українські військові провели операцію з безпілотниками проти сепаратистів на Донбасі. Окрім супутникових знімків, в соцмережах також з'явилися відео, на яких видно конвої з ракетами та танками на півдні та заході Росії. За переміщенням військ спостерігають США та Європа.

Ungewöhnliche russische Truppenbewegungen nahe der Ukraine [Незвичайні переміщення російських військ поблизу України] // Frankfurter Allgemeine. – Frankfurt am Main, 2021. – 02.11. – Режим доступу : <https://www.faz.net/aktuell/politik/ausland/pentagon-beobachtet-russische-truppenbewegung-nahe-der-ukraine-17613890.html>.

Міністерство оборони США розслідує повідомлення про переміщення російських військ поблизу кордону з Україною. Відео, поширене в Інтернеті, показує військові потяги та колони вантажівок з танками та ракетами на південному заході Росії. У Міністерстві оборони України заявили, що «додаткового розміщення» російських військ біля кордону не спостерігається, а опубліковані відео можуть бути «предметом спеціальних інформаційно-психологічних дій». Президент України В. Зеленський обговорив останні події з президентом США Д. Байденом на полях кліматичного саміту ООН у Глазго.

L'Ukraine dément un renforcement des troupes russes à sa frontière [Україна заперечує збільшення російських військ на її кордоні] // Le Figaro. – Paris, 2021. – 02.11. – Режим доступу : <https://www.lefigaro.fr/flash-actu/l-ukraine-dement-un-renforcement-des-troupes-russes-a-sa-frontiere-20211102>.

Міністерство оборони України заявило, що ніякого додаткового розгортання російських військових одиниць, зброї і військової техніки біля кордону з Україною не спостерігалось, як про це повідомляли американські ЗМІ. В Пентагоні зазначили, що уважно стежать за ситуацією на російсько-українському кордоні.

Ukraina neigia Rusijos dalinių judėjimą prie savo sienų [Україна заперечує про переміщення російських підрозділів до своїх кордонів] // Lietuvos rytas. – Vilniaus, 2021. – 02.11. – Режим доступу : <https://www.lrytas.lt/pasaulis/ivykiai/2021/11/02/news/ukraina-neigia-rusijos-daliniu-judejima-prie-savo-sieniu-21269566>.

Представник Пентагону Д. Кірбі заявив, що Пентагон уважно стежить за ситуацією в Україні щодо пересування російських військових на кордоні з країною. У Міністерстві оборони України заявили, що опубліковані відео можуть бути «предметом спеціальних інформаційно-психологічних дій». Речник Кремля Д. Песков прямо не заперечував переміщення підрозділів, але розкритикував «експансіоністські та агресивні тенденції» на території Росії, «особливо з боку НАТО».

Swan, Betsy Woodruff. Satellite images show new Russian military buildup near Ukraine [Супутникові знімки показують нове нарощування російської армії поблизу України] / B. W. Swan // POLITICO. – Brussels, 2021. – 02.11. – Режим доступу : <https://www.politico.com/news/2021/11/01/satellite-russia-ukraine-military-518337>.

Нові комерційні супутникові фотографії підтверджують нещодавні повідомлення про те, що Росія знову збирає війська та військову техніку на кордоні з Україною після великого наростання цієї весни. Нові зображення, зроблені Махат Technologies та опубліковані в POLITICO, показують скупчення бронетанкових

підрозділів, танків і самохідної артилерії разом із сухопутними військами, які скупчуються біля російського міста Єльня поблизу кордону з Білоруссю. Тим часом новий аналіз, проведений Jane's, показує, що техніка 4-ї танкової дивізії Росії була переміщена в райони Брянська та Курська поблизу північного кордону України. Підрозділи оснащені основними бойовими танками Т-80У та самохідною артилерією. У цьому районі також були помічені елементи 1-ї гвардійської танкової армії.

Łomanowski, Andrzej. Wojska rosyjskie znów błakają się nad ukraińską granicą [Російські війська знову концентруються на українському кордоні] / A. Łomanowski // Rzeczpospolita. – Warsaw, 2021. – 02.11. – Режим доступу : <https://www.rp.pl/swiat/art19069931-wojska-rosyjskie-znow-blakaja-sie-nad-ukrainska-granica>.

Нові фотографії, зроблені супутником, опубліковані на сайті «Politico», підтверджують нещодавню інформацію про те, що Росія знову зосереджує свої війська та зброю на кордоні з Україною. Раніше таку інформацію надала Washington Post, заявляючи, що неофіційно представники США і Євросоюзу «виражають занепокоєння» і порівнюють поточну ситуацію з квітневим зосередженням російської армії вздовж кордону. Однак, на відміну від весни, ні Вашингтон, ні Брюссель не зробили жодних заяв з цього приводу.

Bartkiewicz, Artur. «Politico»: Zdjęcia dowodzą, że Rosja gromadzi siły w pobliżu Ukrainy [«Politico»: На знімках видно, що Росія збирає війська біля кордонів з Україною] / A. Bartkiewicz // Rzeczpospolita. – Warsaw, 2021. – 02.11. – Режим доступу : <https://www.rp.pl/polityka/art19068071-politico-zdjecia-dowodza-ze-rosja-gromadzi-sily-w-pobliżu-ukrainy>.

Нові супутникові знімки, зроблені комерційним супутником, підтверджують повідомлення про те, що Росія збирає військові частини та техніку біля кордону з Білоруссю. Світлини були зроблені супутником Maxar Technologies і опубліковані на сайті «Politico». На знімках спостерігається зосередження танків і самохідної артилерії, а також піхотних підрозділів поблизу міста Єльня Смоленської області, біля кордону з Білоруссю. Тим часом новий аналіз журналу «Jane's Defense Weekly» показує, що техніка 4-ї танкової дивізії була переміщена до Брянської та Курської області, поблизу північного кордону з Україною.

Стайков, Анатоли. Украина отрича Русия да струпва войски близо до границите ѝ [Україна заперечує, що Росія збирає війська поблизу своїх кордонів] / А. Стайков // Факти. – Sofia, 2021. – 02.11. – Режим доступу : <https://fakti.bg/world/625825-ukraina-otricha-rusia-da-strupva-voiski-blizo-do-granicite->.

Міністерство оборони України спростувало інформацію ЗМІ про накопичення російських військ біля кордону. Відносини між Києвом і Москвою різко погіршилися з 2014 р., коли Росія анексувала український півострів Крим та почала підтримувати сепаратистів на сході країни.

Kyiv says 90,000 Russian military units staged near Ukrainian border [У Києві заявили, що біля кордону з Україною розташовано 90 тисяч російських військових частин] // Daily Sabah. – Istanbul, 2021. – 03.11. – Режим доступу : <https://www.dailysabah.com/world/europe/kyiv-says-90000-russian-military-units-staged-near-ukrainian-border>.

Російські збройні сили провели серію великомасштабних навчань, у тому числі за участю повітрянодесантних військ. Після навчань частини 41-ї армії залишилися за 260 км від українського кордону. Міністерство оборони України повідомило, що після навчань Росія залишила військові частини неподалік кордону з Україною і нині чисельність російських військовослужбовців у цьому районі становить 90 тис. осіб.

Įtampa tarp Ukrainos ir Rusijos kaista: apkaltino V. Putiną telkiant pajėgas prie sienos [Напруженість між Україною та Росією нагнітається: Путіна звинувачують у зосередженні сил на кордоні] // Lietuvos rytas. – Vilniaus, 2021. – 03.11. – Режим доступу : <https://www.lrytas.lt/pasaulis/ivykiai/2021/11/03/news/itampa-tarp-ukrainos-ir-rusijos-kaista-apkaltino-v-putina-telkiant-pajegas-prie-jos-sienos-21283563>.

Раніше Міністерство оборони України спростувало повідомлення американських ЗМІ про те, що Росія зосереджує війська на кордоні обох країн. Але тепер заявляє, що 90 тис. російських військових залишаються поблизу кордону з Україною, включаючи контрольовані проросійськими сепаратистами райони на сході України.

Ukrainas pierobežā izvietoti vairāki desmiti tūkstoši Krievijas karavīru [На кордоні з Україною дислокуються десятки тисяч російських військових] // Neatkarīgā Rīta Avīze. – Rīga, 2021. – 03.11. – Режим доступу : <https://nra.lv/pasaule/362560-ukrainas-pierobeza-izvietoti-vairaki-desmiti-tukstosi-krievijas-karaviru.htm>.

Міністерство оборони України повідомляє, що в другій половині поточного року Збройні сили РФ провели кілька масштабних маневрів, у тому числі десантних, вздовж кордону з Україною. Після навчань підрозділи 41-ї армії залишилися в європейській частині Росії, приблизно за 260 км від українського кордону.

Ukrajna szerint 90 ezer orosz katonát vezényeltek határaikhoz és a megszállt területekre [За даними України, до кордонів і окупованих територій відправлено 90 тисяч російських солдатів] // Nepszava. – Budapest, 2021. – 03.11. – Режим доступу : https://nepszava.hu/3136941_ukrajna-szerint-90-ezer-orosz-katonat-vezenyeltek-hataraihoz-es-a-megszallt-teruletekre.

За даними Головного управління розвідки Міноборони України, з початку листопада 2021 р. загалом близько 90 тис. військовослужбовців зосереджено біля кордонів України та на тимчасово окупованих Росією територіях – Криму та Донецькому басейні. Командувач Об'єднаних сил Збройних Сил України О. Павлюк запевнив, що українські війська готові до можливості загострення Росією збройного конфлікту в регіоні.

Bartkiewicz, Artur. Ukraina: Rosja pozostawiła ok. 90 tys. żołnierzy w pobliżu naszych granic [Україна: Росія залишила близько 90 000 солдатів поблизу наших кордонів] / A. Bartkiewicz // Rzeczpospolita. – Warsaw, 2021. – 03.11. – Режим доступу : <https://www.rp.pl/dyplomacja/art19071761-ukraina-rosja-pozostawila-ok-90-tys-zolnierzy-w-pobliżu-naszyc-granic>.

Після серії військових навчань, проведених поблизу України у другій половині 2021 р., Росія залишила в регіоні загалом близько 90 тис. солдатів. Згідно з повідомленням Міністерства оборони України, у другій половині 2021 р. Росія провела поблизу України «серію великих військових навчань, у тому числі за участю ВДВ». Після навчань підрозділи 41-ї російської армії залишилися в європейській частині Росії, приблизно за 260 км від українського кордону.

Uydu görüntüleri ortaya çıktı! Dünyada panik [З'явилися супутникові знімки! Паніка у світі] // Star. – Istanbul, 2021. – 03.11. – Режим доступу : <https://www.star.com.tr/savunma/uydu-goruntuleri-ortaya-cikti-dunyada-panik-haber-1664547/>.

Росія, яка розгорнула свої оборонні системи на кордоні з Україною, ввела в паніку весь світ. Міністр закордонних справ Росії С. Лавров заявив, що Україна намагається створити провокаційну ситуацію на Донбасі, щоб залучити Росію до військових дій.

Kramer, Andrew E. Weapons Tracing Study Implicates Russia in Ukraine Conflict [Дослідження озброєнь на війні в Україні вказує на конфлікт між Росією та Україною] / A. E. Kramer // The New York Times. – New York, 2021. – 03.11. – Режим доступу : <https://www.nytimes.com/2021/11/03/world/weapons-ukraine-russia.html?searchResultPosition=1>.

Одне з найповніших досліджень озброєнь, використаних на війні в Україні, проведене британською компанією Conflict Armament Research, фінансувалося Європейським Союзом та Федеральним міністерством закордонних справ Німеччини. Дослідники вивчили знайдену зброю, простежили серійні номери та інші розпізнавальні знаки виробників. У звіті під назвою «Зброя війни в Україні» зазначено, що всі боєприпаси для стрілецької зброї було виготовлено на території сучасної Росії.

Sabadus, Aura. Ukraine faces energy crisis as Putin weaponizes gas and coal supplies [Україна зіткнулася з енергетичною кризою, оскільки Путін використовує постачання газу та вугілля як зброю] / A. Sabadus // Atlantic Council. – Washington, 2021. – 04.11. – Режим доступу : <https://www.atlanticcouncil.org/blogs/ukrainealert/ukraine-faces-energy-crisis-as-putin-weaponizes-gas-and-coal-supplies/>.

З наближенням зимового сезону Україна стикається з енергетичною кризою на багатьох фронтах, що може призвести до внутрішньополітичної нестабільності та поглибити залежність країни від Росії В. Путіна. 1 листопада Росія припинила експорт енергетичного вугілля, ця новина була затьмарена повідомленнями українського національного оператора газових мереж про те, що «Газпром» скоротив

транзит природного газу до трохи більше половини контрактної потужності на 2021 р. Як пише автор матеріалу, підтримка інтеграції України з європейськими енергетичними ринками означатиме не лише допомогу їй у дистанціюванні від російського геополітичного тиску, а й сприяння диверсифікації від вугілля та переходу до зеленої економіки.

Putin proclama Crimeia para sempre parte da Rússia [В.Путін назавжди проголосив Крим частиною Росії] // Correio da Manhã. – Lisboa, 2021. – 04.11. – Режим доступу : https://www.cmjornal.pt/mundo/detalhe/putin-proclama-crimea-para-sempre-parte-da-russia?ref=Pesquisa_Destaques.

Президент Росії В. Путін відзначив День народної єдності Росії візитом до Криму, заявивши, що цей регіон назавжди залишиться частиною його країни. Глава держави зазначивши, що «Крим та Севастополь назавжди з Росією», підкреслив, що такою є «суверенна, вільна і непохитна воля людей, усього народу».

Russland weist niederländischen Journalisten aus [Росія висилає нідерландських журналістів] // Frankfurter Allgemeine. – Frankfurt am Main, 2021. – 04.11. – Режим доступу : <https://www.faz.net/aktuell/politik/ausland/russland-weist-niederlaendischen-journalisten-aus-17617854.html>.

Нідерландського журналіста Т. Веннінка, кореспондента газети De Volkskrant, вислали з Росії. За словами журналіста, рішення про висилку обґрунтували двома адміністративними правопорушеннями. Т. Веннінк дав зрозуміти, що справжні причини його висилки з Росії можуть відрізнятися від оголошених офіційно. Зокрема, він зазначив, що відносини Росії та Нідерландів ускладнилися після катастрофи рейсу МН17 на Донбасі. Передісторією висилки може бути і той факт, що нідерландський суд ухвалив рішення про повернення скіфського золотого скарбу з анексованого українського Криму не Росії, а Україні.

Po pranešimų apie gausias pajėgas Ukrainos pasienyje – abejonės: Rusija naudoja D. Medvedevo strategiją? [Після повідомлень про велику кількість військ на українському кордоні – сумніви: Росія використовує стратегію Медведєва?] // Lietuvos rytas. – Vilniaus, 2021. – 04.11. – Режим доступу : <https://www.lrytas.lt/pasaulis/konfliktai-ir-saugumas/2021/11/04/news/po-pranesimu-apie-gausias-pajegas-ukrainos-pasienyje-abejones-rusija-naudoja-d-medvedevo-strategija--21278611>.

У соцмережах з'явилися відео, на яких видно колони військових вантажівок у Белгородській області, які нібито рухаються в напрямі України, та потяг із пусковими установками «Бук», який рухається в тому ж напрямі в Смоленській області. Зосередження російської військової сили на кордоні з Україною викликали занепокоєння у кількох впливових іноземних ЗМІ. Міністерство оборони України поки не поділяє цих побоювань і не помічає «ударних груп російських військових, які діють на кордонах України».

Schütz, Birger. Kiew dementiert russischen Aufmarsch [Київ заперечує присутність Росії] / B. Schütz // Neues Deutschland. – Berlin, 2021. – 04.11. – Режим доступу : <https://www.nd-aktuell.de/artikel/1158322.ostukraine-kiew-dementiert-russischen-aufmarsch.html?sstr=ukraine>.

Повідомлення американських ЗМІ свідчать про незвичайну активність російських військових на українському кордоні. Урядові чиновники США та Європи побоюються повторення подій, що сталися весною. Україна наразі спростувала повідомлення американських ЗМІ. На думку автора, безстрокове перебування на Заході не є чітким свідченням підготовки до нападу на Україну, крім того, масштаби діяльності на українському кордоні значно нижчі, ніж при введенні військ навесні.

Francis, Diane. Przez kryzys energetyczny coraz więcej Europejczyków patrzy na Rosję jak na wrogiego sąsiada [Через енергетичну кризу все більше європейців бачать Росію як ворожого сусіда] / D. Francis // Biznes Alert. – Warsaw, 2021. – 05.11. – Режим доступу : <https://biznesalert.pl/nord-stream-2-gaz-ukraina-moldawia-europa-unia-europejska-certyfikacja-bezpieczenstwo-gazprom-magazyny-gazu-kryzys-energetyczny/>.

На думку аналітика Атлантичної ради Д. Френсіс, сертифікація «Північного потоку-2» дозволить Росії повністю обійти українську газотранспортну систему. Противники «Північного потоку-2» стверджують, що головна мета цього економічно невиправданого газопроводу – зробити Росію незалежною від української газотранспортної мережі, щоб дати Кремлю свободу в його гібридній війні проти України. Експерт наголошує, що хоча нещодавні газові ігри В. Путіна повинні попередити всіх лідерів ЄС про небезпеку, яку представляє Росія, вони також повинні нагадати їм, що Україна знаходиться в серйозній небезпеці. Росія далека від того, щоб визнати втрату України, про що свідчать статті, написані В. Путіним і Д. Медведевим. Росія має намір змусити Україну повернутися в орбіту Кремля.

Trusewicz, Iwona. Rosja blokuje dostawy węgla na Ukrainę, utrudnia zakupy gazu i prądu [Росія блокує поставки вугілля в Україну і ускладнює закупівлю газу та електроенергії] / I. Trusewicz // Rzeczpospolita. – Warsaw, 2021. – 05.11. – Режим доступу : <https://energia.rp.pl/gaz/art19081351-rosja-blokuje-dostawy-węgla-na-ukraine-utrudnia-zakupy-gazu-i-pradu>.

Вугілля, закуплене Україною в Казахстані, не надходить до адресата, оскільки Росія заблокувала поставки через свою територію. Раніше Росія припинила експорт вугілля в Україну. Тому Україна купувала, серед іншого, вугілля в Польщі. Голова комітету Верховної Ради з енергетики та житлово-комунального господарства А. Герус повідомив, що блокада стосується лише енергетичного вугілля. Запаси вугілля на складах українських ТЕЦ та електростанцій майже в чотири рази менші від запланованих. А. Герус також повідомив, що Росія обмежила поставки скрапленого газу в Україну на листопад. Генеральний директор ТОВ «Оператор ГТС України» С. Макогон зазначив, що добовий транзит російського газу через українську газотранспортну систему до Європи зменшився на 34 % порівняно з 1 жовтня і незабаром може досягти нуля.

László, Dávid. A katasztrofálisnál is rosszabb Oroszország és a NATO viszonya [Відносини Росії з НАТО навіть гірші, ніж катастрофічні] / D. László // Magyar Nemzet. – Budapest, 2021. – 06.11. – Режим доступу : <https://magyarnemzet.hu/kulfold/2021/11/a-katasztrofalisnal-is-rosszabb-oroszország-es-a-nato-viszonya>.

Деякі американські ЗМІ знову занепокоїлися, що готується російська агресія в Україні. Однак пізніше з'ясувалося, що американські газети мали проблеми з картою: місто Єльня, як показано на супутникових знімках, знаходиться більше ніж за 250 км від українського кордону, набагато ближче до Білорусі. Американські та європейські чиновники стримано заявили, що «моніторять ситуацію», а українці вперше категорично спростували цю новину, назвавши новину про переміщення російських військ «дезінформацією».

Jakóbi, Wojciech. Zima może być gorąca przez atak Rosji na Ukrainę. Eksperci mają sposób na niedobór gazu zamiast Nord Stream 2 [Зима може бути гарячою через напад Росії на Україну. Експерти мають спосіб отримати дефіцит газу замість «Північного потоку-2»] / W. Jakóbi // Biznes Alert. – Warsaw, 2021. – 08.11. – Режим доступу : <https://biznesalert.pl/zima-moze-byc-goraca-przez-atak-rosji-na-ukraine-eksperci-maja-sposob-na-niedobor-gazu-zamiast-nord-stream-2/>.

Президент США Д. Байден відправив директора ЦРУ У. Бернса до Москви, щоб з'ясувати питання щодо скупчення збройних сил Росії на кордоні з Україною. Адміністрація Д. Байдена вжила заходів для деескалації напруженості на українсько-російському кордоні. У. Бернс також провів телефонну розмову з Президентом України В. Зеленським, щоб зняти напруженість щодо можливої підготовки Росії до війни.

Russia's Putin, CIA chief discuss «regional conflicts» in rare meeting [Путін та голова ЦРУ обговорили «регіональні конфлікти» під час зустрічі] // Daily Sabah. – Istanbul, 2021. – 08.11. – Режим доступу : <https://www.dailysabah.com/world/europe/russias-putin-cia-chief-discuss-regional-conflicts-in-rare-meeting>.

Президент Росії В. Путін обговорив регіональні конфлікти та кризу у відносинах із очільником ЦРУ США У. Бернсом, який відвідав Москву. В повідомленні посольства США зазначається, що поїздка У. Бернса в Росію відбулася у зв'язку з тим, що США все більше стурбовані нерегулярним переміщенням військ і техніки Росії поблизу північного кордону України.

A CIA igazgatója regionális konfliktusokról és kibertámadásokról tárgyalt telefonon Putyinnal [Директор ЦРУ розмовляв з В. Путіним по телефону про регіональні конфлікти та кібератаки] // Magyar Nemzet. – Budapest, 2021. – 08.11. – Режим доступу : <https://magyarnemzet.hu/kulfold/2021/11/a-cia-igazgatoja-regionalis-konfliktusokrol-es-kibertamadasokrol-targyalt-telefonon-putyinnal>.

Директор ЦРУ У. Бернс поспішив до російської столиці, щоб запобігти подальшому посиленню військ на російсько-українському кордоні, а також нібито говорив з Президентом України В. Зеленським про результати переговори в Росії. Візит глави американської розвідки, про який Вашингтон не анонсував заздалегідь,

відбувся після того, як відносини між Росією та США охопили низка спірних питань, зокрема конфлікт в Україні. Хоча Україна заперечувала, що Росія посилила військову присутність на східному кордоні країни, американські ЗМІ висловили стурбованість переміщенням російських військових у регіоні.

Moore, Mark. CIA director, Putin talk Russian military buildup near Ukraine: report [Директор ЦРУ розпитав В. Путіна про нарощування російської армії поблизу України: звіт] / М. Moore // New York Post. – New York, 2021. – 08.11. – Режим доступу : <https://nypost.com/2021/11/08/cia-director-william-burns-met-with-vladimir-putin-on-ukraine/>.

Директор ЦРУ У. Бернс приїхав до Москви, аби розібратися в намірах Росії щодо України та попередити про увагу США до ситуації на українському кордоні. США дедалі більше стурбовані нерегулярним переміщенням російських військ та техніки поблизу північного кордону з Україною. Останніми днями адміністрація Д. Байдена активізувала свої зусилля для деескалації зростаючої напруженості між Москвою та Києвом.

Стайков, Анатоли. Пентагонът е разтревожен от преместванията на войски на Русия по границата с Украйна [Пентагон стурбований переміщенням російських військ уздовж кордону з Україною] / А. Стайков // Факти. – Sofia, 2021. – 09.11. – Режим доступу : <https://fakti.bg/world/627834-pentagonat-e-raztrevojen-ot-premestvaniata-na-voiski-na-rusia-po-granicata-s-ukraina>.

Сполучені Штати продовжують стежити за переміщеннями російських збройних сил уздовж кордону з Україною. Про це зазначив речник Пентагону Д. Кірбі. За його словами, Росія повинна дотримуватися Мінських домовленостей і поважати територіальну цілісність і суверенітет України.

La guerra fría de Putin [Холодна війна В. Путіна] // ABC. – Madrid, 2021. – 10.11. – Режим доступу : https://www.abc.es/opinion/abci-editorial-abc-guerra-fria-putin-202111092352_noticia.html.

Плани президента Росії В. Путіна дестабілізувати Європу вже давно очевидні, а глобалізація та технологічний розвиток надали російському автократу необхідні інструменти, щоб присвятити себе втручанням в політичне життя та економіку сусідніх країн, не ризикуючи пов'язаними з цим ризиками відкритих інтервенцій. Він уже продемонстрував в Україні, з анексією Кримського півострова, наскільки він здатний діяти в односторонньому порядку за допомогою простого трюку відправки солдатів без впізнавальних знаків чи уніформи. Крім того він діє через фінансовані Кремлем соціальні мережі, засоби масової інформації та організації, які вносять плутанину та безлад в суспільство.

Ukrayna: Sınırlarımızdaki güvenlik durumuna ilişkin ABD ile görüş ayrılığımız yok [Україна: У нас немає розбіжностей із США щодо безпекової ситуації на наших кордонах] // Star. – Istanbul, 2021. – 10.11. – Режим доступу :

<https://www.star.com.tr/dunya/ukrayna-sinirlarimizdaki-guvenlik-durumuna-iliskin-abd-ile-gorus-ayriligimiz-yok-haber-1666544/>.

Міністр закордонних справ України Д. Кулеба, перебуваючи з візитом у США, заявив, що в оцінці безпекової ситуації на кордонах його країни немає різниці зі США, і що дві країни використовують різну термінологію щодо ситуації. Міністр зазначив, що немає доказів того, що російські війська на українському кордоні готуються до наступу, але це не виключає того факту, що більша частина інфраструктури російських військ з весни залишається на місці і може бути активована в будь-який момент.

Roblin, Sebastien. Is Russia Getting Ready to Invade Ukraine? [Росія готується до вторгнення в Україну?] / S. Roblin // The National Interest. – Washington, 2021. – 10.11. – Режим доступу : <https://nationalinterest.org/blog/buzz/russia-getting-ready-invade-ukraine-196098>.

Американський військовий експерт С. Роблін прокоментував становище на кордоні України з Росією. Експерт підтверджує, що супутникові фотографії та зображення в соціальних мережах показують, що тисячі російських військових і сотні бронетехніки та артилерійських систем розгортаються далеко від своїх звичайних баз на позиціях, прилеглих до кордону з Україною. Ці переміщення росіян військовий експерт називає «тривожним».

Jakóbiak, Wojciech. USA ostrzegają przed groźbą nowego ataku Rosji na Ukrainę w dobie kryzysu energetycznego i granicznego [США застерігають від загрози нового нападу Росії на Україну в часи енергетичної та прикордонної кризи] / W. Jakóbiak // Biznes Alert. – Warsaw, 2021. – 11.11. – Режим доступу : <https://biznesalert.pl/usa-ostrzegaja-przed-grozba-nowego-ataku-rosji-na-ukraine-w-dobie-kryzysu-energetycznego-i-granicznego/>.

США попередили союзників по ЄС про можливість нового вторгнення Росії в Україну в умовах прикордонної та енергетичної кризи. Вашингтон слідкує за скупченням російських збройних сил на кордоні з Україною. Глава ЦРУ відвідав Москву, щоб попередити країну щодо підтримки США суверенітету України.

Crise migratória. Ucrânia vai destacar milhares de soldados para a fronteira com Bielorrússia [Міграційна криза. Україна відправить тисячі військових до кордону з Білоруссю] // Correio da Manhã. – Lisboa, 2021. – 11.11. – Режим доступу : https://www.cmjornal.pt/mundo/detalhe/crise-migratoria-ucrania-vai-destacar-milhares-de-soldados-para-a-fronteira-com-bielorrussia?ref=Pesquisa_Destaques.

Україна оголосила про свій намір розгорнути тисячі військових на північному кордоні з Білоруссю через польсько-білоруську міграційну кризу, в організації якої Брюссель звинувачує Білорусь. За словами міністра внутрішніх справ України Д. Монастирського, армія направить до прикордонної зони між Україною та Білоруссю 8,5 тис. додаткових військових, у тому числі 3 тис. прикордонників, 3,5 тис. нацгвардійців та 2 тис. поліцейських.

A. Anušauskas: Baltijos šalių gynybos ministrai smerkia hibridinę ataką, keliančią grėsmę visai Europai [А. Анушаускас: Міністри оборони Балтії засуджують гібридну атаку, яка загрожує всій Європі] // Lietuvos rytas. – Vilniaus, 2021. – 11.11. – Режим доступу : <https://www.lrytas.lt/lietuvosdiena/aktualijos/2021/11/11/news/a-anusauskas-baltijos-saliu-gynybos-ministrai-smerkia-hibridine-ataka-keliancia-gresme-visos-europos-saugumui-21366762>.

Міністри МЗС Балтії одноголосно засуджують гібридну атаку білоруського режиму, що становить серйозну загрозу безпеці у всій Європі. Міністри підкреслюють, що незвичайна концентрація російських сил на кордоні з Україною також створює ще більше ризиків у безпековій ситуації. Міністри розцінюють цю ситуацію як найскладнішу кризу безпеки для Прибалтики, НАТО та ЄС за багато років.

JAV didina spaudimą Rusijai dėl pajėgų, telkiamų prie sienos su Ukraina [США посилюють тиск на Росію через концентрацію сил на кордоні з Україною] // Lietuvos rytas. – Vilniaus, 2021. – 11.11. – Режим доступу : <https://www.lrytas.lt/pasaulis/ivykiai/2021/11/10/news/jav-didina-spaudima-rusijai-del-pajegu-telkiamu-prie-sienos-su-ukraina-21358957>.

Адміністрація президента США Д. Байдена посилює тиск на Росію через концентрацію збройних сил уздовж кордону з Україною. Заступниця держсекретаря США з питань Європи та Євразії К. Донфрід повідомила, що високопоставлених російських чиновників попередили про можливі наслідки будь-якого посилення загрози безпеці України через, за її словами, «незвичайну військову активність поблизу України». Представники адміністрації США говорили, що одним із варіантів є збільшення військової допомоги Україні.

«Az Egyesült Államok elkötelezett Ukrajna biztonsága és területi integritása mellett» [«Сполучені Штати віддані безпеці та територіальній цілісності України»] // Magyar Nemzet. – Budapest, 2021. – 11.11. – Режим доступу : <https://magyarnemzet.hu/kulfold/2021/11/az-egyesult-allamok-elkotelezett-ukrajna-biztonsaga-es-teruleti-integritasa-mellett>.

За словами держсекретаря Е. Блінкена, США віддані безпеці та територіальній цілісності України і це не зміниться. Е. Блінкен також розповів про сильну стурбованість США ситуацією на російсько-українському кордоні. За його словами, навмисні провокації Росії можуть стати приводом для військового втручання. За інформацією Міністерства оборони України, близько 90 тис. російських солдатів дислокуються неподалік російсько-українського кордону та на сході країни.

Brown, Haley. US reportedly warns Europe of potential Ukraine invasion by Russia [Повідомляється, що США попереджають Європу про можливе вторгнення Росії в Україну] / Н. Brown // New York Post. – New York, 2021. – 11.11. – Режим доступу : <https://nypost.com/2021/11/11/us-reportedly-warns-europe-of-potential-ukraine-invasion-by-russia/>.

США попереджають своїх європейських союзників, що Росія, можливо, розмірковує про вторгнення в Україну. Адміністрація Д. Байдена стежить за нарощуванням військ на кордоні між двома країнами і занепокоєна таким становищем. Держсекретар Е. Блінкен заявив, що США «дуже уважно стежать за регіоном» і «продовжуватимуть консультуватися з союзниками і партнерами з цього питання».

Carpenter, Ted. NATO Arms Sales to Ukraine: The Spark That Starts a War with Russia? [Продаж НАТО зброї Україні: іскра, яка розпочинає війну з Росією?] / Т. Carpenter // The National Interest. – Washington, 2021. – 11.11. – Режим доступу : <https://nationalinterest.org/feature/nato-arms-sales-ukraine-spark-starts-war-russia-196122>.

Старший науковий співробітник з питань оборони та зовнішньої політики в Інституті Катона і редактор National Interest Т. Карпентер у своїй статті аналізує відносини між Росією та Україною. Експерт наголошує, що конфлікт між українським урядом та сепаратистськими силами на Донбасі демонструє безпомилкові ознаки загострення. Такий розвиток подій, на думку Т. Карпентера, посилює і без того небезпечну напруженість між Києвом і Москвою, припускаючи, що Росія може навіть почати вторгнення в Україну.

Nardelli, Alberto. U.S. Warns EU That Russia Could Be Planning to Invade Ukraine [США попереджають ЄС, що Росія може планувати вторгнення в Україну] / А. Nardelli // Time. – New York, 2021. – 11.11. – Режим доступу : <https://time.com/6116867/us-warns-russia-invade-ukraine/>.

Оскільки Вашингтон уважно стежить за нарощуванням російських військ біля кордону з Україною, офіційні особи США поінформували своїх колег з ЄС про їх побоювання щодо можливої військової операції. Офіційний представник Білого дому заявив, що США проводять консультації із союзниками щодо нарощування сил, вважають Україну своїм партнером і засуджують будь-які агресивні дії Росії. За даними оборонно-розвідувальної компанії Janes, недавнє розгортання російських військ було прихованим, часто відбувалося вночі і здійснювалося елітними наземними підрозділами, на відміну досить відкритого розгортання сил навесні.

France urges Moscow to press Belarus over migrants in minister's meeting [Франція на зустрічі міністрів закликала Москву чинити тиск на Білорусь через мігрантів] // Daily Sabah. – Istanbul, 2021. – 12.11. – Режим доступу : <https://www.dailysabah.com/world/europe/france-urges-moscow-to-press-belarus-over-migrants-in-ministers-meeting>.

Міністр оборони та міністр закордонних справ Франції на зустрічі з міністрами Росії обговорили ситуацію в Україні. Російські та французькі офіційні особи підтвердили необхідність неухильного дотримання Мінських угод, які залишаються єдиною міжнародно визнаною правовою основою для вирішення внутрішнього конфлікту. Французькі міністри також попередили, що будь-яка нова загроза територіальної цілісності України з боку Росії матиме «серйозні наслідки».

Russia denies Ukraine invasion plans, alleging NATO threats [Росія заперечує плани вторгнення в Україну, посиляючись на погрози НАТО] // Daily Sabah. – Istanbul, 2021. – 12.11. – Режим доступу : <https://www.dailysabah.com/world/europe/russia-denies-ukraine-invasion-plans-alleging-nato-threats>.

Росія відкинула звинувачення в тому, що нарощування російських військ біля України відображає агресивні наміри країни, заявивши, що Москві необхідно забезпечити свою безпеку у відповідь на можливі загрози з боку НАТО. Міністерство оборони Росії охарактеризувало розміщення американських військових кораблів USS Mount Whitney та USS Porter, які вийшли в Чорне море, як «загрозу регіональній безпеці та стратегічній стабільності».

Kremlius neigia kaltinimus dėl planų įsiveržti į Ukrainą: Rusija niekam nekelia grėsmės, bet prireikūs užtikrins savo saugumą [Кремль заперечує звинувачення в планах вторгнення в Україну: Росія нікому не загрожуватиме, але в разі потреби забезпечить свою безпеку] // Lietuvos rytas. – Vilnius, 2021. – 12.11. – Режим доступу : <https://www.lrytas.lt/pasaulis/ivykiai/2021/11/12/news/kremlius-neigia-kaltinimus-del-planu-isiverzti-i-ukraina-rusija-niekam-nekelia-gresmes-bet-prireikus-uztikrins-savo-sauguma-21377347>.

Росія заявила, що переміщення російських військ в країні нікого не повинно хвилювати. Розмови про можливі плани вторгнення Росії в Україну, за словами прессекретаря президента Росії Д. Пєскова, є «пустим і невиправданим загостренням ситуації». Разом з тим він зазначив, що останнім часом почастишали провокації проти Росії, у тому числі провокації НАТО. Міністр ЗСУ Д. Кулеба заявив, що Росія, ймовірно, «посунеться» на українську територію. Виступаючи під час свого візиту до США, Д. Кулеба сказав, що американський уряд показав, що готовий не тільки говорити, але й діяти, зміцнюючи обороноздатність України.

Francija aicina Krieviju vērst spiedienu pret Baltkrieviju migrantu krīzes lietā [Франція закликає Росію чинити тиск на Білорусь через міграційну кризу] // Neatkarīgā Rīta Avīze. – Rīga, 2021. – 12.11. – Режим доступу : <https://nra.lv/pasaule/363523-francija-aicina-krieviju-verst-spiedienu-pret-baltkrieviju-migrantu-krizes-lieta.htm>.

Міністр оборони Франції Ф. Парлі і міністр закордонних справ Ж.-І. Ле Дріан зустрілися з російськими колегами в Парижі і закликали російських міністрів використати зв'язки Москви з авторитарним лідером Білорусі О. Лукашенком для припинення міграційної кризи на кордоні Білорусі з Польщею. Міністри Франції також попередили міністра оборони Росії С. Шойгу та міністра закордонних справ С. Лаврова, що нові загрози Росії територіальній цілісності України матимуть «серйозні наслідки». Французькі міністри також наголосили на занепокоєнні погіршенням безпекової ситуації в прикордонних регіонах. Вони нагадали російським міністрам про прихильність Росії «прозорості військових дій» на кордоні з Україною.

Momtaz, Rym. France warns Russia of ‘serious consequences’ on Ukraine [Франція попередила Росію про «серйозні наслідки» щодо дій проти України] / R. Momtaz //

POLITICO. – Brussels, 2021. – 12.11. – Режим доступу : <https://www.politico.eu/article/france-warns-russia-ukraine-serious-consequences/>.

Франція застерегла Росію від подальших посягань на територіальну цілісність України у заяві, опублікованій після тривалої зустрічі міністрів закордонних справ і оборони Франції та Росії. Міністр закордонних справ Франції Ж.-І. Ле Дріан і міністр оборони Ф. Парлі зустрілися зі своїми російськими колегами С. Лавровим і С. Шойгу в Парижі в рамках відновленого діалогу між двома країнами після переговорів президента Росії В. Путіна з президентом Франції Е. Макроном на півдні Франції у серпні 2019 р.

Lorena, Sofia. UE confirma «informações inquietantes» de manobras militares russas junto à Ucrânia [ЄС підтверджує «тривожну інформацію» про російські військові маневри поблизу України] / S. Lorena // Público. – Lisboa, 2021. – 12.11. – Режим доступу : <https://www.publico.pt/2021/11/12/mundo/noticia/ue-confirma-informacoes-inquietantes-manobras-militares-russas-junto-ucrania-1984738>.

Маючи близько 90 тис. військовослужбовців поблизу кордону, Росія заявляє, що не вторгнеться в Україну, «якщо не буде провокацій». США попереджають європейців про можливе вторгнення. Як заявив речник Кремля Д. Песков, реагуючи на стурбованість, висловлену Європейським Союзом та США щодо переміщення російських військових на кордоні з Україною, що «росіяни вживають ці заходи, щоб гарантувати свою безпеку, якщо будуть провокаційні дії опонентів біля їхніх кордонів».

Kazimierzuk, Agnieszka. USA ostrzegają Unię Europejską: Rosja może dokonać inwazji na Ukrainę [США попереджають Європейський Союз: Росія може вторгнутися в Україну] / A. Kazimierzuk // Rzeczpospolita. – Warsaw, 2021. – 12.11. – Режим доступу : <https://www.rp.pl/polityka/art19096391-usa-ostrzegaja-unie-europejska-rosja-moze-dokonac-inwazji-na-ukraine>.

Згідно з даними американської розвідки, Росія, можливо, готується до вторгнення в Україну. Основні занепокоєння американської розвідки – не лише міграційна криза на білоруському кордоні та відправка допомоги Росією у вигляді стратегічних бомбардувальників, а й концентрація російських військ на кордоні з Україною. США повідомили партнерам з Євросоюзу, що це може означати – Росія може готувати вторгнення в Україну.

Bartkiewicz, Artur. Szef MSZ Ukrainy: Nasi sojusznicy ostrzegają Rosję, by nas nie atakowała [Глава МЗС України: Наші союзники застерегли Росію від нападу на нас] / A. Bartkiewicz // Rzeczpospolita. – Warsaw, 2021. – 12.11. – Режим доступу : <https://www.rp.pl/dyplomacja/art19098521-szef-msz-ukrainy-nasi-sojusznicy-ostrzegaja-rosje-by-nas-nie-atakowala>.

Глава МЗС України Д. Кулеба повідомив, що західні союзники України доклали дипломатичних зусиль, щоб застерегти Росію від початку військової ескалації проти України. Д. Кулеба заявив, що західні союзники України політичними шляхами доносять до Росії конкретні позиції та обговорюють наслідки для Росії,

якщо вона вирішить почати нову хвилю агресії проти України. США повідомили ЄС про те, що Росія найближчим часом може напасти на Україну та збирає війська біля її кордонів.

Malinowski, Przemysław. Kreml: Zaatakowanie Ukrainy? Rosja nie jest zagrożeniem [Кремль: Напад на Україну? Росія не є загрозою] / P. Malinowski // Rzeczpospolita. – Warsaw, 2021. – 12.11. – Режим доступу : <https://www.rp.pl/polityka/art19098111-kreml-zaatakowanie-ukrainy-rosja-nie-jest-zagrozeniem>.

Росія відкинула повідомлення ЗМІ, які свідчили, що США побоюються нападу Росії на Україну. Влада країни стверджує, що «Росія нікому не загрожує». Основними елементами занепокоєння американської розвідки є не лише міграційна криза на білоруському кордоні та відправка допомоги Росією у вигляді стратегічних бомбардувальників, а й концентрація російських військ на кордоні з Україною. Повідомлення агентства прокоментував речник Кремля Д. Песков, назвавши повідомлення ЗМІ «безглуздо підігрують напруженість» між Сходом і Заходом.

Митринович, Биљана. Зеленски није пристао на америчку игру [В. Зеленський не погодився на американську гру] / Б. Митринович // Политика. – Belgrad, 2021. – 12.11. – Режим доступу : <https://www.politika.rs/scc/clanak/491967/Zelenski-nije-pristao-na-americku-igru>.

В кількох американських ЗМІ були опубліковані повідомлення про накопичення військової техніки на українсько-російському кордоні. Високопоставлені українські чиновники, на жаль, не зрозуміли «американської гри» стосовно російського вторгнення, спростувавши інформацію. Пресекретар Президента України В. Зеленського С. Никифоров пояснив, що на даний момент в Офісі Президента України відсутня інформація, яка могла б підтвердити накопичення російських військ на кордоні з Україною, назвавши інформацію американських ЗМІ елементом «психологічного тиску».

Стайков, Анатоли. Рискът от конфликт в Черно море расте, Русия прехвана британски самолет над Крим [Ризик конфлікту в Чорному морі зростає, Росія перехопила британський літак над Кримом] / А. Стайков // Факти. – Sofia, 2021. – 12.11. – Режим доступу : <https://fakti.bg/world/628713-riskat-ot-konflikt-v-chno-more-raste-rusia-prehvana-britanski-samolet-nad-krim>.

Заступник міністра закордонних справ Росії С. Рябков заявив, що зростають ризики конфлікту в Чорному морі, наголосивши, що НАТО намагається «випробувати» сили на Росії, проводячи навчання в регіоні Чорного моря. Росія повідомила, що підняла винищувач для перехоплення британського розвідника, який летів поблизу Криму, анексованого Росією в 2014 р.

Mañueco, Rafael M.. Putin desafía a la OTAN y despliega a sus soldados frente a la frontera polaca [В. Путін кидає виклик НАТО і розміщує своїх солдатів перед польським кордоном] / R. M. Mañueco // ABC. – Madrid, 2021. – 13.11. – Режим доступу :

https://www.abc.es/internacional/abci-putin-desafia-otan-y-despliega-soldados-frente-frontera-polaca-202111130139_noticia.html.

Росія і Білорусь продовжують посилати повідомлення про те, що справжньою проблемою є розміщення польських військ та військ НАТО поблизу російського і білоруського кордону. Речник президента Росії В. Путіна Д. Песков заперечує, що концентрація російських військ біля кордону з Україною має відношення до будь-якого плану інтервенції в сусідню країну, наголошуючи, що Росія «нікому не загрожує».

Putyin: Alaptalanok az orosz katonai invázióról szóló hírek [В. Путін: Звітка про вторгнення Росії безпідставна] // Magyar Nemzet. – Budapest, 2021. – 13.11. – Режим доступу : <https://magyarnemzet.hu/kulfold/2021/11/putyin-alaptalanok-az-orosz-katonai-invaziorol-szolo-hirek>.

В. Путін в телеінтерв'ю заявив, що Росія не планує власні військові навчання в Чорному морі у відповідь на незаплановані там маневри НАТО. Він назвав брехнею заяви про те, що Росія готується до військового вторгнення в Україну і наголосив, що переміщення російських збройних сил на території суверенітету країни нікого не повинно турбувати, це нікому не загрожує. Водночас російський президент зазначив, що для Росії серйозним випробуванням є те, що США та їхні союзники по НАТО розгорнуть стратегічні повітряні сили на військових навчаннях в Чорному морі.

Putyin: nincs szükség tovább élezni a feszültséget [Путін: Немає необхідності загострювати напруженість] // Nepszava. – Budapest, 2021. – 13.11. – Режим доступу : https://nepszava.hu/3137915_putyin-nincs-szukseg-tovabb-elezni-a-feszultsetget.

В. Путін у телеінтерв'ю заявив, що Росія не планує військові навчання у Чорному морі у відповідь на незаплановані там маневри НАТО. В. Путін назвав заяви про те, що Росія готується до військового вторгнення в Україну, «зловісними». Він повторив, що пересування російських збройних сил в умовах суверенітету країни не повинно викликати «ніякого занепокоєння».

Amikor Ukrajna blokkolta az európai fogyasztóknak szánt gázt [Коли Україна заблокувала газ для європейських споживачів] // Magyar Nemzet. – Budapest, 2021. – 14.11. – Режим доступу : <https://magyarnemzet.hu/kulfold/2021/11/amikor-ukrajna-blokkolta-az-europai-fogyasztoknak-szant-gaszt>.

У відповідь на погрозу президента Білорусі В. Путін в інтерв'ю нагадав, як Україна блокувала транзит газу до ЄС у 2008 р. Він також зазначив, що якщо білоруси приймуть подібну погрозу, це буде порушенням транзитної угоди.

Ukraine's president says 100,000 Russian troops amassed near border [Президент України заявив, що біля кордону скупчилися 100 тисяч російських військових] // The Times of Israel. – Jerusalem, 2021. – 14.11. – Режим доступу : <https://www.timesofisrael.com/ukraines-president-says-100000-russian-troops-amassed-near-border/>.

Президент України заявив, що біля кордону його країни зібрано близько 100 тис. російських військових. Кремль відкидає звинувачення, що нарощування військових сил відображає агресивні наміри країни. Під час прийому міністра закордонних справ України Д. Кулеби у Вашингтоні держсекретар США Е. Блінкен запевнив його, що відданість США безпеці та територіальній цілісності України є «залізною». Е. Блінкен сказав, що США «в дуже тісних консультаціях з європейськими союзниками та партнерами щодо цього питання».

Стайков, Анатоли. Зеленски: Русия е струпала 100 000 воєнни на украинската граница [В. Зеленський: Росія збрала 100 тис. військових на кордоні з Україною] / А. Стайков // Факти. – Sofia, 2021. – 14.11. – Режим доступу : <https://fakti.bg/world/629185-zelenski-rusia-e-strupala-100-000-voenni-na-ukrainskata-granica>.

Президент України В. Зеленський у відеозверненні вперше за два тижні визнав скупчення російських військ на кордоні з Україною. За його даними, йдеться про близько 100 тис. військових. Досі, попри повідомлення західних ЗМІ, українська влада заперечувала нарощування сил РФ на кордоні. Президент сказав, що українська армія та розвідка готові до будь-якого сценарію, а на восьмому році війни така поведінка РФ «не дивує і не лякає».

Blinken et Le Drian évoquent «l'inquiétante activité militaire russe» en Ukraine [Е. Блінкен і Ж.-І. Ле Дріан про «тривожну військову активність Росії» в Україні] // L'Obs. – Paris, 2021. – 15.11. – Режим доступу : <https://www.nouvelobs.com/monde/20211115.AFP4574/blinken-et-le-drian-evoquent-l-inquietante-activite-militaire-russe-en-ukraine.html>.

Глави американської та французької дипломатії Е. Блінкен і Ж.-І. Ле Дріан заявили про «тривожну військову активність Росії» в Україні. Вони спиралися на звіти про військову діяльність Росії в Україні й навколо неї та підтвердили «свою непохитну відданість суверенітету та територіальній цілісності України». Франція вже застерегла Росію від будь-якого «нового нападу на Україну» після цього розгортання військових. Вашингтон також був стурбований переміщенням російських військ поблизу України і застеріг Росію від вторгнення.

Krizden açıkça sorumlu tuttular! Dikkat çeken «Ukrayna sınırı» vurgusu [Вони явно звинуватили кризу! Акцент на «українському кордоні»] // Star. – Istanbul, 2021. – 15.11. – Режим доступу : <https://www.star.com.tr/dunya/krizden-acikca-sorumlu-tuttular-dikkat-ceken-ukrayna-siniri-vurgusu-haber-1667592/>.

Держсекретар США Е. Блінкен під час зустрічі з міністром закордонних справ Польщі З. Рау звинуватив білоруську адміністрацію та Росію у кризі біженців на польсько-білоруському кордоні. Наголошувалося, що цим Росія намагалася відвернути увагу від своїх кроків на українському кордоні.

Петров, Ангел. Беларусь «съкращава потока мигранти» към ЕС, Ирак ще ги прибира със самолет [Білорусь «зменшує потік мігрантів» до ЄС, Ірак забере їх назад

літаком] / А. Петров // *Дневник*. – Sofia, 2021. – 15.11. – Режим доступу : https://www.dnevnik.bg/sviat/2021/11/15/4280083_belarus_sukrashtava_potoka_migranti_ku_m_es_irak_shte/.

Міністр закордонних справ Білорусі заявив, що «зроблено кроки для зменшення потоку мігрантів з країн Азії, Африки та Близького Сходу». Держсекретар США Е. Блінкен заявив, що міграційна криза пов'язана з ситуацією в Україні, оскільки Росія намагається відвернути увагу від своїх дій на українському кордоні. Упродовж кількох днів Вашингтон і Москва обмінюються різкими зауваженнями щодо скупчення російських військ у районах поблизу кордону з Україною.

Krievijas ārlietu ministrs: Ukraina cenšas iesaistīt Krieviju karadarbībā [Міністр закордонних справ Росії: Україна прагне спонукати Росію до бойових дій] // Neatkarīgā Rīta Avīze. – Rīga, 2021. – 01.11. – Режим доступу : <https://nra.lv/pasaule/362294-ukraina-censas-iesaistit-krieviju-karadarbiba.htm>.

Міністр закордонних справ Росії С. Лавров заявив, що Україна намагається створити «провокаційну ситуацію», щоб втягнути Росію у війну. Міністр вказав на «таємничу подію» на сході України, коли українська армія застосувала безпілотник турецького виробництва проти фінансованих Росією угруповань бойовиків.

Pie Ukrainas novērota neparasta Krievijas militāro spēku aktivitāte [Поблизу України спостерігається незвичайна активність російських військових] // Neatkarīgā Rīta Avīze. – Rīga, 2021. – 02.11. – Режим доступу : <https://nra.lv/pasaule/362350-pie-ukrainas-noverota-neparasta-krievijas-militaro-speku-aktivitate.htm>.

Речник Пентагону Д. Кірбі заявив, що Пентагон уважно стежить за ситуацією після новин про нове зосередження російських військ на українському кордоні. Американський чиновник, який хотів залишитися анонімним, підтвердив, що були переміщення підрозділів російської армії, хоча й не в такій мірі, як цієї весни. Про концентрацію російської армії повідомили невдовзі після того, як міністр оборони США Л. Остін відвідав Чорноморський регіон, зустрівшись з партнерами по НАТО з України та Грузії.

Ukraina «melnajā sarakstā» iekļauj Krievijas komiķi Galkinu [Україна занесла до чорного списку російського коміка Галкіна] // Neatkarīgā Rīta Avīze. – Rīga, Rīga. – 11/5.11. – Режим доступу : <https://www.apollo.lv/7378534/ukraina-melnaja-saraksta-iekļauj-krievijas-komiki-maksimu-galkinu>.

Міністерство культури України на пропозицією СБУ включило російського актора Максима Галкіна до списку осіб, які становлять загрозу національній безпеці. До «чорного списку» України потрапили 32 російських актора, які брали участь у фільмі 2021 р. «Солнцепёк», знятому в Росії. Як характеризують цей пропагандистський продукт його творці, це «драма про події в Луганську у травні 2014 року».

УКРАЇНСЬКО-ТУРЕЦЬКІ ВІДНОСИНИ

Turkey's Baykar to soon test-fly sea-based UAVs as orders boom [Турецька компанія Baykar проведе випробування БПЛА морського базування у зв'язку з підвищенням кількості замовлень] // Daily Sabah. – Istanbul, 2021. – 11.11. – Режим доступу : <https://www.dailysabah.com/business/defense/turkeys-baykar-to-soon-test-fly-sea-based-uavs-as-orders-boom>.

Турецька компанія Baykar підписала експортні угоди з 13 країнами, у тому числі угоду про спільне виробництво з Україною, оскільки її продукція допомагає змінити спосіб ведення сучасних воєн. Україна займає центральне місце у розвитку платформи TB2.

Türk savunma sanayii adına devrim olacak! Dünyaya yeni ve daha güçlü bir ürün sunacağız! [Буде революція від імені турецької оборонної промисловості! Ми представимо світу новий і більш потужний продукт!] // Star. – Istanbul, 2021. – 11.11. – Режим доступу : <https://www.star.com.tr/teknoloji/turk-savunma-sanayisi-adina-devrim-olacak-dunyaya-yeni-ve-daha-guclu-bir-urun-sunacagiz-haber-1666860/>.

Міністр закордонних справ Д. Кулеба на онлайн-брифінгу завіви, що Україна під час другої міжнародної оборонної та аерокосмічної виставки SANA EXPO 2021 підписала з Туреччиною два важливих контракти, які стосуються співпраці у сфері виробництва БПЛА. Турецька компанія Baykar Makina та провідне українське державне підприємство «Івченко прогрес» підписали угоду про постачання турбореактивних двигунів для проєкту створення перспективного безпілотного винищувача MIUS. Українська компанія «Мотор Січ» там же підписала контракт з тією ж турецькою компанією на постачання партії двигунів для безпілотного літального апарату Akinci.

Ukraine to buy another batch of Turkish drones in 2022 [Україна закупить ще партію турецьких безпілотників у 2022 році] // Daily Sabah. – Istanbul, 2021. – 12.11. – Режим доступу : <https://www.dailysabah.com/business/defense/ukraine-to-buy-another-batch-of-turkish-drones-in-2022>.

Міністр оборони України О. Резніков заявив, що для своїх Збройних Сил Україна закупить ще одну партію турецьких безпілотників Bayraktar в 2022 р. Україна вже закупила у Туреччини шість озброєних безпілотних літальних апаратів Bayraktar TB2 та три системи наземних станцій управління.

Turkey's Baykar, Ukrainian firm ink deal for unmanned aircraft engine [Турецька Baykar та українська компанія уклали угоду щодо купівлі двигуна для безпілотних літаків] // Daily Sabah. – Istanbul, 2021. – 12.11. – Режим доступу : <https://www.dailysabah.com/business/defense/turkeys-baykar-ukrainian-firm-ink-deal-for-unmanned-aircraft-engine>.

Українське конструкторське бюро «Івченко-прогрес», яке входить до «Укроборонпрому», та турецький виробник ударних безпілотників Baykar підписали контракт на постачання двигунів турбореактивних двигунів AI-322F і інтеграцію

турбореактивних двигунів AI-25TLT для нових ударних безпілотних літальних апаратів MUIS в Стамбулі на виставці продукції оборонної промисловості SANA EXPO. Генеральний директор Baykar Х. Байрактар зазначив, що безпілотний літальний апарат Акіпсі його компанії вже оснащений двигуном AI-450 компанії «Івченко Прогрес».

Ukrayna Savunma Bakanı Reznikov: Türkiye'den yeni SİHA'lar satın alacağız [Міністр оборони України О. Резніков: Ми будемо купувати нові SİHA в Туреччині] // Star. – Istanbul, 2021. – 13.11. – Режим доступу : <https://www.star.com.tr/savunma/ukrayna-savunma-bakani-reznikov-turkiyeden-yeni-sihalar-satin-alacagiz-haber-1667225/>.

Під час свого візиту на Донбас міністр оборони України О. Резніков заявив, що Україна закупить чергову партію Bayraktar SİHA для потреб армії. Компанія Baykar, яка створила перші національні та унікальні безпілотні літаки Туреччини, підписала важливу угоду про безпілотний військовий літак (MİUS). Згідно з домовленістю, Baykar повідомив, що в безпілотному винищувачі використовуватиметься двигун AI-322Ф, вироблений спільно українськими компаніями «Івченко Прогрес» та «Мотор Січ».

Україна ще купи още турски дроне и ще произвежда двигатели за тях [Україна буде купувати більше турецьких безпілотників і виробляти для них двигуни] // Дневник. – Sofia, 2021. – 13.11. – Режим доступу : https://www.dnevnik.bg/sviat/2021/11/13/4279472_ukraina_shte_kupi_oshte_turski_dronove_i_shte/.

Україна планує продовжити купувати розвідувально-ударні безпілотні комплекси Bayraktar SİHA у Туреччини наступного року. Про це повідомило Міністерство оборони з посиланням на голову відомства О. Резнікова. Міністр оборони зазначив, що турецький виробник використовує для облаштування безпілотників українські двигуни, адже Україна є однією з шести країн, які можуть виробляти двигуни від початку і до кінця.

УКРАЇНСЬКО-УГОРСЬКІ ВІДНОСИНИ

Nem engedték be Ukrajnába Forró Krisztiánt, az MKP elnökét [Голову МКП К. Форро не пустили в Україну] // Magyar Nemzet. – Budapest, 2021. – 03.11. – Режим доступу : <https://magyarnemzet.hu/kulfold/2021/11/nem-engedtek-be-ukrajnaba-forro-krisztiant-az-mkp-elnoket>.

В соцмережах голова партії у Словаччині для етнічної угорської меншості – Партія угорської спільноти – К. Форро повідомив, що його не пустили в Україну. Політик перебуває у чорному списку української прикордонної системи.

A KMKSZ hivatalos magyarázatot vár Forró Krisztián kitiltásáról [KMKSZ чекає офіційного пояснення щодо заборони в'їду в Україну К. Форро] // Magyar Nemzet. – Budapest, 2021. – 04.11. – Режим доступу : <https://magyarnemzet.hu/kulfold/2021/11/a-kmksz-hivatalos-magyarazatot-var-forro-krisztian-kitiltasarol>.

Голова ГО «Товариства угорської культури Закарпаття» (КМКСЗ) В. Брензович у своїй заяві висловив протест проти заборони в'їзду в Україну голові Угорської асоціації Словаччини К. Форро до 2023 р. 3 листопада політик намагався перетнути кордон через автомобільний прикордонний пункт Чоп-Захонь на запрошення КМКСЗ. Візит був запланований заздалегідь і мав на меті вивчити досвід розбудови регіональних угорськомовних медіа на Закарпатті. Однак прикордонники заборонили словацько-угорському політику проїзд та надали офіційну відмову з формулюванням, що «щодо громадянина Словацької Республіки Крістіана Форро уповноважений державний орган України ухвалив рішення про відмову у в'їзді в Україну».

УКРАЇНСЬКО-ЧЕСЬКІ ВІДНОСИНИ

Lipavský nechce Vojtěcha jako velvyslanec ve Finsku ani Zemanova muže na Ukrajině [Ліпавський не хоче, щоб Войтех був послом у Фінляндії чи людиною Земана в Україні] // Aktualne.cz. – Praga, 2021. – 08.11. – Режим доступу : <https://zpravy.aktualne.cz/domaci/lipavsky-nechce-vojtecha-jako-velvyslanec-ve-finsku-ani-zema/r~4fb9d94040cc11ecb02dac1f6b220ee8/>.

Кандидат на пост глави МЗС Чехії Я. Ліпавський висупив проти скандального призначення «дипломата Земана» П. Пірунчика послом в Україну, оскільки всі заяви президента М. Земана щодо окупованого Росією Криму в Україні сприймаються дуже негативно. У Чехії прекрасні відносини з Україною, за винятком президента країни, і в ситуації, коли Чехія відправить дипломата, який багато років працював на президента М. Земана, він матиме дуже складну місію і не зможе виконувати свою роботу. Якщо Чехія продовжить висувати цю кандидатуру, чесько-українські відносини будуть дуже «обтяженими».

Havlíček, Pavel. Jak na Rusko? Pár poznámek k jednomu z nejzávažnějších problémů, které bude muset nová vláda řešit v zahraniční politice [Як щодо Росії? Кілька зауважень щодо однієї з найсерйозніших проблем, з якою нова влада буде мати справу в зовнішній політиці] / P. Havlíček // DenikN. – Praga, 2021. – 11.11. – Режим доступу : <https://denikn.cz/745847/jak-na-rusko-par-poznamek-k-jednomu-z-nejzavaznejsich-problemu-ktere-bude-muset-nova-vlada-resit-v-zahranicni-politice/>.

За словами автора, чесько-російські відносини зазнали принципових змін після розкриття вибухів у Врбетіце, також у зв'язку з тим, що Кремль охарактеризував Чехію як «недружню» державу. Автор наголошує, що навіть Україна, з якою Росія вже кілька років веде неоголошений збройний конфлікт, не потрапила до цього списку «привілейованих» країн. Наразі двосторонні відносини між Чехією та Росією, заморожені.

Prchal, Lukáš. Pomohl mi z vězení na Donbase, zastává se ukrajinský vědec Zemanova muže, jehož vyslání do Kyjeva zpochybnil Lipavský [Він допоміг мені вийти з в'язниці на Донбасі, український вчений захищає людину Земана, відправлення якого до Києва ставив під сумнів Ліпавський] / L. Prchal // DenikN. – Praga, 2021. – 11.11. – Режим доступу : <https://denikn.cz/745358/pomohl-mi-z-vezeni-na-donbase-zastava-se-ukrajinsky-vedec-zemanova-muze-jehoz-vyslani-do-kyjeva-zpochybnil-lipavsky/>.

Кандидат на посаду глави МЗС Чехії Я. Ліпавський висупив проти скандального призначення «дипломата Земана» П. Пірунчика послом в Україну, оскільки всі заяви президента М. Земана щодо окупованого Росією Криму в Україні сприймаються дуже негативно. Український історик і теолог І. Козловський виступив на захист П. Пірунчика. За словами вченого, П. Пірунчик чотири роки тому під час переговорів з президентом Росії В. Путіним переконав президента М. Земана підтримати його звільнення з в'язниці у Східній Україні.